

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Методичні рекомендації
до практичних занять і самостійного вивчення дисципліни
здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Галузь знань 07 « Управління та адміністрування »
Спеціальність 071 « Облік і оподаткування »

Біла Церква
2020

УДК: 657.1 (07)

Ухвалено на засіданні методичної комісії економічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету (протокол № 8 від 09.04.2020 року)

Автори: Свиноус І.В., Гаврик О.Ю., Хомовий С.М., Хомяк Н.В., Заболотний В.С.

ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійного вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» / Свиноус І.В., Гаврик О.Ю., Хомовий С.М., Хомяк Н.В., Заболотний В.С. Біла Церква, 2020. 146 с.

Рецензенти:

Паска І.М. доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки (Білоцерківський національний аграрний університет)

Сас Л.С. доктор економічних наук, професор кафедри обліку і аудиту ДВНЗ (Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника)

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Очікувані результати навчання	5
2. Зміст навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік»	7
3. Завдання для практичних занять та самостійної роботи	13
<i>Практичне заняття 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації</i>	13
<i>Практичне заняття 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку</i>	17
<i>Практичне заняття 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах</i>	21
<i>Практичне заняття 4. Бухгалтерський баланс</i>	25
<i>Практичне заняття 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис</i>	28
<i>Практичне заняття 6. Первинне спостереження, документація та інвентаризація</i>	34
<i>Практичне заняття 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку</i>	36
<i>Практичне заняття 8. Облік основних господарських процесів</i>	41
<i>Практичне заняття 9. Облікові регістри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах</i>	44
<i>Практичне заняття 10. Облік касових операцій</i>	46
<i>Практичне заняття 11. Облік дебіторської заборгованості</i>	53
<i>Практичне заняття 12. Облік основних засобів</i>	56
<i>Практичне заняття 13. Облік нематеріальних активів</i>	58
<i>Практичне заняття 14. Облік запасів</i>	61
<i>Практичне заняття 15. Облік фінансових інвестицій</i>	65
<i>Практичне заняття 16. Облік власного капіталу</i>	68
<i>Практичне заняття 17. Облік зобов'язань</i>	70
<i>Практичне заняття 18. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу</i>	73
<i>Практичне заняття 19. Облік витрат діяльності підприємства</i>	78
<i>Практичне заняття 20. Основи бухгалтерської звітності</i>	81
4. Тестові завдання для перевірки рівня знань студентів	88
5. Питання для модульного контролю	138
6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання	141
7. Рекомендована література та інформаційні джерела	145

ВСТУП

За умов подальших перетворень економіки України, інтеграції держави до світової спільноти зростає роль бухгалтерського обліку як основного джерела інформації про виробничу та фінансово-господарську діяльність підприємств усіх форм власності: про наявність і використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, власний капітал, зобов'язання, фінансові результати. Для підготовки такої інформації необхідні висококваліфіковані фахівці з бухгалтерського обліку.

Метою дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Завдання дисципліни – вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Місце дисципліни в навчальному процесі підготовки бакалаврів. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях економічної теорії, історія економічної думки.

Знання та вміння, що формуються під час вивчення дисципліни. Після вивчення дисципліни студент повинен:

знати теоретичні основи бухгалтерського обліку, господарські процеси та відображення їх у бухгалтерському обліку.

вміти користуватися планом рахунків, застосовувати теоретичні знання при вирішенні завдань практичного характеру.

1. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» відповідно до ОП	Результати навчання з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку»
<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p>	<p>РН1.1. Знати сутність бухгалтерського обліку та історичні аспекти його становлення; принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік.</p> <p>РН1.2. Вміти застосовувати базові знання облікової теорії та практики, їх використання з метою прийняття ефективних управлінських рішень.</p> <p>РН1.3. Вміти формувати економічного світогляду майбутніх спеціалістів, їх вміння використовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних ситуацій, володіти понятійним апаратом облікової науки.</p>
<p>ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.</p>	<p>РН2.1. Вміти використовувати базові принципи ведення обліку, формування звітності та оподаткування.</p> <p>РН2.2. Знати поняття про господарський облік, його види. Значення бухгалтерського обліку в умовах ринкових відносин, облікові вимірники.</p> <p>РН2.3. Знати загальну характеристику предмету і методу бухгалтерського обліку і класифікацію засобів підприємства за складом та джерелами їх утворення.</p>
<p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p>	<p>РН 4.1. Знати порядок відображення в обліку основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництво, збут.</p> <p>РН 4.2. Здійснювати пошук облікової інформації в різних джерелах для розв'язання завдань управління підприємствами та корпораціями.</p> <p>РН 4.3. Володіти прийомами балансового узагальнення в системі економічної інформації та оперувати Планом рахунків бухгалтерського обліку.</p>
<p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління</p>	<p>РН 8.1. Знати порядок проведення і оформлення результатів інвентаризації; склад, зміст, порядок оформлення і представлення фінансової звітності</p>

<p>підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p>	<p>РН 8.2. Вміти відображати в обліку всі господарські процеси при різних видах діяльності підприємства РН 8.3. Вміти відображати в бухгалтерському обліку витрати та доходи діяльності підприємства; визначати фінансовий результат.</p>
<p>ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.</p>	<p>РН 11.1. Володіти здатністю здійснювати контроль дотримання нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та системи оподаткування, збереження і ефективного використання ресурсів. РН 11.2. Набути навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів з метою підвищення ефективності використання фінансових ресурсів суб'єктах господарювання. РН 11.3. Вміти використовувати систему знань про принципи бухгалтерського обліку для розробки й обґрунтування політики виробничо-господарської діяльності підприємства.</p>
<p>ПР18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.</p>	<p>РН 18.1 Знати загальні принципи бухгалтерського обліку за міжнародними та національними стандартами обліку. РН 18.2. Вміти застосовувати у практичній діяльності законодавчі та нормативні матеріали щодо ведення обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами. РН 18.3. Вміти складати робочий план рахунків підприємства, відповідно до вимог міжнародних стандартів.</p>

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

Змістовий модуль 1

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

Завдання організації бухгалтерського обліку. Визначення обліку. Види обліку. Користувачі облікової інформації. Вимірники обліку. Мета і завдання бухгалтерського обліку. Реформування бухгалтерського обліку. Основні принципи бухгалтерського обліку.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.

Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Класифікація господарських засобів за їх складом і використанням: за монетарною ознакою, за характером участі в господарському процесі і швидкістю обігу; за формами функціонування, за ступенем ліквідності, за участю у виробничому процесі, за нарахуванням зносу (амортизації), за видами діяльності. Класифікація джерел формування господарських засобів підприємства: власні (власний капітал) та залучені (залучений капітал).

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах.

Поняття методу та характеристика методичних прийомів бухгалтерського обліку: документування, інвентаризація, оцінювання, калькулювання, рахунки, подвійний запис, бухгалтерський баланс, бухгалтерська звітність.

Тема 4. Бухгалтерський баланс.

Визначення поняття баланс. Походження балансової рівності. Бухгалтерський баланс як реалізація одного з елементів методу бухгалтерського обліку. Зміст і структура балансу: поняття активу, пасиву, розділів і статей балансу. Валюта балансу. Типи господарських операцій і зміни, зумовлені ними в балансі.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

Бухгалтерські рахунки як інформаційна модель об'єктів обліку. Рахунки як один з елементів бухгалтерського обліку. Побудова бухгалтерських рахунків. Класифікація бухгалтерських рахунків відповідно до складових частин балансу: активні; пасивні; активно-пасивні. Характеристика побудови

бухгалтерських рахунків. Значення класифікації рахунків. Ознаки класифікації. Поняття економічного змісту бухгалтерських рахунків і класифікація їх за цією ознакою. Класифікація рахунків за структурою: основні, регульовані, операційні, фінансово-результативні, позабалансові. Поняття, сутність, походження і значення подвійного запису на бухгалтерських рахунках.

Змістовий модуль 2

Тема 6. Первинне спостереження, документація та інвентаризація

Документування як спосіб спостереження і реєстрації господарських операцій. Поняття документа, його структури як інформаційної сукупності. Реквізити документів. Означення класифікації документів. Характеристика документів за призначенням. Поняття первинного обліку, його значення. Вимоги до документів, порядок оформлення їх. Бухгалтерське оброблення первинних документів: формальна перевірка, таксування, підрахунок, групування. Збереження документів.

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку.

Принципи оцінки господарських засобів і калькуляція відповідно до Закону України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” та прийнятих Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Тема 8. Облік основних господарських процесів.

Принципи обліку основних господарських процесів. Основні показники господарської діяльності: кількісні та якісні. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів і використання прибутку.

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах.

Облікові реєстри, техніка запису до них. Можливі помилки в облікових записах і способи (техніка) виправлення їх. Поняття форми обліку.

Тема 10. Облік касових операцій.

Облік касових операцій. Нормативно – правове забезпечення порядку ведення касових операцій. Облік грошових коштів у касі та грошових документів. Документальне оформлення касових операцій. Облік касових

операцій у системі рахунків.

Облік операцій на поточному рахунку. Облік коштів на рахунках у банках.

Змістовий модуль 3

Тема 11. Облік дебіторської заборгованості.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності. Відображення в обліку фінансовій звітності дебіторської заборгованості.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку «Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Мінфіну від 27.06.13 р. № 627 (далі – П(С)БО 10).

Визнання дебіторської заборгованості згідно з П(С)БО 10.

Критерії визнання дебіторської заборгованості.

Тема 12. Облік основних засобів.

Визначення необоротних активів і класифікація їх. Поняття основних засобів, класифікація їх і оцінка. Документальне оформлення, синтетичний і аналітичний облік наявності і поповнення основних засобів. Амортизація і знос основних засобів. Синтетичний і аналітичний облік ремонтів і вибуття основних засобів. Переоцінка основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів.

Тема 13. Облік нематеріальних активів.

Поняття і склад нематеріальних активів, оцінка їх, облік надходження, амортизації і вибуття. Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів.

Тема 14. Облік запасів.

Поняття про запаси, їх класифікація і оцінка. Методи оцінки запасів при їх відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті: ідентифікованої собі вартості відповідної одиниці запасів; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО); нормативних затрат; ціни продажу.

Первинний облік продукції і матеріалів. Синтетичний та аналітичний облік матеріалів, продукції і товарів. Оперативно-бухгалтерський (сальдовий) метод обліку виробничих запасів, продукції і товарів.

Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів:

документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік.

Облік поточних біологічних активів. Визнання і оцінка поточних біологічних активів. Документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік поточних біологічних активів.

Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей і відображення її результатів в бухгалтерському обліку.

Витрати на виробництво та їх класифікація. Загальна схема обліку витрат виробництва і випуску готової продукції. Облік виробництва: основного, допоміжних, підсобних промислових та інших. Облік браку у виробництві. Облік загальновиробничих витрат і порядок їх розподілу.

Облік витрат майбутніх періодів і порядок їх списання.

Регістри синтетичного і аналітичного обліку запасів та порядок їх ведення.

Тема 15. Облік фінансових інвестицій.

Поняття про фінансові інвестиції та їх класифікація. Роль і значення фінансових інвестицій для економіки підприємства. Оцінка фінансових інвестицій.

Облік довгострокових фінансових інвестицій: інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі; інші інвестиції пов'язаним сторонам; інвестиції непов'язаним сторонам.

Облік поточних фінансових інвестицій: еквіваленти грошових коштів; інші поточні фінансові інвестиції.

Змістовий модуль 4

Тема 16. Облік власного капіталу.

Поняття власного капіталу, функції та структура власного капіталу. Облік змін зареєстрованого капіталу господарських товариств. Облік капіталу у дооцінках. Облік формування та використання коштів додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків). Облік вилученого капіталу. Облік неоплаченого капіталу.

Тема 17. Облік зобов'язань.

Поняття зобов'язань. Визнання та оцінка зобов'язань. Довгострокові і поточні зобов'язання. Характеристика рахунків зобов'язань.

Кредити банків і їх види: фінансовий, товарний, інвестиційний податковий, кредит під цінні папери. Особливості кредитування сільськогосподарських товаровиробників. Облік короткострокових і

довгострокових кредитів банку. Облік інших позикових коштів.

Облік довгострокових і поточних векселів виданих. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з оренди. Облік інших довгострокових зобов'язань.

Облік поточних зобов'язань: поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями; розрахунків з постачальниками і підрядниками; розрахунків за податками й платежами. Особливості обліку відстрочених податкових активів і зобов'язань. Облік розрахунків за страхуванням. Облік розрахунків з учасниками. Облік розрахунків за іншими операціями: за авансами одержаними; внутрішні і внутрішньогосподарські розрахунки; за нарахованими відсотками; з іншими кредиторами.

Регістри синтетичного та аналітичного обліку довгострокових і поточних зобов'язань та порядок їх ведення.

Тема 18. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Економічний зміст оплати праці. Види, форми та системи оплати праці.

Облік особового складу працівників. Первинний облік затрат праці та її оплати. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків по оплаті праці. Порядок нарахування оплати праці різним категоріям працюючих. Облік відрахувань на соціальні заходи та утримань із заробітної плати.

Регістри синтетичного та аналітичного обліку оплати праці і соціального страхування персоналу та порядок їх ведення.

Тема 19. Облік витрат діяльності підприємства.

Розглядається економічна сутність та методологічні засади обліку господарських процесів, нормативна та законодавча база. Класифікація господарських процесів у відповідності до кругообороту капіталу.

Порядок обліку процесу постачання, розподіл транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ). Розрахунок собівартості придбаних запасів. Оцінка вибуття запасів.

Облік процесу виробництва. Методологія обліку виробництва. Склад і класифікація витрат на виробництво. Рахунки по обліку виробничих витрат і виходу продукції, їх характеристика і взаємозв'язок. Калькуляція собівартості продукції і порядок закриття рахунку «Виробництво».

Облік процесу реалізації. Завдання обліку процесу реалізації. Рахунки з обліку реалізації. Визначення собівартості реалізованої продукції та обчислення фінансових результатів.

Тема 20. Основи бухгалтерської звітності.

Призначення та склад фінансової звітності, вимоги щодо якості її інформації та призначення за П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Порядок складання, розгляду і затвердження звітності. Використання звітності для оцінки економічного та фінансового стану підприємства. Консолідація звітності.

Бухгалтерський баланс за П(С)БО 2 «Баланс» та його детальна характеристика і порядок складання. Правила визначення і оцінки статей балансу.

Зміст звіту про фінансові результати, визначення та оцінка доходів і витрат.

Багатоступенева форма звіту та порядок її заповнення за П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати».

Мета складання звіту про рух грошових коштів, прямий та непрямий методи визначення змін в грошових коштів. Рух грошових коштів від операційної, інвестиційної і фінансової діяльності. Складання звіту про рух грошових коштів за П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів».

Звіт про власний капітал: зміст, форма розкриття статей, порядок складання за П(С)БО 5 «Звіт про власний капітал».

Примітки до річної фінансової звітності. Звітність за сегментами.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Практичне заняття 1.

Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

Мета: отримання теоретичних знань щодо законодавчого регулювання ведення бухгалтерського обліку в Україні. Засвоєння практичних навичок щодо організації ведення бухгалтерського обліку в суб'єктах підприємницької діяльності.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Питання для обговорення

1. Визначення обліку взагалі.
2. Сутність бухгалтерського обліку.
3. Мета бухгалтерського обліку.
4. Функції бухгалтерського обліку.
5. Вимірники бухгалтерського обліку.
6. Сутність та особливості статистичного обліку.
7. Вимірники статистичного обліку.

Завдання для самостійної роботи

1. Сутність та особливості оперативного обліку.
2. Вимірники оперативного обліку.
3. Сутність та особливості фінансового обліку.
4. Сутність та особливості управлінського обліку.
5. Відмінності між управлінським, фінансовим і податковим обліками.
6. Зобов'язання підприємства щодо ведення бухгалтерського обліку.

Навчальні завдання.

Завдання 1.1

Згрупувати засоби підприємства за їх складом, розміщенням та використанням за наступними групами: основні засоби, матеріали, виробництво, готова продукція, грошові кошти в касі, грошові кошти на рахунках в банку, засоби в розрахунках.

Таблиця 1.1.

**Склад господарських засобів швейної
фабрики „Володарка” на 01.01.20 р.**

№	Найменування	Сума, грн	№ рах.
1	Тканина костюмна на складі	53000,00	
2	Швейні машини в пошивочному цеху	40000,00	
3	Готівка у касі	500,00	
4	Сатин підкладочний на складі	9000,00	
5	Заборгованість експедитора Козаченка І.П. по авансу, виданому на господарські потреби	40,00	
6	Тканина, розкроєна для пошиву костюмів у закрійному цеху	8500,00	
7	Нитки швейні на складі	2000,00	
8	Брюки шерстяні на складі	21700,00	
9	Будівля фабричного корпусу	210000,00	
10	Заборгованість універмагу за продані швейні вироби	18400,00	
11	Піджаки вовняні на складі	8800,00	
12	Драп для пошиву пальт на складі	48000,00	
13	Сатин, розкроєний для пошиву костюмів у закрійному цеху	1000,00	
14	Прасувальні преси в оздоблювальному цеху	7000,00	
15	Залишок коштів на поточному рахунку в банку	53500,00	
16	Заборгованість інженера Власенка В.П. по авансу, виданому на службове відрядження	120,00	
17	Костюми чоловічі на складі	7500,00	
18	Гудзики костюмні на складі	400,00	
19	Мотовізки в підготовельному цеху	3000,00	
20	Брюки, зшиті у пошивочному цеху	2500,00	
	Разом	494960,00	

Завдання 1.2

Пов'язати наведені нижче терміни з їх визначеннями. Для цього проставити ліворуч від номеру терміну відповідну літеру.

Термін	Визначення
(1) Адміністрація	А. Податкові служби, банки і аудиторська служба
(2) Власники	Б. Фізичні та юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень
(3) Внутрішні користувачі	В. Засновники і учасники підприємства, менеджери, управлінці всіх рівнів
(4) Дебітори	Г. Група людей, що вклали у справу свій капітал і ризикують найбільше, ніж будь-хто, і зацікавлені в одержанні

	максимального прибутку
(5) Зовнішні користувачі	Д. Юридичні та фізичні особи, перед якими у підприємства є заборгованість за надані послуги, відвантажену продукцію тощо
(6) Користувачі звітності	Е. Група людей на підприємстві, яка несе повну відповідальність за управління його діяльністю і досягнення цілей, що стоять перед ним
(7) Кредитори	Є. Юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів

Завдання 1.3

Виконати групування господарських засобів і джерел їх утворення на підприємстві за даними наведеними у таблиці.

Вихідні дані:

Господарські засоби підприємства та джерела їх утворення станом на 1 жовтня поточного року

№ з/п	Найменування господарських засобів і джерел їх утворення	Сума, тис. грн.
1.	Будівлі і споруди	361770
2.	Паливо для виробничих потреб	650
3.	Павільйони і палатки	9000
4.	Вантажні автомашины	14000
5.	Електродвигуни	2820
6.	Холодильне обладнання	51080
7.	Касові апарати	3240
8.	Статутний фонд.	633390
9.	Терези торгівельні	740
10.	Заборгованість постачальникам	24140
11.	Товари	15150
12.	Пайовий капітал	10980
13.	Резервний капітал	7690
14.	Заборгованість робітникам підприємств по оплаті праці	29060
15.	Господарчий і торгівельний інвентар	9870
16.	Інший додатковий капітал	2510
17.	Тара	12060
18.	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	17550
19.	Короткострокова позика банку	6000
20.	Матеріали для виробничих потреб	131050
21.	Готівка в касі	550
22.	Заборгованість профспілки по відрахуванням на соцстрах	1620
23.	Гроші на розрахунковому рахунку	17580
24.	Заборгованість підзвітних осіб	560

25.	Заборгованість покупців	3150
26.	Цільове фінансування	16720
27.	Продукти у виробництві	34850
28.	Виробниче обладнання	90140
29.	Заборгованість різним підприємствам	2450
30.	Заборгованість фінансовим органам	1500
31.	Нерозподілений прибуток	4650

Групування об'єктів бухгалтерського обліку виконати у таблиці

Об'єкти бухгалтерського обліку	Сума, тис. грн.
Господарські засоби	
1. Необоротні активи	
1.1.	
1.2.	
Всього	
2. Оборотні активи.	
2.1.	
2.2.	
Всього	
Разом	
Джерела утворення господарських засобів	
3. Джерела власних засобів	
3.1	
3.2.	
Всього	
4. Джерела позикових засобів	
4.1.	
4.2.	
Всього	
Разом	

Підрахувати загальну суму господарських засобів та джерел утворення господарських засобів. Зробити висновок про те чи завжди сума господарчих засобів повинна дорівнювати сумі джерел їх утворення.

Завдання 1.4

Необхідно:

- Визначити групу користувачів для кожного виду інформації.
- Віднести визначених користувачів до внутрішніх або до зовнішніх.

Відповідь оформити у вигляді таблиці.

Дані для виконання:

№ з/п	Вид інформації	Група користувачів	
		Внутрішні	Зовнішні
1.	Прибуток підприємства		
2.	Надійність у постачаннях матеріалів		
3.	Платоспроможність підприємства		
4.	Середня заробітна плата		
5.	Розмір кредитів		
6.	Обсяги виробництва		
7.	Здатність підприємства сплачувати відсотки за кредит		
8.	Умови праці		
9.	Перспективи розвитку підприємства		
10	Удосконалення виробничого процесу		

Завдання 1.5

Необхідно:

- віднести наведені вимірники до певної групи. Дати пояснення кожній групі вимірників.
- Заповнити наступної форми таблицю:

Вимірники		
Трудові	Натуральні	Грошові
1	2	3

Дані для виконання:

Кіловат-година, тонно-кілометр, людино-дні, кілограми, літри, метри, штуки, день, людино-години, гривня.

Рекомендовані джерела: [1, 4, 7, 8, 11, 12, 16].

Практичне заняття 2.

Предмет і метод бухгалтерського обліку

Мета: формування практичних навичок щодо здійснення класифікації господарських засобів та джерел їх формування. Набуття теоретичних знань щодо розуміння метод, об'єкт бухгалтерського обліку.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні

відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Що є предметом бухгалтерського обліку?
2. Назвіть об'єкти обліку.
3. За якими двома ознаками характеризують у бухгалтерському обліку господарські засоби підприємства?
4. Як групують господарські засоби підприємства за їх складом і використанням?
5. Що належить до матеріальних активів підприємства?
6. Що таке нематеріальні активи підприємства?
7. Що належить до фінансових активів підприємства?
8. Що належить до необоротних (не обігових довгострокових) господарських засобів підприємства?
9. Що належить до оборотних активів підприємства?
10. Які господарські засоби підприємства вважають ліквідними?
11. Які господарські засоби підприємства вважають неліквідними?

Завдання для самостійної роботи

1. Що належить до основних засобів підприємства?
2. Що належить до малоцінних і швидкозношуваних предметів?
3. Які активи підприємства є монетарними, а які немонетарними?
4. На які активи підприємства нараховують амортизацію?
5. Як класифікують джерела формування господарських засобів підприємства?
6. Що належить до власних джерел формування господарських засобів підприємства?
7. Що належить до залучених джерел формування господарських засобів підприємства?

Навчальні завдання

Завдання 2.1

Згрупувати джерела формування господарських засобів за наступними групами: зареєстрований капітал, прибуток, кредити банку, розрахунки з постачальниками, розрахунки з оплати праці, цільові фонди.

Таблиця 2.1.

**Сумовані дані про окремі види джерел утворення засобів (грн)
швейної фабрики „Володарка” на 01.01.20 р.**

№	Найменування	Сума, грн	№ рах.
1	Зареєстрований капітал	380500,00	
2	Заборгованість підприємству „Фортуна” за матеріали	11000,00	
3	Заборгованість робітникам цехів по заробітній платі	15000,00	
4	Заборгованість банку „Аваль” за кредит на тимчасові потреби	7500,00	
5	Заборгованість суконній фабриці „Світанок” за матеріали	7000,00	
6	Заборгованість по заробітній платі управлінському апарату	4000,00	
7	Заборгованість Енергозбуту за електроенергію	6000,00	
8	Заборгованість підприємству „Веста” за матеріали	8400,00	
9	Заборгованість службовцям по заробітній платі	2000,00	
10	Цільове фінансування на будівництво складу	51400,00	
11	Прибуток від реалізації пальт	2160,00	
	Разом	494960,00	

Завдання 2.2

Згрупувати засоби підприємства за їх складом, розміщенням та використанням за наступними групами: основні засоби, матеріали, виробництво, готова продукція, кошти у розрахунках, грошові кошти.

Таблиця 2.2.

**Склад господарських засобів швацької фабрики
на 31 грудня 20 р. по варіантах 2.1 і 2.2**

№	Господарські засоби (грн)	1-й варіант	2-й варіант	№ рах.
1	Швацькі машини у швацькому цеху	5300,00	15810,00	
2	Тканина костюмна на складі	4000,00	44090,00	
3	Готівкові гроші у касі	50,00	160,00	
4	Сатин підкладний на складі	900,00	2600,00	
5	Заборгованість експедитора по авансу, виданому на господарські потреби	40,00	25,00	
6	Тканина, розкроена для пошиття костюмів у цеху	850,00	3720,00	
7	Нитки швацькі на складі	200,00	300,00	
8	Штани на складі	300,00	400,00	
9	Нитки швацькі на складі	2170,00	5470,00	
10	Заборгованість магазину за продані швацькі вироби	1840,00	6245,00	
11	Піджаки на складі	880,00	2880,00	

12	Драп для пошиття пальто на складі	4800,00	15810,00	
13	Сатин розкroєний для пошиття костюмів у швацькому цеху	1000,00	2900,00	
14	Прасувальні преси в цеху	700,00	3520,00	
15	Залишок на поточному рахунку в банку	5350,00	26530,00	
16	Заборгованість інженера по авансу, виданому на відрядження	120,00	40,00	
17	Костюми чоловічі на складі	750,00	1760,00	
18	Гудзики чоловічі на складі	400,00	630,00	
19	Мототелеги у підготовчому цеху	21100,00	840,00	
20	Штани зшиті у швацькому цеху	250,00	3190,00	
	Разом	51000,00	136920,00	

Завдання 2.3

Необхідно:

• На підставі даних для виконання згрупувати засоби промислового підприємства, заповнюючи таблицю наступної форми:

Необоротні активи		Оборотні активи	
Сфера виробництва	Невиробнича сфера	Сфера виробництва	Сфера обігу
1	2	3	4

Дані для виконання:

Готова продукція, виробниче обладнання в цехах, сировина і матеріали, нематеріальні активи, бібліотечні фонди, напівфабрикати та комплектуючі вироби, будівля адміністрації, готівка в касі, тверде паливо, основні засоби житлово-комунального господарства, тарні матеріали, кошти на поточному рахунку підприємства, приміщення бібліотеки підприємства, нафтопродукти виробничого призначення, основні засоби цехів допоміжного виробництва, заборгованість підзвітних осіб.

Завдання 2.4

Необхідно:

• На підставі даних для виконання згрупувати джерела формування господарських засобів, заповнюючи таблицю наступної форми:

Джерела власних засобів	Джерела залучених засобів

Дані для виконання:

Статутний капітал, заборгованість перед постачальниками за придбані

матеріальні цінності, прибуток звітного періоду, розрахунки з кредиторами, заборгованість перед заводом „Нібулон” за придбане паливо, короткострокові позики банку, додатковий капітал, заборгованість перед робітниками основного виробництва з оплати праці, заборгованість перед органами соціального страхування, резервний капітал, нерозподілений прибуток минулих років, пайовий капітал, заборгованість перед адміністративним персоналом із заробітної плати.

Завдання 2.5

Необхідно:

- Указати на помилки в наведеній класифікації активів і зобов'язань підприємства „Квітка”.

Дані для виконання:

Активи	Зобов'язання
Позика у М.Г. Ткаченка	Товари
Гроші в касі	Дебітори
Обладнання	Заборгованість перед банком
Кредитори	Кошти в банку
Приміщення	Відстрочені податкові зобов'язання
Транспортні засоби	Запасні частини

Рекомендовані джерела: [1, 3, 6, 7, 8, 9, 15].

Практичне заняття 3

Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Мета: Набуття практичних навичок щодо здійснення первинного спостереження та контролю за проведенням господарських операцій та відображенням їх реєстрах первинного обліку. Розуміння практичного використання елементів методу бухгалтерського обліку в процесі відображення господарських операцій в облікових реєстрах.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Питання для обговорення

1. Метод бухгалтерського обліку;
2. Способи первинного спостереження і контролю;
3. Способи поточного групування;
4. Способи підсумкового узагальнення.

Завдання для самостійної роботи

1. Зміст та умови використання принципів бухгалтерського обліку;
2. Поняття і загальна характеристика складових методу.

Навчальні завдання

Завдання 3.1

З метою засвоєння облікової термінології знайти в таблиці 3.1 відповідне значення для кожного з наведених термінів.

Таблиця 3.1.

Визначення елементів методу бухгалтерського обліку

№	Термін	Визначення
1	Оцінка	Спосіб, який надає можливість привести у відповідність облікові і фактичні дані щодо майна підприємства
2	Калькуляція	Спосіб грошового виміру об'єктів бухгалтерського обліку
3	Інвентаризація	Документ, який містить відомості про господарську операцію і підтверджує її здійснення
4	Первинний документ	Перелік витрат за елементами, що складають собівартість

Завдання 3.2

Згрупувати засоби підприємства та джерела їх утворення за кваліфікаційними групами, підрахувати підсумок по кожній з груп та по таблиці в цілому.

Таблиця 3.2.

Сумовані дані про окремі види джерел створення господарських засобів (грн) швацької фабрики на 31 грудня 20 р. по варіантах 2.1 і 2.2

№	Джерела утворення коштів	1 -й варіант	2-й варіант	№ рах.
1	Зареєстрований капітал	38050,00	82500,00	
2	Заборгованість постачальнику за матеріали	1100,00	1850,00	
3	Резервний капітал	200,00	4690,00	
4	Заборгованість робітникам основних	1500,00	4950,00	

	цехів по зарплаті			
5	Прибуток від реалізації костюмів	2160,00	11530,00	
6	Заборгованість банку за позику	750,00	4000,00	
7	Заборгованість суконній фабриці за матеріали	700,00	2190,00	
8	Заборгованість по заробітній платі спеціалістам	500,00	1250,00	
9	Прибуток від реалізації пальто	2400,00	8300,00	
10	Резервний капітал	800,00	9200,00	
11	Заборгованість Енергозбуту за електроенергію	600,00	800,00	
12	Заборгованість спеціалістам по заробітній платі	300,00	670,00	
13	Заборгованість постачальникам за матеріали	1740,00	3710,00	
14	Заборгованість банку за позику на тимчасові потреби	200,00	1280,00	
	Разом	51000,00	136920,00	

Завдання 3.3

Згрупувати наведені в таблиці 3.3. засоби консервного заводу за їх складом, розміщенням та використанням станом на 31 грудня 20__ р.

Таблиця 3.3.

Господарські засоби консервного заводу станом на 31 грудня 20__ р.

№	Господарські засоби	Сума, грн
1	Робочі та силові машини	942100
2	Готівка в касі	400
3	Залишок коштів на рахунку в банку	37656
4	Консервовані огірки в банках	32640
5	Заборгованість експедитора по підзвітних сумах	25
6	Консервований зелений горошок в банках	24420
7	Огірки для консервування в консервному цеху	5600
8	Зелений горошок	13940
9	Заборгованість головного бухгалтера по підзвітних сумах	29
10	Огірки свіжі	6570
11	Будівля складу № 1	110000
12	Консервовані помідори в банках	28070
13	Помідори свіжі	6570
14	Зелений горошок в консервному цеху	6000
15	Поварена сіль	530
16	Будівля адміністративного корпусу	125600
17	Заборгованість покупців за продукцію	20000
18	Помідори для консервування в консервному цеху	6100
19	Будівля складу № 2	452000

Разом	1994900
-------	---------

Завдання 3.4

Згрупувати наведені в таблиці 3.4 засоби підприємства за джерелами їх утворення і цільовим призначенням станом на 31 грудня 20_ р.

Визначити розмір власного капіталу та суму зобов'язань підприємства.

Таблиця 3.4.

Джерела господарських засобів станом на 31 грудня 20_р.

№	Господарські засоби	Сума, грн
1	Зареєстрований капітал	900000
2	Заборгованість підприємству «Світанок» за сировину	14620
3	Заборгованість робітникам виробничих цехів за заробітною платою	160160
4	Заборгованість банку «Хрещатик» за кредит на тимчасові потреби	525000
5	Заборгованість ТОВ «Райдуга» за сировину	97070
6	Заборгованість адміністрації за заробітною платою	61870
7	Заборгованість Енергозбуту за електроенергію	8200
8	Заборгованість КСП «Колос» за матеріали	22280
9	Заборгованість працівникам збуту за заробітною платою	95000
10	Резервний капітал	91800
11	Прибуток звітного року	18900
	Разом	1994900

Завдання 3.5

Необхідно:

- На підставі наведених даних провести групування засобів підприємства за видами та джерелами утворення;

Дані для виконання

№ з/п	Господарські засоби та джерела їх утворення	Сума, грн
1	2	3
1.	Споруди цеху і фабрики	150000
2.	Вантажні автовізки в цехах	15000
3.	Нитки бавовняні	3030
4.	Готівка в касі	1200
5.	Кам'яне вугілля на складі	8000
6.	Затяжні залізні машини	145000
7.	Трубопроводи міжцехові	51270
8.	Шафа конторська	2600
9.	Заборгованість із заробітної плати працівникам	73000
10.	Поточна кредиторська заборгованість	1190
11.	Заборгованість постачальникам за отримані від них	42000

	матеріали	
12.	Наждачно-заточувальний верстат	700
13.	Вантажні автомашины	75000
14.	Заборгованість перед банком з короткострокової позики	25000
15.	Статутний капітал	300000
16.	Преси пневманічні	30000
17.	Прибуток	22100
18.	Резервний капітал	26000
19.	Товари на складі	700
20.	Гроші на поточному рахунку	17010
21.	Пайовий капітал	10710
22.	Запасні частини	490

Рекомендовані джерела: [3, 5, 6, 9, 11, 16].

Практичне заняття 4 **Бухгалтерський баланс**

Мета: ознайомлення з сутністю балансу, як форми бухгалтерської (фінансової) звітності. Набуття практичних навичок побудови бухгалтерського балансу з урахуванням особливостей вітчизняної нормативно-правової бази, зокрема, Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Сутність балансу як елемента методу бухгалтерського обліку та виду фінансової звітності.
2. Мета складання Балансу.
3. Вимоги до складання Балансу.
4. Форми Балансу у міжнародній практиці.
5. Види балансу в Україні.

Завдання для самостійної роботи

1. Що характеризують витрати і доходи майбутніх періодів?
2. Як визначають суму власного капіталу підприємства?
3. Як визначають показник валюти бухгалтерського балансу?

4. Якою є основна властивість бухгалтерського балансу?
5. Як записують формулу фундаментальної облікової моделі?
6. Як змінюється значення статей бухгалтерського балансу внаслідок здійснення господарських операцій?

Навчальні завдання

Завдання 4.1

Скласти баланс підприємства за наведеними даними.

Основні засоби - 25 600 грн., статутний капітал - 20 000 грн., сировина і матеріали - 6 400 грн., паливо - 3800 грн., прибуток - 1 000 грн., цільове фінансування - 4 000 грн., МШП - 200 грн., короткострокова позичка банку 5 000 грн., готова продукція - 2 500 грн., заборгованість по зарплаті робітникам - 2 800 грн., розрахунковий рахунок - 10 000 грн., каса - 550 грн., заборгованість по страхуванню - 1 036 грн., заборгованість за розрахунками із постачальниками - 13 000 грн., заборгованість за розрахунками з бюджетом - 2 214 грн..

Завдання 4.2

Скласти баланс підприємства за наведеними даними.

Основні засоби - 10 000 грн., статутний капітал - 5 500 грн., сировина і матеріали - 1 500 грн., прибуток - 1 300 грн., паливо -700 грн., готова продукція - 3 000 грн., заборгованість по страхуванню - 324 грн., каса - 120 грн., заборгованість за розрахунками із постачальниками - 5 700 грн., за авансами отриманими - 2 496 грн..

Завдання 4.3

Скласти баланс на підставі даних:

Таблиця 4.1.

Залишки за рахунками

№	Дані для заповнення балансу	№ рах.	Сума грн
1	Основні засоби		40000
2	Зареєстрований капітал		38000
3	Запасні частини		3200
4	Короткострокові кредити банків		12500
5	Довгострокові фінансові інвестиції		7300
6	Товари		11200
7.	Матеріали		8000
8	Довгострокові векселі видані		5000
9	Поточні фінансові інвестиції		7200
10	Каса в національній валюті		20000
11	Витрати майбутніх періодів		10000
12	Короткострокові векселі видані		11800

13	Розрахунки за заробітну плату		30000
14	Поточні рахунки в національній валюті		30000
15	Довгострокові векселі одержані		2000
16	Резервний капітал		18800
17	Нерозподілений прибуток		17800
18	Страхові резерви		5000
	ВСЬОГО		277800

Завдання 4.4

На основі вихідних даних скласти баланс машинобудівного заводу.

Таблиця 4.2.

Господарські засоби та джерела утворення

Господарські засоби і джерела їх утворення	варіант (грн)	
1. Основні засоби:		
- залишкова вартість	5915	8175
- знос	3700	4685
- первісна вартість	9615	12860
2. Виробничі запаси	3270	3345
3. Незавершене виробництво	170	90
4. Готова продукція	1980	2440
5. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2200	2700
6. Дебіторська заборгованість за видами авансами	860	300
7. Поточні фінансові інвестиції	-	500
8. Грошові кошти та їх еквіваленти в національній валюті	1540	2695
9. Інші оборотні активи	25	25
10. Витрати майбутніх періодів	40	60
11. Зареєстрований капітал	9275	9890
12. Додатковий капітал	25	75
13. Резервний капітал	425	410
14. Нерозподілений прибуток	-	1990
15. Довгострокові кредити банків	1900	2200
16. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	2275	3830
- по векселях виданих	1200	1025
- з бюджетом	200	340
- по страхуванню	90	100
- по оплаті праці	210	220
17. Інші поточні зобов'язання	400	250

Завдання 4.5

На підставі даних віднести статті до активу чи пасиву балансу; визначити величину довгострокової позики банку та власного капіталу підприємства.

Дані для виконання:

№ з/п	Назва статті	Сума,
-------	--------------	-------

		тис. грн.
1	Розрахунки з оплати праці	3000
2	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	600
3	Виробничі запаси	8000
4	Основні засоби	35800
5	Зареєстрований капітал	25000
6	Короткострокові кредити банків	400
7	Готівка	150
8	Рахунки в банках	15200
9	Нерозподілений прибуток	38000
10	Незавершене виробництво	2000
11	Готова продукція	9000
12	Довгострокові кредити банків	?

Рекомендовані джерела: [5, 8, 9, 11, 14, 15].

Практичне заняття 5

Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Мета: набуття практичних навичок щодо відображення господарських операцій в системі рахунків бухгалтерського обліку. Оволодіння теоретичними знаннями щодо побудови бухгалтерських рахунків та їх класифікації в залежності від різних ознак.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Сутність рахунків бухгалтерського обліку як елемента методу бухгалтерського обліку.
2. Призначення рахунків бухгалтерського обліку.
3. Побудова рахунків бухгалтерського обліку.
4. Частини рахунків бухгалтерського обліку.
5. Види рахунків відносно Балансу.
6. Рахунки обліку активів та їх призначення.
7. Рахунки обліку зобов'язань та їх використання.
8. Рахунки обліку капіталу та їх призначення.
9. Призначення і сутність рахунків обліку доходів.
10. Призначення і сутність рахунків обліку витрат

11. Сутність подвійного запису як елемента методу бухгалтерського обліку.
12. Процедура складання бухгалтерського проведення.
13. Основні компоненти бухгалтерського проведення.
14. Сутність кореспонденції рахунків.

Завдання для самостійної роботи

1. Розташування сальдо в активних і пасивних рахунках.
2. Сутність Плану рахунків та його призначення.
3. Взаємозв'язок класів Плану рахунків з елементами фінансової звітності.
4. Сутність і порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій першого типу.
5. Сутність і порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій другого типу.
6. Сутність і порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій третього типу.
7. Сутність і порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій четвертого типу.
8. Класифікація бухгалтерських проведенень залежно від кількості кореспондуючих рахунків.
9. Способи відображення бухгалтерських проведенень.

Навчальні завдання

Завдання 5.1

Залишки по рахунках:

№ рах.	Назва рахунка	Сума, грн.
1	Основні засоби	184000
2	Рахунки в банках	28000
3	Готівка	4500
4	Товари	120000
5	Виробничі запаси	15000
6	МШП	2800
7	Виробництво	2000
8	Статутний капітал	240000
9	Розрахунки за заробітною платою	10300
10	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	26000
11	Короткострокові позики	80000

За місяць були здійснені такі господарські операції:

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
---	------------------------------	----	----	---------------

1.	З поточного рахунку надійшли кошти в касу			4000
2.	Отримано МШП від постачальників			500
3.	Надійшли товари на склад від постачальників			18000
4.	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва			9800
5.	Погашено короткострокову позику з поточного рахунку			50000
6.	Відпущено на виробництво матеріали			4000
7.	Оприбутковано товари на склад, які надійшли з в-ва			2500
8.	Перераховано кошти постачальнику з поточного рахунку			5800
9.	На поточний рахунок занесені кошти, як внесок до статутного капіталу			100000
10.	Видано заробітну плату працівникам виробництва			2000

На основі початкового балансу відкрити рахунок
Скласти оборотно-сальдову відомість

Завдання 5.2

Залишки по рахунках:

№ рах.	Назва рахунка	Сума, грн.
1	Основні засоби	400000
2	Рахунки в банках	120000
3	Готівка	18000
4	Товари	40000
5	Виробничі запаси	32000
6	МШП	8000
7	Виробництво	64300
8	Статутний капітал	500000
9	Розрахунки за заробітною платою	74000
10	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	28300
11	Короткострокові позики	80000

За місяць були здійснені такі господарські операції:

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1.	З поточного рахунку надійшли кошти в касу			30000
2.	Отримано МШП від постачальників			7500
3.	Надійшли товари на склад від постачальників			10400
4.	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва			12000
5.	Погашено короткострокову позику з поточного рахунку			70000

6.	Відпущено на виробництво матеріали			15000
7.	Оприбутковано товари на склад, які надійшли з в-ва			24000
8.	Перераховано кошти постачальнику з поточного рахунку			18000
9.	На поточний рахунок занесені кошти, як внесок до статутного капіталу			100000
10.	Видано заробітну плату працівникам виробництва			28000

На основі початкового балансу відкрити рахунок
Скласти оборотно-сальдову відомість

Завдання 5.3

Залишки по рахунках:

№ рах.	Назва рахунка	Сума, грн.
1	Основні засоби	150000
2	Рахунки в банках	28000
3	Готівка	4800
4	Товари	12000
5	Виробничі запаси	13200
6	МШП	4300
7	Виробництво	8000
8	Статутний капітал	170000
9	Розрахунки за заробітною платою	2800
10	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	7500
11	Короткострокові позики	40000

За місяць були здійснені такі господарські операції:

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн
1.	З поточного рахунку надійшли кошти в касу			5000
2.	Отримано МШП від постачальників			1200
3.	Надійшли товари на склад від постачальників			3500
4.	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва			4000
5.	Погашено короткострокову позику з поточного рахунку			20000
6.	Відпущено на виробництво матеріали			4500
7.	Оприбутковано товари на склад, які надійшли з в-ва			2000
8.	Перераховано кошти постачальнику з поточного рах.			2800

9.	На поточний рахунок занесені кошти, як внесок до статутного капіталу			50000
10.	Видано заробітну плату працівникам виробництва			4000

На основі початкового балансу відкрити рахунок
Скласти оборотно-сальдову відомість

Завдання 5.4

Залишки по рахунках:

№ рах.	Назва рахунка	Сума, грн.
1	Основні засоби	240000
2	Рахунки в банках	84000
3	Каса	8900
4	Товари	32000
5	Виробничі запаси	12000
6	МШП	3500
7	Виробництво	14400
8	Статутний капітал	260000
9	Розрахунки за заробітною платою	15800
10	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	19000
11	Короткострокові позики	100000

За місяць були здійснені такі господарські операції:

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1.	З поточного рахунку надійшли кошти в касу			9800
2.	Отримано МШП від постачальників			3200
3.	Надійшли товари на склад від постачальників			8000
4.	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва			12600
5.	Погашено короткострокову позику з поточного рахунку			50000
6.	Відпущено на виробництво матеріали			6300
7.	Оприбутковано товари на склад, які надійшли з в-ва			10800
8.	Перераховано кошти постачальнику з поточного рах.			8400
9.	На поточний рахунок занесені кошти, як внесок до статутного капіталу			40000
10.	Видано заробітну плату працівникам виробництва			9000

На основі початкового балансу відкрити рахунок
Скласти оборотно-сальдову відомість

Завдання 5.5

Залишки по рахунках:

№ рах.	Назва рахунка	Сума, грн.
1	Основні засоби	230000
2	Рахунки в банках	80000
3	Каса	8000
4	Товари	28000
5	Виробничі запаси	15000
6	МШП	8300
7	Виробництво	18000
8	Статутний капітал	250000
9	Розрахунки за заробітною платою	13000
10	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	24300
11	Короткострокові позики	100000

За місяць були здійснені такі господарські операції:

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума,
1.	З поточного рахунку надійшли кошти в касу			10200
2.	Отримано МШП від постачальників			2500
3.	Надійшли товари на склад від постачальників			12000
4.	Нараховано заробітну плату працівникам			6000
5.	Погашено короткострокову позику з			50000
6.	Відпущено на виробництво матеріали			12000
7.	Оприбутковано товари на склад, які надійшли			24000
8.	Перераховано кошти постачальнику з			5000
9.	На поточний рахунок занесені кошти, як внесок до статутного капіталу			50000
10.	Видано заробітну плату працівникам			9000

На основі початкового балансу відкрити рахунок
Скласти оборотно-сальдову відомість

Рекомендовані джерела: [1, 4, 6, 10, 13, 14, 15].

Практичне заняття 6

Первинне спостереження, документація та інвентаризація

Мета: набуття практичних навичок щодо відображення господарських операцій в реєстрах первинного обліку. Оволодіти теоретичними знаннями щодо накопичення, зберігання та утилізації первинних документів бухгалтерського обліку. Розуміти механізм проведення інвентаризації, як складової методу бухгалтерського обліку.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Сутність первинного спостереження.
2. Поняття про носії первинної облікової інформації.
3. Місце документації в бухгалтерському обліку.
4. Сутність первинних документів.
5. Обов'язкові реквізити первинних документів.
6. Спеціальні реквізити первинного документа.
7. Класифікація бухгалтерських документів.
8. Сутність виправдовуючих документів, їхня характеристика.
9. Документи бухгалтерського оформлення, їхня сутність і місце в обліку.
10. Класифікація бухгалтерських документів за способом відображення господарських операцій.
11. Класифікація бухгалтерських документів за характером відображення господарських операцій в них.

Завдання для самостійної роботи

1. Сутність банківських документів, їхня призначення.
2. Класифікація бухгалтерських документів за кількістю позицій.
3. Класифікація бухгалтерських документів за місцем складання.
4. Класифікація бухгалтерських документів за стабільністю реквізитів.
5. Сутність документообігу та його стадії.
6. Графік документообігу, його призначення.
7. Документопотік в обліковому процесі.
8. Порядок удосконалення бухгалтерських документів.
9. Сутність стандартизації бухгалтерських документів.
10. Типізація документів, її місце в обліку.

11. Уніфікація бухгалтерських документів, її значення в обліковому процесі.
12. Перевірка первинних документів, її значення в обліку.
13. Види обробки бухгалтерських документів.

Навчальні завдання

Завдання 6.1

Знайдіть в таблиці 6.1 відповідність кожної групи документів за ознакою класифікації.

Таблиця 6.1.

Визначення класифікації документів

№	Ознака класифікації	Групи документів
1	За призначенням	Внутрішні, зовнішні
2	За порядком складання	Разові, накопичувальні
3	За способом відображення операцій	Розпорядчі, виправдні (виконавчі), бухгалтерського оформлення, комбіновані
4	За місцем складання	Первинні, зведені

Завдання 6.2

Визначте в таблиці 6.2 строки зберігання бухгалтерських документів в архіві підприємства.

Таблиця 6.2.

Термін зберігання бухгалтерських документів

№	Види документів	Термін зберігання
1	Бухгалтерські звіти і баланси підприємств, пояснювальні записки до них: - зведена річна - річна - квартальна	? ? ?
2	Первинні документи і додатки до них, які фіксують факти здійснення господарських операцій	3 ?
3	Особові рахунки працівників, службовців, студентів	?
4	Розрахункові (розрахунково-платіжні) відомості	?
5	Облікові реєстри: інвентарні картки, доручення, журнали обліку, Головна книга, документи про інвентаризацію.	3 ?

Завдання 6.3

Виявлена нестача запчастин на складі на суму 1000 гривень. Збитки віднесені на матеріально відповідальну особу. Нестача погашена винною особою готівкою.

Необхідно відобразити результати інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 6.4

Виявлена нестача матеріалів на складі на суму 800 гривень. Збитки віднесені на матеріально відповідальну особу. Нестача погашена винною особою через утримання із заробітної плати.

Необхідно відобразити результати інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 6.5

Виявлена нестача матеріалів на складі на суму 200 гривень. Збитки цінностей у межах затверджених норм.

Необхідно відобразити результати інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 6.6

Виявлена нестача матеріалів на складі на суму 1000 гривень. Збитки цінностей у межах затверджених норм дорівнює 200 гривень. Винна особа не встановлена.

Необхідно відобразити результати інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку.

Рекомендовані джерела: [4, 6, 7, 10, 11, 16].

Практичне заняття 7

Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Мета: оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками щодо здійснення оцінки активів суб'єкта господарювання, виходячи з існуючої нормативно-правової бази. Набуття практичних навичок щодо використання методів калькулювання продукції, робіт та послуг суб'єкта господарювання.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдань.

Питання для обговорення

1. Що являє собою оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку?
2. Перелічіть основні елементи оцінки.
3. Які принципи покладено в основу оцінки?
4. Визначте сутність:
 - * історичної собівартості;
 - * поточної собівартості;
 - * вартості реалізації;
 - * теперішньої вартості.
5. Охарактеризуйте особливості оцінювання:
 - * основних засобів;
 - * запасів товарно-матеріальних цінностей;
 - * дебіторської заборгованості;
 - * зобов'язань.
6. Які методи оцінювання вибуття запасів використовуються в обліку?

Завдання для самостійної роботи

1. Визначте сутність калькулювання як елемента методу бухгалтерського обліку.
2. Перелічіть основні ознаки класифікації витрат та відповідні види витрат.
3. Які об'єкти обліку витрат виробництва Вам відомі?
4. Що таке калькуляція?
5. Які існують види калькуляції?
6. У чому полягає метод калькулювання собівартості продукції?
7. Охарактеризуйте особливості практичного застосування основних методів калькулювання собівартості продукції.

Навчальні завдання

Завдання 7.1

Скласти графік документообігу за наведеною формою:

Таблиця – Графік документообігу

№	Вид документа	Місце створення документа	Посадова особа, яка підписує документ	Підстава	Коли створюється документ	Куди передається документ	Термін обробки день	Термін зберігання рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	Накладна на відпуск готової продукції							
2	Податкова накладна							
3	Прибуток касовий ордер (форма № КО-1)							
4	Акт приймання-передачі (робіт, послуг)							

Завдання 7.2

Визначте у таблиці 7.1, який економічний зміст відповідає методу оцінки активів:

Таблиця 7.1.

Визначення методу оцінки

№	Методи оцінки	Економічний зміст
1. Необоротних активів:		
	1. Первісна вартість 4	Вартість необоротних активів після їх переоцінки
	2. Переоцінена вартість 1	Первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості
	3. Вартість, що амортизується 2	Сума грошових коштів або вартість інших активів, яку підприємство повинно одержати від реалізації (ліквідації) необоротних активів по закінченню терміну їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією)
	4. Ліквідаційна вартість 3	Історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів
2. Вибулих запасів:		
	1. Ідентифікована собівартість 2	Оцінка за собівартістю перших за часом надходження запасів на підприємство
	2. Середньозважена собівартість 4	Складського обліку кожної одиниці запасу (або кожної партії поставки)
	3. ФІФО 1	Ґрунтується на застосуванні підприємствами роздрібною торгівлі середнього відсотка торгової націнки товарів
	4. Нормативний 5	Сумарна вартість залишку запасів на початок звітного місяця і вартість одержаних у звітному місяці запасів, поділена на сумарну кількість запасів на початок звітного місяця і одержаних у звітному місяці запасів
	5. Ціна продажу 3	Полягає у застосуванні норм витрат на одиницю продукції (робіт, послуг), які встановлені підприємством з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей і діючих цін

Завдання 7.3

Дайте визначення поняття «об'єкт калькуляції», назвіть види

калькуляційних одиниць. Знайдіть у таблиці 7.2 невідповідність у класифікації витрат виробництва.

Таблиця 7.2.

Групи витрат за ознаками класифікації

№	Ознака класифікації	Група витрат
1	Місце виникнення	За елементами, за статтями витрат
2	Вид витрат	Прямі, непрямі
3	Спосіб включення до собівартості	Основні, накладні
4	Відношення до виробничого процесу	Умовно-змінні, умовно-постійні
5	Ступінь впливу обсягу виробництва на рівень витрат	Однорічні (прості), комплексні (складні)
6	Структура витрат	В основному виробництві, у допоміжних та підсобних виробництвах, в інших виробництвах

З наведених бухгалтерських записів вибрати правильний

Завдання 7.4 За даними кореспонденцій рахунків подати короткий зміст господарських операцій

1. Д-т 301 К-т 311
2. Д-т 372 К-т 301
3. Д-т 441 К-т 43
4. Д-т 631 К-т 311
5. Д-т 651 К-т 311
6. Д-т 10 К-т 424
7. Д-т 661 К-т 301
8. Д-т 601 К-т 311
9. Д-т 301 К-т 372
10. Д-т 501 К-т 311

Завдання 7.5

Відобразити в обліку за даними операціями записи по синтетичним і аналітичним рахункам, скласти оборотну відомість аналітичних рахунків до субрахунку 201 „Сировина і матеріали”. Залишок по субрахунку „Сировина і матеріали” складав : 12900,00 у т.ч. :

матер. А (т) - $3 * 900,00 = 2700,00$

матер. Б (кг) - $8 * 475,00 = 3800,00$

матер. В (шт) - $400 * 16,00 = 6400,00$

Господарські операції :

- 1) надійшли від постачальників матеріали : А - 8т., Б - 9 кг., В - 100 шт.
- 2) відпущено у виробництво матеріалів : А - 7т., Б - 8кг., В - 200 шт.

Завдання 7.6

1. Скласти вступний баланс підприємства на бухгалтерському бланку.
- 2. Відкрити рахунки синтетичного обліку і записати в них суми початкових залишків.**
3. Записати всі операції в журналі реєстрації господарчих операцій. Вказати кореспонденцію рахунків. Після цього підрахувати підсумок сум по журналу.
4. Після реєстрації кожної операції в журналі записати її в рахунках, по закінченні всіх записів підрахувати обороти дебету і кредиту , вивести кінцеві залишки по всім рахункам.
5. На підставі господарчих операцій за вересень поточного року і початкових залишків по рахунках на 1.09 поточного року скласти підсумковий баланс підприємства на бухгалтерському бланку.

Залишки на рахунках на 1.09 поточного року, грн.

Основні засоби	476600
Матеріали	71000
Паливо	40000
Основне виробництво	50000
Готова продукція	55000
Готівка	200
Поточний рахунок	65000
Розрахунки з постачальниками	332900
Розрахунки за заробітною платою	21000
Товари	325300
Розрахунки з підзвітними особами	18
Розрахунки з бюджетом	3000
Розрахунки з іншими дебіторами	8782
Розрахунки з іншими кредиторами	5000
Зареєстрований капітал	660000
Короткострокові кредити	70000

Господарчі операції за вересень поточного року

1. Видано матеріали на виробництво 25200 грн.
2. Отримано з поточного рахунку готівку у касу для видачі заробітної плати 19400 грн.

3. Перераховано з поточного рахунку до бюджету податок на прибуток 1000 грн.
4. Видано з каси заробітна плата 19400 грн.
5. Перераховано з поточного рахунку в заборгованість постачальникам 7600 грн.
6. Видано паливо для технологічних потреб виробництва 4700 грн.
7. Перераховано з поточного рахунку в погашення заборгованості по короткостроковій позичці 40000 грн.
8. Оприбутковані товари, які надійшли від постачальника 146000 грн.
9. Видано з каси підзвітній особі на господарчі потреби 110 грн.
10. Надійшли від постачальників матеріали, гроші ще не оплачені 3200 грн.
11. Зархована на поточний рахунок короткострокова позика банку 12000 грн.
12. Перераховано з поточного рахунку кредиторам в погашення заборгованості 3500 грн.
13. Отримано на поточний рахунок від дебіторів в погашення їх заборгованості 5700 грн.

Рекомендовані джерела: [2, 3, 5, 9, 10, 15, 16].

Практичне заняття 8

Облік основних господарських процесів

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Порядок відображення в обліку процесу постачання.
2. Дайте характеристику системи рахунків, які використовуються для відображення процесу виробництва.
3. Як обліковують і списують витрати, пов'язані з обслуговуванням виробництва й управлінням?
4. З яких затрат складається виробнича собівартість продукції?
5. Як визначають фактичну виробничу собівартість випущеної із виробництва готової продукції?

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте систему рахунків, які використовуються для відображення процесу реалізації.
2. Порядок відображення в обліку процесу реалізації та визначення фінансового результату від реалізації продукції (робіт, послуг).
3. На яких рахунках та в якому порядку ведеться облік фінансових результатів підприємства та використання прибутку протягом року?
4. Порядок списання сум непокритих збитків наприкінці звітного періоду.

Навчальні завдання

Завдання 8.1

Зробіть бухгалтерські записи.

Вихідні дані: Затрати у незавершене виробництво на початок місяця по виробництву продукції А становили 28 000 грн (у тому числі: матеріали – 23 000 грн, заробітна плата робітників – 5 000 грн).

Операція 8.1.1. Відпущено зі складу у виробництво матеріали: на виробництво продукції А на суму - 376 000 грн, на виробництво продукції Б на суму - 162 000 грн

Операція 8.1.2. Списано матеріали, використані для потреб цехів та інших виробничих підрозділів - 11300 грн, для загальногосподарських потре - 8700 грн

Операція 8.1.3. Нарахована заробітна плата:

- робітникам основного виробництва, зайнятим виготовленням:
продукції А - 60000 грн,
продукції Б - 20000 грн,
- інженерно-технічному та іншому персоналу загальновиробничих підрозділів - 17300 грн,
- адміністративно-управлінському персоналу - 12700 грн

Операція 8.1.4. Нараховано знос основних засобів:

- * загальновиробничих призначення - 3400 грн,
- * загальногосподарського призначення - 2100 грн

Операція 8.1.5. Наприкінці звітного періоду суму адміністративних витрат списано на фінансові результати діяльності підприємства 23500 грн

Операція 8.1.6. Списано на затрати виробництва для включення до собівартості продукції суму загальновиробничих витрат 32 000 грн

Операція 8.1.7. Оприбутковано готову продукцію, випущену із

виробництва, за фактичною собівартістю виготовлення:

* продукція А - 410 000 грн,

* продукція Б - 190000 грн

Завдання 8.2

Розглянути порядок відображення в обліку процесу реалізації на прикладі таких господарських операцій.

Операція 8.2.1. Зараховано в доходи від реалізації вартість відвантаженої покупцям готової продукції за продажною вартістю 80000 грн.

Операція 8.2.2. Списано з балансу готову продукцію, відвантажену (реалізовану) покупцям, за собівартістю її виготовлення 50000 грн.

Операція 8.2.3. Собівартість реалізованої продукції списано на фінансові результати 50000 грн

Операція 8.2.4. Нараховано заробітну плату працівникам, зайнятим збутом (реалізацією) продукції, 3000 грн.

Операція 8.2.5. Нараховано стороннім організаціям за посередницькі, транспортні, рекламні та інші послуги, пов'язані із збутом (реалізацією) продукції, 1000 грн

Операція 8.2.6. За рахунок доходів від реалізації нараховано податок на додану вартість, визначений за встановленого до обсягу реалізації ? грн.

Операція 8.2.7. Зараховано на поточний рахунок підприємства кошти, одержані від покупців за відвантажену їм продукцію у сумі 80000 грн.

Операція 8.2.8. Наприкінці звітного періоду списано суму чистого доходу від реалізації готової продукції (за вирахуванням податку на додану вартість) на фінансові результати ? грн.

Операція 8.2.9. Наприкінці звітного періоду списано на фінансові результати витрати на збут ? грн.

Операція 8.2.10. Списано прибуток від реалізації, визначений шляхом зіставлення дебетового і кредитового оборотів на рахунку "Фінансові результати" ? грн.

Завдання 8.2

Необхідно:

• визначити функції бухгалтера і керівника на підприємстві та заповнити наведену нижче таблицю.

Функції керівника	Функції головного бухгалтера
1	2

Дані для виконання:

1. Забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних

методологічних засад бухгалтерського обліку.

2. Створює всі необхідні умови для ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

3. Організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій.

4. Контролює виконання всіма підрозділами на підприємстві правомірних вимог, що стосуються ведення обліку.

5. Бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від недостачі, крадіжками і псуванням цінностей.

6. Несе відповідальність за ведення бухгалтерського обліку та забезпечення реєстрації всіх фактів здійснення господарських операцій.

7. Забезпечує неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками вимог, які до них висуваються.

Рекомендовані джерела: [2, 4, 5, 8, 10, 11, 16].

Практичне заняття 9

Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Мета: набуття практичних навичок щодо формування системи реєстрів первинного, аналітичного та синтетичного обліку в суб'єктах господарювання. Оволодіння теоретичними знаннями щодо формування Наказу про облікову політику підприємства.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Що розуміють під формою бухгалтерського обліку.
2. Основні вимоги до форм бухгалтерського обліку.
3. Характерні особливості простої системи обліку.
4. Сутність і особливості меморіально-ордерної форми обліку.
5. Основні принципи меморіально-ордерної форми обліку.
6. Сутність і особливості форми обліку "Журнал-Головна".
7. Переваги і недоліки журнально-ордерної форми обліку.
8. Сутність спрощеної форми обліку.

9. Сутність комп'ютерних форм та систем обліку.
10. Переваги і недоліки комп'ютерної форми обліку.

Завдання для самостійної роботи

1. Сутність і особливості хронологічних облікових реєстрів.
2. Сутність і особливості систематичних облікових реєстрів.
3. Сутність і особливості контокорентних облікових реєстрів.
4. Сутність і особливості реєстрів кількісно-сумового обліку.
5. Сутність і особливості реєстрів кількісно-сортового обліку.
6. Сутність і особливості способу пунктування записів при виправленні помилок в облікових реєстрах.
7. Особливість способу коректури при виправленні помилок в облікових реєстрах.
8. Особливість способу додаткового запису при виправленні помилок в облікових реєстрах.
9. Світовий досвід виправлення помилок в облікових реєстрах.

Навчальні завдання

Завдання 9.1

Знайдіть у лівій колонці таблиці визначення, що відповідають суті терміна, наведеного в правій колонці.

Визначення	Термін
1. Письмове свідоцтво певної форми і змісту, що фіксує і підтверджує факт здійснення господарської операції або розпорядження на право її проведення.	а. Первинний облік
2. Перший етап облікового процесу, який охоплює спостереження, вимірювання об'єктів обліку і реєстрацію одержаної інформації на паперових або машинних носіях - документах.	б. Інвентаризація
3. Сукупність документів, що їх складають на всі господарські операції.	в. Облікові реєстри
4. Складання опису майна підприємства на підставі періодичної перевірки наявності цінностей, що перебувають на балансі підприємства, стану їх збереження, правильності ведення обліку й оцінювання.	г. Бухгалтерські книги
5. Таблиці спеціальної форми, в яких роблять систематизовані записи за рахунками бухгалтерського обліку на підставі даних первинних носіїв інформації (первинних бухгалтерських документів).	д. Форма бухгалтерського обліку
6. Оправлені аркуші паперу спеціального графлення, в яких відображають дані про наявність господарських засобів, джерела їх формування та господарські процеси за	е. Бухгалтерський документ

синтетичними й аналітичними рахунками.	
7. Процес суцільного й неперервного відображення об'єктів бухгалтерського обліку в первинних бухгалтерських документах.	ж. Документація
8. Процес відображення даних про здійснені господарські операції в облікових регістрах.	з. Документування
9. Система взаємопов'язаних облікових регістрів із певною методикою відображення в них господарських операцій у певній послідовності.	і. Облікова реєстрація

Завдання 9.2

В бухгалтерії підприємства була складена проводка по видачі в підзвіт: Д-т 372 "Розрахунки з підзвітними особами" та К-т 301 "Готівка в національній валюті" на суму 1500 грн Пізніше було виявлено, що необхідно було видати суму не в підзвіт, а як депоновану заробітну плату.

Необхідно виправити помилку та відобразити її в бухгалтерському обліку.

Завдання 9.3

Згідно первинного документа на склад була оприбуткована готова продукція з виробництва на суму 4000 грн У бухгалтерському обліку, в силу допущеної помилки, дана операція була відображена наступною проводкою : Дт 20 Кт 23 - 4000 грн

Необхідно виправити помилку та відобразити її в бухгалтерському обліку.

Завдання 9.4

За даними первинного документа було видано з каси грошових коштів підзвітній особі для поїздки у відрядження в сумі 800 грн У бухгалтерському обліку в чинність допущеної помилки, дана операція відбита в правильній проводці, але із завищеною сумою Дт 372 Кт 301 - 1800 грн.

Необхідно виправити помилку та відобразити її в бухгалтерському обліку.

Рекомендовані джерела: [2, 9, 10, 13, 14, 15].

Практичне заняття 10 **Облік касових операцій**

Мета: оволодіти практичними навичками відображення господарських операцій з обліку готівкових та безготівкових операцій в реєстрах первинного, аналітичного, синтетичного обліку, фінансовій, податковій звітності. Набути теоретичні знання щодо здійснення контролю за дотриманням готівково-

касової дисципліни.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Що таке касовий ліміт?
2. Назвіть основні прибуткові і видаткові документи щодо руху коштів у касі викладіть порядок реєстрації касових документів.
3. Який порядок ведення касової книги?
4. Які дані містить звіт касира?
5. Назвіть операції і кореспондуючі рахунки за дебетом і кредитом рахунка „Готівка”.
6. Як проводиться інвентаризація каси?
7. Як відкрити поточний рахунок у банку?
8. Назвіть первинні документи для оформлення операцій за рахунками у банках.

Завдання для самостійної роботи

1. У чому полягає зміст і призначення виписки банку з поточного рахунку?
2. Назвіть основні операції за дебетом і кредитом поточних рахунків у національній та іноземній валютах?
3. Як здійснюються безготівкові розрахунки, які є форми їх?
4. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік розрахунків з постачальниками?
5. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік розрахунків з покупцями, іншими дебіторами і кредиторами?
6. Як ведуть синтетичний та аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами?
7. Хто такі підзвітні особи? Як ведуть розрахунки з ними за виданими авансами?
8. Дайте класифікаційну характеристику розрахункових рахунків.

Навчальні завдання

Завдання 10.1

Необхідно:

* скласти звіт касира за 10.10.20 р., якщо залишок на 10.10.20__ р. складає 850 грн, ліміт каси - 1000 грн

Таблиця 10.1.

Перелік касових операцій за 10.10.20 р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Отримано за чеком кошти з поточного рахунку для виплати заробітної плати	2600,00
2	Видана заробітна плата	2600,00
3	Отримано від Петрова П.П. залишок за підзвітом	200,00
4	Видано Полевому О.О. депоновану заробітну плату	800,00
5	Отримано від Сніжко М.Г. кошти в погашення заборгованості за нестачу матеріалів	145,00

Завдання 10.2

Необхідно:

* скласти звіт касира та відповідні облікові регістри за наведеними нижче операціями. Залишок на 10.10.20 р. складає 2000 грн, ліміт каси - 2000 грн

Таблиця 10.2.

Перелік касових операцій за жовтень 20__ р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	10.10. Отримано з поточного рахунку грошові кошти на виплату заробітної плати і на відрядження	5100,00
2	10.10. Видана з каси заробітна плата	5000,00
3	10.10. Видано Павленко І.І. грошові кошти на господарські потреби	100,00
4	10.10. Отримана до каси готівка від Герасименко В.В. у рахунок його внеску до зареєстрованого капіталу	1000,00
5	15.10. Отримана до каси торговельна виручка	2000,00
6	25.10. Отримано з поточного рахунку гроші на господарські потреби	2000,00
7	25.10. Видано з каси готівка Симоненко І.І. на господарські потреби залишок за підзвітом	2000,00
8	25.10. Отримано до каси від Павленко І.І.	300,00

Завдання 10.3

Опрацювати виписку з поточного рахунку за 10.11. 20__ р., вказати первинні документи. Залишок на розрахунковому рахунку на початок 10.11.20 р. складає 10000 грн

Таблиця 10.3.

Перелік операцій за 10.11. 20__ р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Зарахована торговельна виручка	6000,00
2	Оплачені рахунки постачальників за отримані матеріали	4000,00
3	Перерахований єдиний соціальний внесок	80,00
4	Внесено готівку на розрахунковий рахунок	1000,00
5	Зарахована на розрахунковий рахунок короткострокова позика	2000,00

Завдання 10.4

Опрацювати виписку з поточного рахунку за вересень 20_ р., вказати первинні документи. Залишок на розрахунковому рахунку на початок місяця 20_ р. складає 300000 грн.

Таблиця 10.4

Перелік операцій за вересень 20_ р.

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	02.09.	Зараховано на розрахунковий рахунок від покупців за відвантажену продукцію	3000,00
2	02.09.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальнику за отримані запасні частини	5000,00
3	02.09	Перераховано з розрахункового рахунку податок на прибуток	4500,00
4	10.09.	Перераховано з розрахункового рахунку податок на додану вартість	2000,00
5	10.09.	Отримано з розрахункового рахунку на виплату заробітної плати і господарські потреби	20000,00
6	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку єдиний соціальний внесок	7400,00
7	17.09.	На поточний рахунок внесений залишок за підзвітом	1000,00
8	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальнику за отримані матеріали	2220,00
9	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку банку за отриманий раніше короткостроковий кредит банку в національній валюті	2270,00
10	17.09.	Перераховано з розрахункового рахунку постачальнику за отримані раніше запасні частини	2380,00
11	17.09.	Знято з розрахункового рахунку кошти за касове обслуговування	450,00
12	25.09.	Перераховано з розрахункового рахунку податок з доходів фізичних осіб	5700,00

13	25.09.	Зараховано на розрахунковий рахунок кошти від покупців за відвантажену продукцію	50000,00
14	28.09.	Нараховані відсотки (%) на залишок коштів на розрахунковому рахунку	1200,00
15	28.09.	Знято з розрахункового рахунку за банківське обслуговування	900,00

Завдання 10.5

Записати бухгалтерські проводки у відповідних облікових реєстрах і Головній книзі. Визначити первинні документи, на підставі яких було зроблено відповідний запис.

Розшифровка залишків на аналітичних рахунках на 1.10.20 р. підприємства „Прогрес”: кредиторська заборгованість перед підприємством „Техніка” за отримані запасні частини - 60000 грн;

дебіторська заборгованість підприємства „Сервіс” за невідвантажене обладнання - 40000 грн.

Таблиця 10.5.

Перелік господарських операцій за жовтень 20_р.

№ п/п	Дата	Зміст операції	Сума, грн
1	2.10.	Перераховано кошти з розрахункового рахунку підприємству „Техніка” за запасні частини	60000,00
2	6.10.	Оприбутковано на склад від підприємства „Сервіс” обладнання	40000,00
3	10.10.	Перераховано кошти з розрахункового рахунку підприємству „Фортуна” запасні частини, у т.ч. ПДВ	64000,00
4	15.10.	Оприбутковані на склад від підприємства „Фортуна” запасні частини, у т.ч. ПДВ	64000,00
5	18.10.	Оприбутковано на склад від „Нафтобази” паливо на суму, у т.ч. ПДВ	36000,00
6	20.10.	Перераховано „Нафтобазі” за паливо, у т.ч. ПДВ	36000,00
7	29.10.	Акцептовано рахунок від підприємства „Сигнал” за охорону складських приміщень, у т.ч. ПДВ	12000,00

Завдання 10.6

Необхідно:

* записати бухгалтерські проводки у відповідних облікових реєстрах і Головній книзі;

* визначити первинні документи, на підставі яких було зроблено відповідний запис в облікових регістрах.

Розшифровка залишків на аналітичних рахунках на 01.10.20 р. на підприємстві „Фортуна”: кредиторська заборгованість перед підприємством „Іскра” за отримані матеріали - 36000 грн;

кредиторська заборгованість перед підприємством „Сервіс” за отримані МШП - 12000 грн

Таблиця 10.6.

Перелік господарських операцій за жовтень 20_ р. підприємства „Фортуна”

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	01.10.	Перераховано з розрахункового рахунку підприємству „Сервіс” за отримані МШП, у т.ч. ПДВ	12000,00
2	03.10.	Перераховано з розрахункового рахунку заводу „Іскра” за матеріали, у т.ч. ПДВ	72000,00
3	12.10	Оприбутковано на склад від заводу „Іскра” матеріали, у т.ч. ПДВ	36000,00
4	18.10.	Акцептовано рахунок від підприємства „Сигнал” за охорону складських приміщень	15000,00
5	20.10.	Перераховано з розрахункового рахунку підприємству „Південсервіс” за комп'ютер, у т.ч. ПДВ	12000,00
6	22.10.	Оприбутковано на склад від підприємства „Південсервіс” комп'ютер, у т.ч. ПДВ	24000,00
7	25.10.	Перераховано з розрахункового рахунку магазину „Дипломат” за канцтовари, у т.ч. ПДВ	12000,00
8	27.10.	Оприбутковано від магазину „Дипломат” канцтовари, у т.ч. ПДВ	12000,00

Завдання 10.7

Необхідно:

* записати бухгалтерські проводки у відповідних облікових регістрах.

Таблиця 10.7. Перелік операцій

Прізвище підзвітної особи	Дата	Зміст операції	Сума, грн
Івахненко І.І (роб. заводуупр)	05.10.	Видано на відрядження	8000,00

	11.10.	Складено авансовий звіт за відрядженням:	
	з 6 по 9 жовтня	Витрати:	
		придбані квитки в обидва кінці	250,00
		постільна білизна	100,00
		виграти для наймання житла	2000,00
		Добові	?
Сімоненко С.С.	02.10.	Утримано із заробітної плати залишок за підзвітом	2000,00
	3.10.	Видано з каси на поточні потреби	4060,00
	4.10.	Оприбутковано на склад запасні частини, придбані Сімоненко С.С. у т.ч. ПДВ	4020,00
Герасимов П.В.	03.10.	Видано з каси під звіт.	1200,00
	04.10.	Оприбутковано паливо на склад придбане Герасимовим П.В. у т.ч. ПДВ	900,00
	04.10.	Здано в касу залишок за підзвітом	?
Іванов І.І.	02.10.	Видано під звіт	600,00
	03.10.	Оприбутковано на склад придбані Івановим І.І. матеріали, в т.ч. ПДВ	540,00
	03.10.	Здано в касу залишок за підзвітом	?
Федотов О.П.	28.10.	Видано під звіт	720,00
	29.10.	Оприбутковано на склад МШП, придбані Федотовим О.В., у т.ч. ПДВ	420,00
	29.10.	Здано в касу залишок за підзвітом	?
Кирилов К.С.	02.10.	Видано з каси на відшкодування витрат	1000,00

Розшифровка залишків на аналітичних рахунках за рахунком 372 „Розрахунки з підзвітними особами” на 02.10.20_ р. Сімоненко С.С. - 2000 грн, Кирилов К.С. - невідшкодовані витрати - 3000 грн.

Рекомендовані джерела: [5, 7, 8, 10, 14, 16].

Практичне заняття 11

Облік дебіторської заборгованості

Мета: вміти здійснювати контроль за процесом формування дебіторської заборгованості.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Визначення сутності дебіторської заборгованості.
2. Фактори які впливають на величину дебіторської заборгованості.
3. За якими ознаками класифікують дебіторську заборгованість.
4. Суть і значення довгострокової дебіторської заборгованості.
5. Характеристика дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги та особливості її відображення у фінансовій звітності.

Завдання для самостійної роботи

1. Чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості.
2. Що собою представляє вексель і для чого він призначений.
3. Облік довгострокових векселів одержаних.
4. Які існують умови віднесення заборгованості до довгострокової?
5. Який порядок обліку, заборгованості за майно, що передано у фінансову оренду?

Навчальні завдання

Завдання 11.1

У липні 20 р. підприємство А отримало інформацію про банкрутство підприємства Д. Сума дебіторської заборгованості підприємства Д становить 800 грн.

Завдання 11.2

У червні 20 р. компанія А сповістила підприємство «Холод» що може сплатити частину боргу, який підприємство вже визнало як безнадійний, у сумі 200 грн.

Завдання 11.3

Підприємство придбане за гроші у сумі 728000 грн. Зараховується на

баланс кредиторська заборгованість відповідно до справедливої ціни цього підприємства - 925638 грн, зараховується майно підприємства за справедливою ціною - 487917 грн, виробничі запаси - 318946 грн, дебіторська заборгованість - 1108425 грн.

Завдання 11.4

Згідно з договором меблева фабрика отримала від постачальника дошки вартістю 3000 грн, крім того, ПДВ - 600 грн.

Необхідно:

1. Зробити бухгалтерські записи з передоплати за дошки.
2. Зробити бухгалтерські записи з оприбуткування дощок, заборгованості перед транспортною організацією за перевезення дощок від постачальника в сумі 400 грн, крім того, ПДВ - 80 грн і з оплати рахунків постачальника та транспортної організації.

Завдання 11.5

20.05.20 р. підприємством «Мальви» було реалізовано продукцію вітчизняному покупцю на суму 12000 грн (у т.ч. ПДВ 2000 грн).

22.05.20 р. у забезпечення дебіторської заборгованості було одержано простий вексель строком на три місяці номінальною вартістю 12000 грн зі ставкою 18 % річних. Собівартість реалізованої продукції 10000 грн. Необхідно: Зробити бухгалтерські записи із реалізації продукції і списання її собівартості.

Завдання 11.6

Підприємство Альфа на умовах попередньої оплати реалізувало підприємству Бета готову продукцію, яка у підприємства Бета оприбуткована як МТТТП вартістю 78000 грн з ПДВ при її собівартості 51000 грн. Вказати кореспонденції рахунків і первинні документи.

Завдання 11.7

Підприємство Сатурн придбало напівфабрикати підприємству Меркурій вартістю 67000 грн без ПДВ при їх собівартості 63000 грн. Вказати кореспонденції рахунків і первинні документи

Завдання 11.8

Підприємство А за отримані від підприємства Б напівфабрикати на 87000 грн без ПДВ видало простий вексель терміном погашення 14 місяців.

Собівартість напівфабрикатів 53000 грн. Вказати кореспонденції рахунків у підприємств А і Б, первинні документи та визначити фінансовий результат.

Завдання 11.9

Підприємством на умовах авансу придбано МТГТП на 86400 грн з ПДВ. Фактично їх отримано на 65000 грн без ПДВ. На суму нестачі пред'явлено претензію постачальнику, яку на 3600 грн з ПДВ претензію задоволено допоставкою, 15% повернуто коштами, решту претензії залишилась незадоволеною. Вказати кореспонденції рахунків і первинні документи.

Завдання 11.10

Підприємством придбано на умовах попередньої оплати товари на 45000 грн без ПДВ. При їх фактичному отриманні виявлено нестачу на 18000 грн з ПДВ. На суму нестачі пред'явлено претензію постачальнику. Нарахований також штраф 500 грн, який сплачено постачальником коштами. 40 % претензії задоволено допоставкою, 2000 грн без ПДВ повернуто коштами, решту претензії залишилась незадоволеною. Вказати кореспонденції рахунків і первинні документи.

Завдання 11.11

Працівника апарату управління направлено у відрядження до Вінниці на термін 16.10-29.10 і видано 8000 грн. Після повернення працівник подав авансовий звіт у встановлені терміни із підтверджуючими документами: 2 білети за проїзд вартістю 500 грн з ПДВ кожен; квитанція за проживання в готелі без харчування вартістю 2460 грн з ПДВ. Вказати кореспонденції рахунків і первинні документи.

Завдання 11.2

Працівника апарату управління направлено у відрядження до Черкас на термін 18.10-14.11 і видано 9700 грн. Після повернення працівник подав авансовий звіт у встановлені терміни із підтверджуючими документами: 2 білети за проїзд вартістю 420 грн з ПДВ кожен; квитанція за проживання в готелі з одноразовим харчуванням за 22 доби вартістю 5400 грн з ПДВ. Вказати кореспонденції рахунків і первинні документи.

Рекомендовані джерела: [2, 6, 11, 12, 14, 16].

Практичне заняття 12

ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Мета: набуття практичних навичок відображення господарських операцій руху основних засобів в реєстрах первинного, аналітичного, синтетичного обліку та фінансовій звітності. Оволодіти теоретичними знаннями щодо способів оцінки основних засобів та методів нарахування амортизації.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Назвіть і охарактеризуйте види оцінки основних засобів.
2. Назвіть прибуткові і видаткові документи, які відображають рух основних засобів.
3. Як ведуть аналітичний облік основних засобів?
4. Дайте класифікаційну характеристику рахунків 10 «Основні засоби».

Завдання для самостійної роботи

1. Назвіть способи розрахунку амортизації основних засобів. Охарактеризуйте найбільш використовуваний варіант.
2. Назвіть і охарактеризуйте види ремонтів основних засобів, порядок їх проведення і обліку витрат.
3. Як ведуть облік зносу основних засобів?

Навчальні завдання

Завдання 12.1

Скласти бухгалтерські записи:

- проведено передоплату постачальнику за основні засоби і нематеріальні активи.
- відображено надходження від постачальника придбаних основних засобів .
- списано будівельні матеріали на будівництво складу.
- нараховано заробітну плату працівникам, зайнятим на будівництві складу.
- введено новозбудований гараж або придбані основні засоби згідно Акту в експлуатацію.

Завдання 12.2

Скласти бухгалтерські записи, вказати облікові регістри та первинні документи, які є підставою для відображення цих господарських операцій в облікових регістрах.

- Придбано обладнання від постачальників на суму 60 000 грн, у тому числі ПДВ.
- Витрати на транспортування 600 грн, у т.ч. ПДВ.
- Оплата праці монтажників 1000 грн
- Відображено введення обладнання в експлуатації

Завдання 12.3

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів.

- Списується вартість ліквідованих основних засобів у частині нарахованого зносу.
- Списується залишкова вартість ліквідованих основних засобів.
- Витрати, пов'язані з ліквідацією основних засобів.
- Доходи від ліквідації основних засобів.
-

Завдання 12.4

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів.

- Формування статутного капіталу відповідно до засновницьких документів.
- Одержання від учасника об'єкта основних засобів.
- Витрати на транспортування, монтаж вказаного об'єкта основних засобів.
- Відображення суми ПДВ з транспортних та монтажних витрат.
- Зарахування об'єкту до складу основних засобів.

Завдання 12.5

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів.

- Відображення вартості безоплатно одержаних основних засобів.
- Витрати на транспортування і монтаж безоплатно одержаних основних засобів без ПДВ.
- Сума ПДВ у рахунках на транспортні та монтажні послуги.
- Введення одержаних об'єктів в експлуатацію.
- Визнання доходу одночасно з нарахуванням амортизації.

Завдання 12.6

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні

документи, які є підставою для цих записів. Первісна вартість основного засобу 660 000 грн.

- Відображено дохід від реалізації основних засобів разом з ПДВ на суму 300 000 грн.

- Відображено суми ПДВ в ціні реалізації на суму 50 000 грн.

- Списується знос реалізованих основних засобів 500 000 грн.

- Залишкова вартість автомобіля переводиться до складу товарів, утримуваних для продажу 160 000 грн.

- Списується собівартість товарів (групи вибуття) на інші операційні витрати 160 000 грн.

- Віднесення доходів на збільшення фінансових результатів 250 000 грн.

- Віднесення витрат на зменшення фінансових результатів 160 000 грн.

Рекомендовані джерела: [3, 5, 6, 9, 14, 15, 16].

Практичне заняття 13

ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Мета: набуття практичних навичок відображення господарських операцій з обліку руху нематеріальних активів в реєстрах первинного, аналітичного, синтетичного обліку та фінансовій звітності. Оволодіння теоретичними знаннями щодо оцінки нематеріальних активів.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Назвіть і охарактеризуйте види оцінки нематеріальних активів.
2. Назвіть прибуткові і видаткові документи, які відображають рух нематеріальних активів.
3. Як ведуть аналітичний облік нематеріальних активів?

Завдання для самостійної роботи

1. Дайте класифікаційну характеристику рахунків 12 „Нематеріальні активи”.

2. Поняття нематеріальних активів. Синтетичний і аналітичний облік наявності, надходження, реалізації, ліквідації їх.

Навчальні завдання

Завдання 13.1

Підприємство придбало програмне забезпечення для потреб бухгалтерії на суму 3000 грн., у тому числі ПДВ. Строк його корисного використання встановили п'ять років.

Обрати метод нарахування амортизації об'єкта, скласти бухгалтерські записи за операціями.

Завдання 13.2

Підприємство реалізувало об'єкт нематеріальних активів: вартість продажу – 2400 грн, у тому числі ПДВ, первісна вартість – 2000 грн, знос – 500 грн

Скласти бухгалтерські записи за операціями в постачальника та покупця.

Завдання 13.3

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів.

- Придбання нематеріальних активів за мінусом непрямих податків, якщо ці активи є виробничими, і разом з непрямыми податками, у випадку придання невиробничих об'єктів.

- Відображення суми податкового кредиту з ПДВ.

- Інші витрати, пов'язані з придбанням нематеріальних активів та доведенням до стану, у якому вони придатні для використання за призначенням.

- Відображення суми податкового кредиту з ПДВ.

- Введення в дію нематеріальних активів.

- Погашення заборгованості за придбані нематеріальні активи.

-

Завдання 13.4

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів.

- Відображено дохід від реалізації нематеріальних активів разом з ПДВ ц вигляді груп вибуття.

- Відображення суми ПДВ в частині ціни реалізації.

- Списується знос реалізованих нематеріальних активів.

- Переведення нематеріальних активів до груп вибуття у частині залишкової вартості.

- Списується залишкова вартість реалізованих нематеріальних активів у вигляді груп вибуття.

- Відображено витрати, пов'язані з реалізацією нематеріальних активів у

вигляді груп вибуття.

- Віднесення доходів на збільшення фінансових результатів.
- Віднесення витрат на зменшення фінансових результатів.
- Надходження грошових коштів за реалізовані нематеріальні активи у

вигляді груп вибуття.

Завдання 13.5

Скласти кореспонденцію рахунків відповідно до змісту господарських операцій:

1.1. Оприбутковані виробничі запаси, що надійшли від вітчизняного постачальника за покупними цінами на суму 120 тис. грн. (в т.ч. ПДВ)

1.2. Відображено податковий кредит з ПДВ.

2.1. Відображена вартість транспортних послуг, пов'язаних з придбанням виробничих запасів на суму 3 600 грн. (в т.ч. ПДВ)

2.2. Відображено податковий кредит з ПДВ.

3. Списано виробничі запаси, використані для виробництва готової продукції на суму 12 000 грн.

4. Списано транспортно-заготівельні витрати, що відносяться до виробничих запасів, використаних на виробництво готової продукції.

Визначити суму транспортно-заготівельних витрат відповідно до ПсБО 9 за умови, що залишки на початок місяця становлять:

- виробничих запасів – 5000 грн.

- транспортно-заготівельних витрат – 1500 грн.

Завдання 13.6

Відповідно до змісту господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків бухгалтерського обліку. Розрахувати суму єдиного соціального внеску (ЄСВ) на заробітну плату працівників (операція 4). Визначити фактичну собівартість готової продукції (операція 7).

1. Списано сировину і матеріали на виробництво готової продукції на суму 160 тис. грн.

2. Списано паливо на виробництво готової продукції на суму 40 тис. грн.

3. Нарахована заробітна плата основним виробничим працівникам на суму 80 тис. грн.

4. Нарахований ЄСВ на заробітну плату основних виробничих працівників згідно з чинним законодавством (суму визначити).

5. Нарахована амортизація основних засобів виробничого призначення на суму 30 тис. грн.

6. Списано частину загальноновиробничих витрат на собівартість готової продукції на суму 16 тис. грн.

7. Оприбутковано готову продукцію за фактичною виробничою собівартістю (суму визначити).

Завдання 13.7

Відповідно до змісту господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків бухгалтерського обліку.

Для виконання спецзамовлення, підприємством придбаний інструмент вартістю 5400 грн. (в т. ч. ПДВ). Термін експлуатації інструменту складає 4 роки. Підзвітною особою придбані канцтовари на суму 1 800 грн. (у т. ч. ПДВ), розрахунок проведений за допомогою корпоративної платіжної картки. Канцтовари на суму 800 грн. видані працівникам бухгалтерії.

Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
Оприбуткований на склад інструмент			
Відображена сума ПДВ			
Підзвітна особа - держатель корпоративної картки витратив на купівлю канцтоварів			
Подано авансовий звіт про використання коштів на закупівлю канцтоварів: – на суму канцтоварів; – на суму ПДВ			
Частина канцтоварів зі складу передана працівникам бухгалтерії			

Рекомендовані джерела: [1, 2, 7, 8, 11, 15].

Практичне заняття 14.

ОБЛІК ЗАПАСІВ

Мета: засвоєння теоретичних знань та практичних навичок щодо обліку запасів в суб'єктах підприємницької діяльності. Розгляд особливостей обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів: документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Поняття про запаси, їх класифікація та оцінка.
2. Документальне оформлення руху продукції та матеріалів.
3. Синтетичний і аналітичний облік продукції та матеріалів.
4. Сальдовий метод обліку товарно-матеріальних цінностей.
5. Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Завдання для самостійної роботи

1. Облік поточних біологічних активів
2. Витрати на виробництво, їх класифікація. Характеристика стандарту 16 “Витрати”
3. Облік витрат і визначення собівартості продукції рослинництва
4. Облік витрат і визначення собівартості продукції тваринництва
5. Облік і порядок розподілу загальновиробничих витрат
6. Облік витрат майбутніх періодів і порядок їх списання

Навчальні завдання

Завдання 14.1

Підприємству «Бджола» було передано тарні матеріали на безоплатній основі, балансова вартість яких 790 грн, а справедлива вартість - 750 грн. На доставку цих матеріалів було здійснено транспортні витрати в розмірі 100 грн, ПДВ - 20 грн. Необхідно скласти відповідні бухгалтерські проведення.

Завдання 14.2

Дані про рух запасів підприємства «Форум» такі:

Показник	Кількість, од.	Собівартість, грн.
Залишок на початок періоду	5 000	9
Придбання за звітний період	7 000	11
Видаток за звітний період	6 000	?

Необхідно:

- 1) визначити собівартість запасів, що вибули за звітний період, використовуючи методи: А) ФІФО; Б) метод середньозваженої собівартості.
- 2) скласти відповідні бухгалтерські проведення.

Завдання 14.3

Підприємство «Поліс» придбало дизельне паливо за безготівковим розрахунком на умовах попередньої його оплати на суму 9000 грн, у т.ч. ПДВ - 1500 грн. Завдання: відобразити в бухгалтерському обліку придбання палива

і паливно-мастильних матеріалів за безготівковим розрахунком.

Завдання 14.4

Підприємство «Доріжка» придбало на АЗС паливну картку для заправки автомобілів. Вартість паливної картки 1200 грн, у т.ч. ПДВ - 200 грн. Паливну картку передано на зберігання до каси, а потім видано під звіт у користування. Завдання: відобразити в бухгалтерському обліку придбання палива і паливно-мастильних матеріалів за безготівковим розрахунком.

Завдання 14.5

Підприємство «Вітерець» для заправки службових легкових автомобілів за договором придбало на АЗС талони на 600 л бензину марки А-95 на суму 4200 грн, у т. ч. ПДВ - 700 грн, тобто 60 талонів на 10 л бензину кожний. Впродовж місяця водіями було використано 30 талонів. Завдання: відобразити в бухгалтерському обліку придбання палива і паливно-мастильних матеріалів за безготівковим розрахунком.

Завдання 14.6

Підприємство «Роси» зайнято виготовленням МШП. На виготовлення МШП підприємством було затрачено матеріалів на суму 4300 грн, нарахована заробітна плата працівникам, зайнятим виробництвом МШП в розмірі 2540 грн, здійснені відрахування на соціальні заходи в розмірі 770 грн. Виготовлені МШП були оприбутковані на склад.

Завдання 14.7

18.09.20 р. фірма «Слов'янка» (платник ПДВ) придбала

№ з/п	Назва товару	Одиниця виміру	Кількість	Ціна (без ПДВ)	Сума, грн
1	Халати чорні	шт.	15	18,00	270,00
2	Комбінезони	шт.	8	25,00	200,00
3	Черевики робочі	пари	15	40,00	600,00
4	Каски-шоломи	шт.	20	30,00	600,00
	Разом	х	58	х	1670,00
	Послуги автотранспорту	х	х	х	116,90
	Всього:	х	х	х	1786,90
	ПДВ	х	х	х	357,38
	До оплати	х	х	х	2144,28

Матеріальні цінності оприбутковані на склад, про що складено

прибутковий ордер, і зараховані до числа активів фірми за первинною вартістю.

19.09.20 р. за вимогою передано до виробничого цеху:

- чорні халати - 5 шт.;

для виробничих потреб матеріальні цінності у торговельної компанії «Брайт». У товарно-транспортній накладній, що є супровідним документом, їх перелік такий:

- комбінезони - 3 шт.;

- черевики - 6 пар;

- каски-шоломи - 4 шт.

Облік вибуття запасів здійснюється за методом FIFO.

Завдання:

- визначити первинну вартість придбаних активів;

- відобразити записами на рахунках бухгалтерського обліку надходження активів на підприємство та податковий кредит з ПДВ;

- відобразити операцію з передачі в експлуатацію матеріальних цінностей на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 14.8

Підприємством придбано виробничі запаси на умовах попередньої оплати на 24000 грн. з ПДВ. За їх транспортування сплачено 1300 грн. без ПДВ. Виробничі запаси списано на: А) капітальні інвестиції - 8200 грн., Б) збутові витрати - 4500 грн., В) надзвичайні витрати - 1000 грн. Примітка: залишок виробничих запасів на початок місяця становив 2600 грн., ТЗВ - 120 грн. (метод середнього відсотка). *Вказати кореспонденції рахунків і первинні документи.*

Завдання 14.9

Залишок виробничих запасів на підприємстві на початок місяця становить 7 т ціною 30 грн. за тонну. Протягом місяця виробничі запаси надійшли:

1) 21 т ціною 25 грн. без ПДВ;

2) 10 т ціною 35 грн. без ПДВ;

3) 16 т ціною 18 грн. з ПДВ;

4) 25 т ціною 48 грн. з ПДВ.

За місяць вибуло на капітальне будівництво виробничих запасів 30 т, на адміністративні витрати 6 т, на збут 10 т. *Вказати кореспонденції рахунків, первинні документи і визначити вартість вибулих виробничих запасів та вартість їх залишку на кінець місяця за методом середньозваженої*

собівартості та за методом ФІФО.

Рекомендовані джерела: [2, 7, 9, 10, 14, 16].

Практичне заняття 15

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Мета: Засвоєння поняття про фінансові інвестиції та їх класифікація. Роль і значення фінансових інвестицій для економіки підприємства. Оцінка фінансових інвестицій.

Ознайомлення з обліком довгострокових фінансових інвестицій: інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі; інші інвестиції пов'язаним сторонам; інвестиції непов'язаним сторонам.

Облік поточних фінансових інвестицій: еквіваленти грошових коштів; інші поточні фінансові інвестиції.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Документування господарських операцій з обліку векселів і поточних фінансових інвестицій.
2. Облікові реєстри, призначені для обліку поточних фінансових інвестицій і векселів виданих.
3. Облік довгострокових фінансових інвестицій.
4. Облік поточних фінансових інвестицій.
5. Поняття поточних інвестицій.
6. Особливості обліку поточних інвестицій.

Завдання для самостійної роботи

1. Одержання і продаж векселів виданих.
2. Види цінних паперів.
3. Облік наявності та руху поточних фінансових інвестицій.
4. Поняття про фінансові інвестиції та їх класифікація.
5. Оцінка фінансових інвестицій.

Навчальні завдання

Завдання 15.1

Підприємством «Корона» придбано 25000 акцій підприємства А за ціною 1,5 грн за акцію на загальну суму 37500 грн (номінальна вартість акції - 1 грн). На дату продажу своїх акцій компанія А мала 65200 випущених простих акцій. За звітний період компанія А оголосила прибуток у розмірі 10000 грн. (інших змін у капіталі немає), і дивіденди в розмірі 3000 грн.

Підприємство «Корона» володіє 40 % ($25000:65200*100\%$) голосів компанії А, тобто має суттєвий вплив на компанію А. Виходячи із цього, підприємство «Корона» повинне обліковувати інвестиції в компанію А за методом участі в капіталі.

Завдання 15.2

Підприємство «Зорепад» придбало акції підприємства «Світанок» в обмін на акції власної емісії:

а) номінал акцій підприємства «Зорепад» - 2000 грн, їх справедлива вартість - 2100 грн.

б) номінал акцій підприємства «Зорепад» - 2000 грн, їх справедлива вартість - 1700 грн.

Завдання: Відобразити наведені господарські операції в обліку.

Завдання 15.3

Компанія «Глобус» придбала акції підприємства «Броккард» в обмін на товари. Справедлива вартість переданих товарів - 1000 грн (без ПДВ), балансова вартість - 800 грн.

Завдання: Відобразити наведені господарські операції в бухгалтерському обліку компанії «Глобус».

Завдання 15.4

На зборах акціонерів ПрАТ «Оранта» було схвалено рішення про здійснення у наступному звітному кварталі інвестиційної діяльності, а саме - операцій з безвідсотковими облігаціями. Отже, згідно з ухваленим напрямом дій 03 січня 20__ р. ПрАТ «Оранта» придбало облігації підприємства «Місяць» за номінальною вартістю на суму 2 тис. грн. Облігації будуть погашені через два роки. Але вже через два тижні підприємство продало зазначені цінні папери за 2,1 тис. грн.

Необхідно:

1. Відобразити в обліку рух фінансових інвестицій.
2. Визначити фінансовий результат від здійснених операцій купівлі-продажу згаданих цінних паперів.

Завдання 15.5

10 січня 20__ р. підприємство «Гранд» придбало 15000 простих акцій із 50000 випущених підприємством «Бриз» як довгострокові інвестиції. Було сплачено по 2 грн за акцію. У фінансових звітах за 201_ рік підприємство «Бриз» показало чистий дохід у розмірі 20000 грн (інших змін у капіталі немає). 31 грудня 20__ р. «Бриз» оголосило і сплатило дивіденди по 0,5 грн за акцію.

Необхідно:

1. Визначити метод обліку довгострокових інвестицій, який має застосовувати підприємство «Гранд».
2. Навести бухгалтерські проведення підприємства «Гранд», пов'язані з обліком довгострокових інвестицій за 20__ рік.
3. Визначити балансову вартість довгострокових інвестицій на 31.12.20____ р.

Завдання 15.6

Підприємство придбало облигації номінальною вартістю 150000 грн, справедливою вартістю 135000 грн. Фіксована ставка відсотка за облигацією 28 % річних. Термін погашення облигацій 5 років. Вказати кореспонденції рахунків у підприємства-інвестора з обліку облигацій за амортизованою собівартістю.

Завдання 15.7

Підприємство придбало облигації номінальною вартістю 200000 грн, справедливою вартістю 231000 грн. Фіксована ставка відсотка за облигацією 19 % річних. Термін погашення облигацій 4 роки. Вказати кореспонденції рахунків у підприємства-інвестора з обліку облигацій за амортизованою собівартістю.

Рекомендовані джерела: [4, 7, 8, 14, 16].

Практичне заняття 16

ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Мета: набуття практичних навичок щодо обліку формування складових власного капіталу в реєстрах синтетичного обліку та фінансовій звітності та в системі плану рахунків бухгалтерського обліку..

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Елементи власного капіталу.
2. Дайте характеристику рахунка 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал».
3. Дайте характеристику рахунка 41 «Капітал у дооцінках»
4. Дайте характеристику рахунка 42 «Облік додаткового капіталу»

Завдання для самостійної роботи

1. Дайте характеристику рахунка 43 «Резервного капітал» .
2. Дайте характеристику рахунка 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»
3. Дайте характеристику рахунка 45 «Вилучений капітал».
4. Дайте характеристику рахунка 46 « Неоплачений капітал»

Навчальні завдання

Завдання 16.1

Засновники ТОВ «Ольвія» – дві фізичні особи. У лютому 20_ р. року товариство вирішило збільшити розмір зареєстрованого капіталу на 60000 грн, у зв'язку з чим внесли зміни до статуту. На зборах учасників погодили, що внески будуть здійснені у вигляді коштів (50000 грн) – від першого засновника, а також комп'ютера (2900 грн), принтера (1000 грн), клавіатури та мишки до комп'ютера (вартість кожного об'єкта – 50 грн) та паливно-мастильних матеріалів (6000 грн) – від другого.

10 березня 20 року оприбутковано принтер, комп'ютер та клавіатуру й мишку до нього.

18 березня 20000 грн надійшли на розрахунковий рахунок у банк як внесок у статутний фонд. Решту – 30000 грн – отримують в травні 20_ року.

Відобразіть збільшення зареєстрованого капіталу мовою бухгалтерських проводок за умови, що гранична вартість малоцінних необоротних мат.

активів на підприємстві – 500 грн

Завдання 16.2

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів у облікових регістрах.

- Зареєстрований статутний капітал (зміни до статутного щодо збільшення капіталу) товариства.

- Здійснення внесків до статного капіталу:

- грошовими коштами

- основними засобами

- інтелектуальною власністю та іншими нематеріальними активами

- цінними паперами суб'єктів господарювання

- матеріальними цінностями.

- Зменшено статутний капітал при поверненні внесків учасників

- Зменшено статутний капітал на суму занулюваних акцій.

Завдання 16.3

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів у облікових регістрах.

Додаткові внески засновників без прийняття рішення про збільшення статутного капіталу підприємства :

- грошовими коштами

- нематеріальними активами

- товарно-матеріальними цінностями.

Завдання 16.4

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів у облікових регістрах.

- Формування резервного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку.

- Створення резервного капіталу за рахунок додаткового капіталу.

- Спрямування резервного капіталу для поповнення статутного капіталу.

- Покриття за рахунок резервного капіталу збитків підприємства.

- Нарахування дивідендів за привілейованими акціями.

Завдання 16.5

Скласти бухгалтерські записи за операціями та вказати первинні документи, які є підставою для цих записів у облікових регістрах.

- У кінці року списано фінансовий результат (прибутки звітного року) на нерозподілений прибуток.

- Списано фінансовий результат (битки звітного року) на непокріті збитки.

- Нараховано за рахунок чистого прибутку дивіденди акціонерам.

- Нерозподілений прибуток спрямовано на збільшення статутного

капіталу.

- Нерозподілений прибуток спрямовано на збільшення резервного капіталу.
- Списано суму прибутку, використаного у звітному періоді, за рахунок нерозподіленого прибутку.
- Списано суму прибутку, використаного у звітному періоді, на збільшення непокритих збитків.

Рекомендовані джерела: [1, 3, 4, 6, 10, 12, 15].

Практичне заняття 17 ***ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ***

Мета: оволодіти теоретичними та практичними навичками щодо відображення розрахункових операції в реєстрах первинного, аналітичного та синтетичного обліку.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Поняття зобов'язань, їх визнання та оцінка.
2. Облік короткострокових і довгострокових кредитів банку.
3. Облік довгострокових і поточних векселів виданих.

Завдання для самостійної роботи

1. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з оренди.
2. Облік інших довгострокових зобов'язань.
3. Облік поточних зобов'язань

Навчальні завдання

Завдання 17.1

ПАТ «Олден» 10 жовтня 2019р. отримав в банку кредит в розмірі 900000 грн під 24 % річних. Дата повернення кредиту - 10 січня 2019 року. Відсотки сплачуються щомісяця десятого числа.

Завдання 17.2

Підприємство «Світлячок» 10 грудня 20 р. отримало кошти від іншого підприємства в розмірі 18000 грн за майбутню поставку готової продукції. 20

грудня 20__р. відбулась поставка готової продукції на всю суму передоплати. Собівартість реалізованої продукції 11000 грн.

Завдання 17.3

Згідно з договором меблева фабрика отримала від постачальника - деревообробного комбінату дошки - вартістю 3000 грн., крім того, ПДВ - 600 грн.

Завдання:

1. Зробити бухгалтерські записи з передоплати дощок і їх оприбуткування.

2. Зробити бухгалтерські записи з оприбуткування дощок, заборгованості перед транспортною організацією за перевезення дощок від постачальника в сумі 400 грн, крім того, ПДВ - 80 грн і з оплати рахунків постачальника та транспортної організації.

Завдання 17.4

Необхідно відобразити на рахунках бухгалтерського обліку зазначені господарські операції.

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит
1.	Отримання кредиту або позики на розрахунковий рахунок банку	311	50
2.	Отримання кредиту на розрахунковий рахунок на підставі врахування (дисконту) переданих банку векселів або інших боргових цінних паперів, держателем яких є підприємство. Проведення виконується на суму номіналу. Одночасно відображається сума дисконту	311	50
3.	Отримання довгострокового кредиту або позики короткостроковими цінними паперами	35	50
4.	Довгострокові кредити або позики переведено до розряду короткострокових кредитів і позик	61	50

Завдання 17.5

Підприємство 02 вересня 2017 р. отримало в банку кредит на фінансування будівництва приміщення цеху в розмірі 150 тис грн на три роки під 23 % річних. Дата повернення кредиту - 2 вересня 2019 р. Відсотки за користування кредитом протягом трьох років погашаються щороку в перший робочий день вересня. У разі порушення строку погашення кредиту та несвоєчасної сплати відсотків за нього кредитним договором передбачено

нарахування пені в розмірі 0,05 % за кожний день прострочення платежу.

Завдання 17.6

Підприємство-емітент «Прага» здійснило емісію та продаж облігацій номінальною вартістю 40000 грн. 01 січня 2019 року.

Номінальна ставка відсотка - 10 % річних.

Термін погашення через 4 роки.

Витрати на емісію становлять - 1500 грн.

Виплата відсотків за облігаціями здійснюється один раз на рік 01 січня.

Завдання 17.7

За наведеними бухгалтерськими проведеннями по рахунку 52 «Довгострокові зобов'язання за облігаціями» визначте зміст господарських операцій та їх документальне оформлення.

№ з/п	Кореспонденція рахунків		№ з/п	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит		Дебет	Кредит
1	31	521	6	521	951
2	31	522	7	952	521
3	952	684	8	952	523
4	522	684	9	684	523
5	31	521			

Завдання 17.8

В підприємстві «Голд» по рахунку 55 «Інші довгострокові зобов'язання» відбулися слідуєчі господарські операції.

1. Одержано фінансову допомогу терміном більше року на зворотній основі від Львівської фірми «Світоч». В касу надійшло 10000 грн., а на поточний рахунок 40000 грн.

2. Переведено в склад поточних зобов'язань заборгованість з податків після завершення відстрочки - 8000 грн.

3. Списано в доходи підприємства кредиторську заборгованість, по якій минув термін позивної давності - 4000 грн.

4. Погашено кредиторську заборгованість покупців по довгостроковим зобов'язанням грошовими коштами - 9000 грн.

Погашено заборгованість по довгострокових зобов'язаннях за рахунок позик банку - 7000 грн.

Рекомендовані джерела: [5, 9, 12, 14, 15].

Практичне заняття 18.

ОБЛІК ПРАЦІ, ЇЇ ОПЛАТИ ТА СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ

Мета: оволодіння практичними навичками щодо відображення в реєстрах первинного, аналітичного та синтетичного обліку операції по нарахуванню та виплаті заробітної плати.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Порядок розрахунку заробітку різним категоріям працюючих .
2. Порядок відображення в обліку нарахувань на оплату праці відповідно до діючого законодавства та утримань із оплати праці .
3. Автоматизована обробка інформації з обліку праці та її оплати.
4. Документація по обліку праці та її оплати.

Завдання для самостійної роботи

- 1.Завдання обліку праці та її оплати в умовах ринку
- 2.Види, форми і системи оплати праці та їх характеристика
- 3.Синтетичний і аналітичний облік оплати праці

Навчальні завдання

Завдання 18.1

У сільськогосподарському підприємстві “Дружба” за звітний період відбулися такі господарські операції:

1. У тракторній бригаді № 1 виписано обліковий лист тракториста-машиніста № 93 від 1 вересня 20__ р. Тракторист Круглик С.О., табельний номер 173 (трактор ДТ – 54), інвентарний номер трактора 43, працював на оранці протягом 5 днів на полі № 3, щоденно працюючи по 7 годин у зміну. Норма виробітку – 7,0 га, розцінка за 1 га _____ грн. норма витрат пального на 1 га – 14 кг.

Фактично виконано робіт:

Дні	Зорано, га	Фактично витрачено пального, кг
1	2	3

01.09	7,3	101
02.09	7,5	105
03.09	7,5	103
04.09	7,7	106
05.09	8,0	110

Залишок пального на дату видачі облікового листка становив 35 кг, одержано – 510 кг, залишок пального на дату здачі облікового листка – ____ кг. У результаті перевірки виконаної роботи агроном зробив висновок – “робота виконана якісно і у встановлений строк”.

2. Бригадою по вирощуванню овочів на полі № 2 12 травня 20__ р. проведено пропюлювання столових буряків. Норма виробітку – 0,05 га, розцінка – _____ грн.

Фактично виконано робіт:

Табельний номер	Прізвище та ініціали	Відпрацьований час, годин	Обсяг робіт, га
143	Кураш Н.І.	8	0,10
144	Петренко П.К.	8	0,11
145	Руденко В.К.	8	0,09
146	Смирнова П.Р.	8	0,08

Необхідно:

1. Скласти обліковий листок тракториста-машиніста, визначити заробіток, підписати документ у бригадира Радь М.І.

Визначити суму заробітку бригаді по вирощуванню овочів і скласти обліковий листок праці і виконаних робіт № 113.

Завдання 18.2

У сільськогосподарському підприємстві “Дружба” за звітний період відбулися такі господарські операції:

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1	Виробничі звіти за вересень 20__ р. Нараховано оплату праці працівникам: – рослинництва – тваринництва – допоміжних виробництв – загальновиробничому персоналу – загальногосподарському персоналу	135000 196000 112000 60000 75000		

2	Проведено нарахування на оплату праці у розмірі, передбаченим діючим законодавством і включено на витрати: – рослинництва – тваринництва – допоміжних виробництв – загальновиробничі – загальногосподарські (<i>суми визначити</i>)			
3	Створено резерв відпусток у розмірі 6 % суми нарахованої оплати праці і включено на витрати: – рослинництва – тваринництва – допоміжних виробництв – загально виробничі (<i>суми визначити</i>)			
4	Листки непрацездатності Нараховано допомогу по тимчасовій непрацездатності	7100		
5	Розрахунок нарахування відпускних Нараховано оплату праці працівникам за час відпустки	8900		
6	Зведена відомість утримань з оплати праці № 11 Утримано із суми нарахованої оплати праці: – податок з доходів громадян – пенсійний податок – профспілкові внески – по виконавчих листках – по відшкодуванню матеріального збитку – за комунальні та інші послуги	52500 5840 5100 7500 1400 9800		
7	Відомість нарахування оплати праці №13 Нараховано оплату праці працівникам рослинництва сільськогосподарською продукцією (зерном)	15400		
8	Видано зерно в рахунок оплати праці: – собівартість зерна – відпускна вартість	12000 15400		

9	Платіжні відомості № 46 – 58 Видано з каси оплати праці працівникам	513500		
10	Віднесено суму невиданої оплати праці на рахунок депонентів (<i>суму визначити</i>)			

Необхідно:

1. Визначити кореспонденцію рахунків в графах 4, 5.

По господарських операціях № 2, 3, 10 розрахувати суми. Скласти Журнал 5 (Журнал-ордер 5 Б с.г.).

Завдання 18.3

Господарські операції в сільськогосподарському підприємстві “Дружба” за звітний період:

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.				
		Варіанти				
		I	II	III	IV	V
1	2	3	4	5	6	7
1	Сальдо по рахунках: 661 “Розрахунки за заробітною платою” (дебет) 662 “Розрахунки з депонентами” (кредит)	12300 8000	13000 8500	14000 7600	15000 7800	16000 9000
1	2	3	4	5	6	7
2	Видано оплату праці в рахунок авансу – всього в т.ч. Степаненко М.С. Пінязь О.К. Качур Т.Р.	112000 950 700 1000	100000 800 750 1100	123000 900 800 1150	134000 850 650 1200	135000 700 800 1250
3	Нараховано оплату праці працівникам тваринницької ферми – всього в т.ч. Степаненко М.С. Пінязь О.К. Качур Т.Р.	225000 1400 1500 2000	210000 1500 1300 2200	250000 1600 1700 2300	275000 1300 1400 2400	280000 1600 1500 2500

4	Утримано із оплати праці: - податок з доходів громадян, всього в т.ч. Степаненко М.С. Пінязь О.К. Качур Т.Р. (суми визначити) - пенсійний податок, всього в т.ч. Степаненко М.С. Пінязь О.К. Качур Т.Р. (суми визначити)	21000	20500	23000	26000	27000
5	Утримано із оплати праці Степаненко М.С. по виконавчому листу	350	380	400	320	400
6	Утримано із оплати праці Качур Т.Р. за куплену продукцію	600	650	700	750	800
7	Нараховано оплату праці за час відпустки	3000	3500	4000	4500	500
8	Нараховано допомогу по тимчасовій непрацездатності	1250	2300	2350	1400	2500
9	Видано з каси: - відпускні - допомогу по тимчасовій непрацездатності	3000	3500	4000	4500	5000
10	Видано з каси оплату праці, всього в т.ч. Степаненко М.С. Пінязь О.К. Качур Т.Р. (суми визначити)	1250	2300	2350	1400	2500
11	Видано депоновану в минулому місяці оплату праці	5000	6000	5500	6000	6500

Необхідно:

1. Відкрити синтетичний рахунок 66 “Розрахунки за виплатами працівникам”, субрахунки і аналітичні рахунки до нього.

Визначити кореспонденцію рахунків і рознести суми господарських операцій на відкриті рахунки, підрахувати обороти і вивести залишки на кінець звітного періоду.

Рекомендовані джерела: [5, 9, 13, 14, 16].

Практичне заняття 19

ОБЛІК ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета: оволодіти практичними навичками та теоретичними знаннями щодо відображення в реєстрах первинного, аналітичного та синтетичного обліку витрат виробничого-господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Поняття витрат та їх класифікація.
2. Облік витрат за елементами.
3. Облік витрат від реалізації продукції, робіт і послуг.
4. Облік адміністративних витрат і витрат на збут.
5. Облік витрат від фінансових операцій.
6. Облік інших витрат звичайної діяльності.

Завдання для самостійної роботи

1. Класифікація господарських процесів у відповідності до кругообороту капіталу.
2. Порядок обліку процесу постачання, розподіл транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ).
3. Оцінка вибуття запасів.
4. Характеристика витрат виробництва як основи обліку процесу виробництва, їх класифікація.
5. Процес реалізації та порядок відображення його в обліку.
6. Формування фінансових результатів у процесі господарської діяльності і відображення їх в обліку.

Навчальні завдання

Завдання 19.1

За даними таблиці розрахувати суму податку на прибуток ТОВ "Мрія" за звітний період та відобразити в обліку.

Показник	Сума, грн.
Виручка від реалізації послуг, у т.ч. ПДВ	1800000
Собівартість реалізації послуг, всього:	690000
у тому числі: зарплата	500000
нарахування ЄСВ	110000

Адміністративні витрати, всього	130600
у тому числі: зарплата	70000
нарахування ЄСВ	12600
витрати на паливо	30000
оренда офісу, у т.ч. ПДВ	6000
Витрати на збут (реклама)	10000

Завдання 19.2

За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків.

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис. грн.
		Дебет	Кредит	
1	Реалізовано готову продукцію вітчизняним покупцям			120
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ			?
3	Надійшли кошти в оплату за реалізовану продукцію на поточний рахунок підприємства			120
4	Списано собівартість реалізованої готової продукції згідно зі складеним розрахунком			90
5	Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої готової продукції			?
6	Списано на фінансовий результат чистий дохід від реалізації			?
7	Визначений фінансовий результат від реалізації продукції			?

Завдання 19.3

За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків та визначити фінансовий результат за місяць.

Підприємство «Імпульс» за місяць здійснило наступні операції:

- реалізована готова продукція покупцеві – 420000 грн.
- списано собівартість реалізованої продукції – 200500 грн.
- одержано авансовий платіж від покупців за продукцію у сумі 126000 грн.
- нарахована заробітна плата адміністрації підприємства – 55000 грн.;
- нарахований ЄСВ;
- списано паливно-мастильні матеріали на адміністративні витрати – 4500 грн.
- списано МШП для потреби організації – 3500 грн.
- списано запасні частини на поточний ремонт автомобіля, призначеного для збуту продукції – 3700 грн.

Завдання 19.4

За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків.

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Нарахована заробітна плата адміністрації підприємства			58500
2	Нарахований ЄСВ			?
3	Нарахований знос обладнання офісу			13800
4	Відображено витрати на службове відрядження			2400
5	Списано матеріали на ремонт офісу			5200
6	Списано адміністративні витрати на фінансовий результати			?

Завдання 19.5

За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків.

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Списано сировину і матеріали на виробництво готової продукції			36000
2	Списано паливо на виробництво готової продукції			8000
3	Нарахована заробітна плата основним виробничим працівникам			32500
4	Нарахований ЄСВ			?
5	Нарахована амортизація основних засобів виробничого призначення			13650
6	Списано частину загальновиробничих витрат на собівартість готової продукції			18200
7	Оприбутковано готову продукцію за фактичною виробничою собівартістю			?

Рекомендовані джерела: [4, 6, 7, 15, 16].

Практичне заняття 20

ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ

Мета: оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками щодо складання фінансової звітності суб'єктами господарювання.

Засоби навчання: персональний комп'ютер чи ноутбук, офісне програмне забезпечення, можливість підключення до Інтернету, лекційні матеріали, план рахунків бухгалтерського обліку, короткі теоретичні відомості і методичні вказівки до виконання практичних завдання.

Питання для обговорення

1. Назвіть склад звітності підприємств і вимоги до неї.
2. Назвіть форми фінансової звітності і розкрийте їх зміст.
3. Охарактеризуйте методику складання балансу.
4. Як здійснюється підготовка до складання звітності.

Завдання для самостійної роботи

1. Компоненти фінансових звітів, їх призначення та подання.
2. Звіт про фінансові результати.
3. Бухгалтерський баланс.
4. Звіт про фінансові результати.

Навчальні завдання

Завдання 20.1

На підставі залишків господарських засобів та джерел їх утворення скласти початковий баланс, журнал господарських операцій, відкрити рахунки синтетичного обліку, записати господарські операції по рахункам синтетичного обліку в схеми рахунків, визначити обороти всіх синтетичних рахунків в схемах рахунків, визначити залишки (сальдо) по синтетичним рахункам, скласти оборотно-сальдову відомість по синтетичним рахункам та баланс на кінець звітного періоду.

Зробити записи в регістрах бухгалтерського обліку (при журнальній формі обліку) та Головній книзі за всіма синтетичними рахунками. Скласти бухгалтерський баланс.

Таблиця 20.1.

Залишки по рахунках бухгалтерського обліку на 1 червня 20_ року. тис. грн

<i>Активи, зобов'язання та власний капітал підприємства</i>	<i>1 варіант</i>	<i>2 варіант</i>
Основні засоби по первинній вартості	57374	41622
Знос основних засобів	29632	25689

Нематеріальні активи	1,5	116
Знос нематеріальних активів	0,5	53
Капітальні інвестиції	36	364
	1400	200
Заборгованість по єдиному соціальному внеску	152	73
Виробничі запаси	6205	7701
Незавершене виробництво	2089	120
Довгострокові фінансові інвестиції	8	4
Готова продукція	354	2107
Товари	34	72
Векселі одержані	59	84
Отримані від покупців аванси	853	1097
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1399	2290
Відстрочені податкові активи	-	999
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	102	2268
Векселі видані	1102	247
Інша поточна дебіторська заборгованість	1430	380
Попередня оплата постачальникам за товари, роботи, послуги	-	1164
Дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1110	702
Резерв сумнівних боргів	-	152
Заборгованість підприємства по нарахованих дивідендах	79	134
Поточний рахунок	45,5	428,5
Витрати майбутніх періодів	-	27
Каса	0,5	1,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-5422	2198
Заборгованість з позабюджетних платежів	173	404
Резервний капітал	318	153
Залишок невикористаних сум у підзвітних осіб	21	12
Заборгованість по довгострокових кредитах банків	30	-
Заборгованість підприємства по нарахованих податках	728	174
Заборгованість постачальникам за товари, роботи, послуги	6061	1069
Зареєстрований капітал	7554	610
Короткострокові кредити банків	-	2031
Додатковий капітал	27000	25603
Нарахована заробітна плата	608	575

Таблиця 20.2.

Зміст господарських операцій

<i>№</i>	<i>Зміст господарської операції</i>	<i>1 варіант</i>	<i>2 варіант</i>
1	Надійшли від постачальника матеріали, в т.ч. ПДВ	14040,00	30720,00
	Примітка до операції 1: в кількості, кг	2600	3200
	по ціні за кг	5,40	9,60
2	Надійшов на підприємство рахунок транспортної організації за перевезення матеріалів, включаючи ПДВ	186,00	240,00
3	Нарахована заробітна плата експедитору за час супроводження придбаних матеріалів під час		
	Перевезення	45,00	84,00
4	Здійснені нарахування на заробітну плату експедитора відповідно до чинного законодавства	?	?
5	Відображені витрати з розвантаження придбаних матеріалів, здійснені сторонньою організацією, включаючи ПДВ	25,50	48,60
6	Використано на виготовлення продукції придбані матеріали, кг (сума ?)	250	460
	Примітка до 6 операції: б кількість продукції, що виробляється, шт.	1000	2750
7	Нарахована заробітна плата робітникам за виготовлення продукції	5127,00	8320,00
8	Здійснені нарахування на заробітну плату робітників за виготовлення продукції відповідно до законодавства	?	?
9	Нарахована амортизація виробничого обладнання	360,00	620,00
10	Списана вартість виробничих запасів, використаних на загальновиробничі потреби	80,00	95,00
11	Нарахована заробітна плата цеховому персоналу	2500,00	2200,00
12	Нараховано на заробітну		
	плату цехового персоналу відповідно до законодавства	?	?
13	Нараховано Енергозбуту за використану енергію на виробничі потреби, включаючи ПДВ	387,00	240,00
14	Нараховано Міськводоконалу за воду, використану на виробничі потреби, включаючи ПДВ	96,00	108,00
15	Списуються загальновиробничі витрати на витрати виробництва	?	?
16	Нараховано знос основних засобів адміністративного призначення	195,00	230,00
17	Нараховано енергозбуту за використану електроенергію на адміністративні потреби, в т.ч.	180,60	280,40

	ПДВ		
18	Нарахована зарплата адміністрації підприємства	2110,00	2380,00
19	Здійснені нарахування на заробітну плату адміністрації відповідно до законодавства	?	?
20	Списуються адміністративні витрати	?	?
21	Оприбуткована на склад готова продукція по фактичній собівартості в кількості, шт. (виробничу собівартість розрахувати)	980	1050
22	Відвантажена покупцям готова продукція в кількості, шт. Врахована виручка від реалізації продукції, включаючи ПДВ	800 ?	920 ?
23	Примітка до операції 22: для визначення виручки від реалізації: ціна за 1 шт. готової продукції (без ПДВ)	17,50	22,80
24	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ на реалізовану продукцію	?	?
25	Списується собівартість реалізованої продукції кількості, шт. (суму розрахувати)	800	920
26	Списується собівартість реалізованої продукції на фінансовий результат	?	?
27	Списується дохід від реалізації продукції на фінансовий результат	?	?
28	Надійшли від покупця на поточний рахунок кошти за реалізовану продукцію	?	?
29	Реалізовані непотрібні для виробництва, придбані в поточному місяці матеріали в кількості, кг, врахована виручка від їх реалізації	60 ?	85 ?
30	Примітка до операції 29: ціна за 1 кг (включаючи ПДВ)	6,00	9,00
31	Нарахований ПДВ на реалізовані матеріали	?	?
32	Врахована собівартість реалізованих матеріалів	?	?
33	Списується собівартість реалізованих матеріалів на фінансовий результат	?	?
34	Списується дохід від реалізації матеріалів на фінансовий результат	?	?
35	Нарахована заробітна плата робітникам на збут продукції	140,00	65,00
36	Здійснені нарахування на зарплату робітників збуту продукції	?	?
37	Витрати на рекламу, здійснену сторонньою організацією з ПДВ	43,20	54,00

38	Витрати на відрядження, пов'язані зі збутом продукції	124	154
39	Списані витрати на збут на фінансові результати	?	?
40	Перераховано з поточного рахунка за енергію	?	?
41	Перераховано з поточного рахунка Міськводоканалу	?	?
42	Нарахований податок на прибуток	?	?
43	Списується сума нарахованого податку на прибуток на фінансові результати	?	?
44	Відображений		
	нерозподілений прибуток (непокриті збитки)	?	?

Завдання 20.2

На підставі наведених даних вказати, який дохід (виручку) від реалізації продукції має відобразити за відповідний період підприємство „Зодіак” у Звіті про фінансові результати від реалізації своєї продукції.

Дані для виконання.

Підприємство „Зодіак” виробляє столові сервізи. Протягом звітнього періоду було відвантажено 200 сервізів (собівартістю 125 грн. кожний) на умовах наступної оплати. Ціна реалізації становила 180 грн. в тому числі ПДВ за один сервіз. Від покупців до кінця звітнього періоду надійшла 1540 грн.. Підприємство „Зодіак” отримало інформацію, що один з покупців, якому було відвантажено 20 сервізів, збанкрутував. На підприємстві сформовано на початок звітнього періоду резерв сумнівних боргів на 4230 грн.

Завдання 20.3

Згідно з наведеними даними заповнити Звіт про власний капітал» (форма № 4).

Вихідні дані. Витяг з форми № 1 «Баланс» (на початок звітнього періоду), (тис. грн.):

Власний капітал	на 1.01	на 31.12
Зареєстрований капітал	8172	?
Інший додатковий капітал	2430	?
Резервний капітал	1275	?
Нерозподілений прибуток	234	?
Вилучений капітал	(390)	?
Всього	11721	?

У ТОВ «Крок» за звітний період відбулися такі операції, що вплинули

на суму власного капіталу:

- у березні проведено до оцінку основних засобів на суму – 23 тис. грн.
- у квітні учасниками зроблено внески до статутного капіталу - 84 тис. грн.
- у листопаді підприємство отримало безоплатно автомобіль ВАЗ 2107 - 33 тис. грн.
- чистий прибуток за звітний рік склав - 150 тис. грн.
- частину прибутку направлено на поповнення резервного капіталу - 48 тис. грн.

Завдання 20.4

На основі інформації про доходи та витрати підприємства за звітний рік скласти Звіт про фінансові результати (ф. № 2).

Вихідні дані для заповнення.

Номер та назва рахунку	Сума, грн.
702 «Дохід від реалізації товарів» (в т.ч. ПДВ)	675000
713 «Дохід від операційної оренди активів» (в т.ч. ПДВ)	60000
714 «Дохід від операційної курсової різниці»	4000
731 «Дивіденди одержані»	105000
72 «Дохід від участі в капіталі»	25000
902 «Собівартість реалізованих товарів»	425000
92 «Адміністративні витрати»	52500
93 «Витрати на збут»	40000
946 «Втрати від знецінення запасів»	2500
945 «Втрати від операційної курсової різниці»	3000
977 «Інші витрати звичайної діяльності»	17500
981 «Податок на прибуток»	?
811 «Виплати за окладами й тарифами»	90000
833 «Амортизація нематеріальних активів»	15000
814 «Оплата відпусток»	10000
804 «Витрати тари й тарних матеріалів»	50000
806 «Витрати запасних частин»	30000

Розрахуйте суму податку з прибутку за даними бухгалтерського обліку.

Завдання 20.5

Скласти бухгалтерські проводки щодо руху власного капіталу. Заповнити звіт про власний капітал (ф. №4) (тис. грн.)

Пасив балансу	на 1.01	на 31.12
I. Власний капітал		
Зареєстрований капітал	350,0	?
Додатковий вкладений капітал	140,0	?

Інший додатковий капітал	45,5	?
Резервний капітал	87,5	?
Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)	175,0	?
Неоплачений капітал	(175,0)	?
Вилучений капітал	(21,0)	?
Усього за розділом I	?	?

Операції за звітний рік:

1. Чистий прибуток за звітний рік склав - 112,0 тис. грн..
2. На поповнення резервного капіталу спрямовано - 21 тис. грн.
3. На виплату дивідендів спрямовано - 35 тис. грн..
4. Реалізовані акції, раніше викуплені у акціонерів за ринковою вартістю - 28,0 тис. грн.(номінальна вартість викуплених акцій - 21 тис. грн.)
5. Внесено засновником в погашення заборгованості по внесках до статутного капіталу - 175 тис. грн.
6. Безоплатно надійшли основні засоби - 98 тис. грн.
7. У грудні здійснена до оцінка основних засобів - 42 тис. грн.

Рекомендовані джерела: [3, 4, 6, 8, 11, 15].

4. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

ТЕМА 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

1. Господарський облік поділяється на такі види:

- а) фінансовий, управлінський, податковий;
- б) оперативний, статистичний, бухгалтерський;
- в) оперативний, податковий, статистичний;
- г) бухгалтерський, управлінський, оперативний.

2. Бухгалтерський облік виконує такі функції:

- а) інформаційну, контрольну, спостережувальну, узагальнювальну;
- б) контрольну, оцінювальну, узагальнювальну, вимірювальну;
- в) інформаційну, контрольну, оцінювальну;
- г) аналітичну, контрольну, спостережувальну, вимірювальну.

3. Для відображення господарських засобів і процесів в обліку застосовують такі вимірники:

- а) натуральний, трудовий, грошовий;
- б) кількісний, якісний, вартісний;
- в) трудовий, грошовий, кількісний;
- г) натуральний, якісний, вартісний.

4. За сферою діяльності бухгалтерський облік поділяється на:

- а) оперативний, статистичний, банківський;
- б) фінансовий, управлінський, податковий;
- в) управлінський, виробничо-господарський, бюджетний;
- г) виробничо-господарський, бюджетний, банківський.

5. Процес підготовки інформації, необхідної керівництву для потреб внутрішнього менеджменту поточної виробничої діяльності підприємства, називається:

- а) виробничо-господарським обліком;
- б) управлінським обліком;
- в) статистичним обліком;
- г) бухгалтерським обліком.

6. Зовнішніми користувачами фінансової звітності, які мають прямий фінансовий інтерес, є:

- а) органи податкової служби, банки, аудиторські компанії;
- б) інвестори, постачальники, органи податкової служби;
- в) постачальники, банки, аудиторські компанії;
- г) банки, постачальники, інвестори.

7. Комплексний системний облік майна, господарської діяльності

підприємства через суцільне, повне й безперервне відображення господарських процесів за звітний період - це:

- а) фінансовий облік;
- б) бухгалтерський облік;
- в) оперативний облік;
- г) виробничо-господарський облік.

8. Не мають прямого фінансового інтересу такі користувачі облікової інформації:

- а) інвестори, постачальники, органи податкової служби;
- б) банки, постачальники, інвестори;
- в) учасники фондового і товарних ринків, органи державної статистики;
- г) аудиторські компанії, судові установи, громадські органи.

9. Для спостереження і контролю за окремими операціями та процесами на найважливіших ділянках господарської діяльності з метою управління ними в міру їх здійснення використовують:

- а) бухгалтерський облік;
- б) фінансовий облік;
- в) управлінський облік;
- г) оперативний облік.

10. Масові суспільно-економічні та окремі типові явища й процеси вивчає і контролює:

- а) статистичний облік;
- б) оперативний облік;
- в) податковий облік;
- г) суспільний облік.

11. Принцип, за яким методи оцінювання, що застосовуються в обліку, повинні запобігати недооцінюванню зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства, називається:

- а) нарахування і відповідності доходів і витрат;
- б) безперервності діяльності;
- в) повного висвітлення;
- г) обачності.

12. Принцип, який означає, що кожне підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від її власників, у зв'язку з чим особисте майно та зобов'язання власників не повинні відображатися у фінансовій звітності підприємства називається:

- а) безперервності діяльності;
- б) обачності;
- в) автономності;

г) повного висвітлення.

13. Принцип, що означає можливість розподілу діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності, називається:

- а) періодичності;
- б) автономності;
- в) повного висвітлення;
- г) єдиного грошового вимірника.

14. Принцип, відповідно до якого пріоритетною є оцінка активів підприємства виходячи з витрат на їх виробництво і придбання, називається:

- а) єдиного грошового вимірника;
- б) історичної собівартості;
- в) обачності;
- г) автономності.

15. Постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики зумовлюється принципом:

- а) стабільності;
- б) послідовності;
- в) єдиного грошового вимірника;
- г) постійності.

16. Принцип, згідно з яким фінансова звітність має містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі, називається:

- а) обачності;
- б) послідовності;
- в) повного висвітлення;
- г) автономності.

17. Доходи слід відображати в обліку і звітності в тому періоді, коли вони були зароблені, а витрати - коли вони забезпечували одержання цих доходів відповідно до принципу:

- а) повного висвітлення;
- б) історичної собівартості;
- в) періодичності;
- г) нарахування і відповідності доходів і витрат.

ТЕМА 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

1. Які вимірники застосовуються в бухгалтерському обліку:

- а) фактичні, матеріальні;
- б) нормативні, активні;
- в) планові, розрахункові;
- г) натуральні, грошові.

2. До оборотних активів відносять:

- а) основні засоби;
- б) грошові кошти;
- в) фонди;
- г) кредитори.

3. До зобов'язань підприємства відносять:

- а) нерозподілений прибуток;
- б) дебіторську заборгованість;
- в) кредити банку;
- г) знос основних засобів.

4. Основні засоби - це:

- а) оборотні активи підприємства;
- б) засоби, термін експлуатації яких більше 12 місяців або операційного циклу;
- в) засоби, термін експлуатації яких менше 12 місяців або операційного циклу;
- г) засоби, термін експлуатації яких перевищує 12 місяців з дати балансу.

5. Яка із наведених статей не є активом:

- а) будівлі;
- б) кредитори;
- в) залишок готівки в касі;
- г) дебітори.

6. До виробничих запасів підприємства відносять:

- а) основні засоби;
- б) паливо;
- в) товари;
- г) капітальні вкладення.

7. Основні засоби відносяться до:

- а) необоротних активів;
- б) зобов'язань;
- в) оборотних активів;
- г) капітал.

8. До зобов'язань підприємства відносять:

- а) кредитори;
- б) статутний капітал;
- в) дебітори;
- г) фінансові інвестиції.

9. Який із названих об'єктів не належить до власного капіталу:

- а) резервний капітал;
- б) зареєстрований капітал;
- в) кредиторська заборгованість, забезпечена власним векселем;
- г) нерозподілений прибуток.

10. До оборотних активів відносять:

- а) розрахунки з оплати праці;
- б) нематеріальні активи;
- в) резервний капітал;
- г) поточні фінансові інвестиції.

11. Розрахунки по авансах одержаних - це:

- а) розрахунки з кредиторами;
- б) необоротні активи;
- в) нематеріальні активи;
- г) розрахунки з дебіторами.

12. Незавершене виробництво - це:

- а) предмети праці, що знаходяться на загальнозаводських складах;
- б) сировина і матеріали;
- в) оборотні активи сфери обігу;
- г) предмети праці, які знаходяться в обробці на робочих місцях.

13. Поточна дебіторська заборгованість відноситься до:

- а) зобов'язань;
- б) необоротних активів;
- в) оборотних активів;
- г) власного капіталу.

14. Яке із тверджень є неправильним:

- а) активи - це ресурси, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому;
- б) активи - це ресурси, що контролюються;
- в) активи - це ресурси підприємства, які є результатом минулих подій;
- г) активи - це ресурси, прийняті підприємством на відповідальне зберігання в результаті минулих подій.

15. Принцип обачності передбачає застосування в

бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігти:

а) завищенню оцінки зобов'язань та витрат і заниженню оцінки активів та доходів підприємства;

б) заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів та доходів підприємства;

в) завищенню оцінки зобов'язань та доходів і заниженню оцінки активів та витрат підприємства.

16. Операційний цикл - це:

а) проміжок часу між придбанням запасів та реалізацією виробленої із них продукції або товарів і послуг;

б) проміжок часу між відвантаженням та оплатою реалізованої продукції або товарів і послуг;

в) проміжок часу між придбанням запасів та отриманням коштів від реалізації виробленої із них продукції або товарів і послуг;

г) проміжок часу між завершенням виробництва (придбанням) та реалізацією продукції (товарів, послуг).

17. Вкажіть, за яким принципом первинна вартість товарів включає суму, сплачену постачальникам, вартість транспортних витрат по завезенню товарів, інших витрат, пов'язаних з придбанням товарів:

а) історичної собівартості;

б) повноти;

в) превалювання сутності над формою;

г) автономності.

18. Вкажіть, за яким принципом заборгованість товариства з обмеженою відповідальністю не може бути погашена за рахунок власних коштів засновників:

а) нарахування та відповідності доходів і витрат;

б) автономності;

в) превалювання сутності над формою;

г) історичної собівартості.

19. У валюту балансу основні засоби включаються за:

а) залишковою вартістю;

б) первісною вартістю;

в) справедливою вартістю;

г) вартістю в залежності від часу придбання.

20. Якою є величина власного капіталу фірми, якщо вартість: будівель - 20000 грн, каса - 3000 грн, розрахунки з кредиторами - 7000 грн:

а) 29000 грн;

- б) 13000 грн;
- в) 16000 грн;
- г) 11000 грн

ТЕМА 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

1. Проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг називається:

- а) операційним циклом;
- б) господарським циклом;
- в) звітним періодом;
- г) податковим періодом.

2. Методу хронологічного і систематичного спостереження відповідають такі прийоми:

- а) бухгалтерський баланс та звітність;
- б) документування та інвентаризація;
- в) оцінювання і калькулювання;
- г) бухгалтерські рахунки і подвійний запис.

3. Методу вимірювання господарських засобів і процесів відповідають такі прийоми:

- а) бухгалтерський баланс та звітність;
- б) документування та інвентаризація;
- в) оцінювання і калькулювання;
- г) бухгалтерські рахунки і подвійний запис.

4. Методу реєстрації та класифікації даних з метою їх систематизації відповідають такі прийоми:

- а) бухгалтерський баланс та звітність;
- б) документування та інвентаризація;
- в) оцінювання і калькулювання;
- г) бухгалтерські рахунки і подвійний запис.

5. Методу узагальнення облікової інформації відповідають такі прийоми:

- а) бухгалтерський баланс та звітність;
- б) документування та інвентаризація;
- в) оцінювання і калькулювання;
- г) бухгалтерські рахунки і подвійний запис.

6. Метод підтвердження достовірності даних бухгалтерського обліку називається:

- а) документуванням;
- б) калькулюванням;
- в) інвентаризацією;
- г) звітністю.

7. Спосіб грошового вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку називається:

- а) калькулюванням;
- б) оцінюванням;
- в) інвентаризацією;
- г) звітністю.

8. Спосіб поточного групування економічно однорідних об'єктів обліку називається:

- а) подвійним записом;
- б) бухгалтерським балансом;
- в) інвентаризацією;
- г) бухгалтерським рахунком.

9. Суть подвійного запису полягає в подвійному відображенні господарської операції:

- а) у натуральних та вартісних вимірниках;
- б) у балансі та фінансовій звітності;
- в) у двох різних документах з метою їхнього взаємного контролю;
- г) за дебетом одного і кредитом іншого рахунка однією й тією самою сумою.

ТЕМА 4. Бухгалтерський баланс

1. Бухгалтерський баланс характеризує:

- а) фінансовий стан підприємства на певну дату;
- б) результати господарської діяльності підприємства за період;
- в) зміни фінансового стану підприємства за звітний період;
- г) вартісну оцінку засобів підприємства на певну дату.

2. Розмір власного капіталу відображають:

- а) у першому розділі активу балансу;
- б) у першому розділі пасиву балансу;
- в) у другому розділі пасиву балансу;
- г) у першій статті пасиву балансу.

3. В активі балансу згруповано:

- а) ресурси;
- б) джерела формування ресурсів;
- в) господарські процеси;
- г) господарські операції.

4. У пасиві балансу згруповані:

- а) ресурси;
- б) джерела формування ресурсів;
- в) результати господарської діяльності;
- г) витрати підприємства.

5. В активі балансу відображаються:

- а) заборгованість покупців за продукцію;
- б) заборгованість постачальникам за товари та послуги;
- в) статутний капітал;
- г) доходи майбутніх періодів.

6. Операції першого типу балансових змін пов'язані з:

- а) перегрупуванням ресурсів;
- б) перегрупуванням джерел формування ресурсів;
- в) збільшенням ресурсів;
- г) вибуттям ресурсів.

7. Операції другого типу балансових змін пов'язані з:

- а) перегрупуванням ресурсів;
- б) перегрупуванням джерел формування ресурсів;
- в) збільшенням ресурсів;
- г) вибуттям ресурсів.

8. Операції третього типу балансових змін пов'язані з:

- а) перегрупуванням ресурсів;
- б) перегрупуванням джерел формування ресурсів;
- в) збільшенням ресурсів та джерел формування ресурсів;
- г) вибуття ресурсів та зменшенням джерел формування ресурсів.

9. Операції четвертого типу балансових змін пов'язані з:

- а) перегрупуванням ресурсів;
- б) перегрупуванням джерел формування ресурсів;
- в) збільшенням ресурсів та джерел формування ресурсів;
- г) вибуття ресурсів та зменшенням джерел формування ресурсів.

10. Яке із тверджень є неправильним:

- а) зобов'язання + активи = капітал;
- б) активи - капітал = зобов'язання;
- в) активи - зобов'язання = капітал;
- г) зобов'язання + капітал = активи.

ТЕМА 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

1. Рахунок - це спосіб:

- а) групування активів, зобов'язань та зареєстрованого капіталу;
- б) поточного обліку та контролю за ресурсами, джерелами їх формування та господарськими процесами;
- в) поточного обліку за ресурсами;
- г) групування і поточного обліку ресурсів.

2. Вперше необхідність подвійного запису на рахунках була обґрунтована:

- а) Гюглі;
- б) Шером;
- в) Котрул'ї;
- г) Л. Пачолі.

3. Подвійний запис забезпечує взаємозв'язок між:

- а) субрахунками і аналітичними рахунками;
- б) синтетичними рахунками і балансом;
- в) рахунками;
- г) аналітичними рахунками і балансом.

4. Простий запис застосовується в бухгалтерському обліку:

- а) на сільськогосподарських підприємствах;
- б) у промисловості;
- в) на біржах;
- г) у позабалансовому обліку.

5. Сальдо кінцеве по активному рахунку дорівнює нулю, якщо:

- а) протягом місяця за рахунком не було руху ресурсів;
- б) оборот за дебетом дорівнює обороту за кредитом;
- в) сальдо початкове плюс оборот за дебетом дорівнює обороту за кредитом;
- г) сальдо початкове плюс оборот за дебетом менше обороту за кредитом.

6. Сальдо кінцеве по пасивному рахунку дорівнює нулю, якщо:

- а) протягом місяця за рахунком не було руху ресурсів;
- б) оборот за дебетом дорівнює обороту за кредитом;
- в) сальдо початкове плюс оборот за кредитом дорівнює обороту за дебетом;
- г) сальдо початкове плюс оборот за кредитом менше обороту за кредитом.

7. Субрахунок - це:

- а) спосіб групування даних аналітичних рахунків;
- б) рахунок аналітичного обліку;
- в) за балансовий рахунок;
- г) спосіб записів господарських операцій.

8. Оборотна відомість по рахунках синтетичного обліку призначена для перевірки:

- а) правильності кореспонденції рахунків;
- б) повноти аналітичного обліку;
- в) повноти синтетичного обліку;
- г) правильності підрахунків підсумків по рахунках.

9. Підсумки оборотного балансу повинні співпадати:

- а) ні, адже це балансовий звіт;
- б) ні, іноді з ряду обставин вони не співпадають;
- в) так, завжди;
- г) так, за винятком випадку, коли він складається наприкінці року.

10. Простою проводкою називають бухгалтерський запис, в якому одночасно кореспондують:

- а) один рахунок за дебетом і один за кредитом;
- б) два рахунки за дебетом і два за кредитом;
- в) один рахунок за дебетом і два за кредитом;
- г) один рахунок за кредитом і два за дебетом.

11. Складною проводкою називають бухгалтерський запис, в якому одночасно кореспондують:

- а) один рахунок за дебетом і один - за кредитом;
- б) два рахунки за дебетом і два за кредитом;
- в) один рахунок за дебетом і два - кредитом;
- г) запис на позабалансових рахунках.

12. Кореспонденція рахунків - це зв'язок між:

- а) дебетом одного і кредитом іншого рахунку;
- б) синтетичними та аналітичними рахунками;
- в) аналітичними рахунками і субрахунками;
- г) рахунками і балансом.

13. Позабалансові рахунки призначені для:

- а) обліку цінностей, які не належать підприємству;
- б) обліку орендованого майна;
- в) відображення подій та операцій, які в даний момент не впливають на баланс підприємства, а також для обліку цінностей, прийнятих на відповідальне зберігання, переробку, комісію, в оренду;

г) обліку особливо цінного майна.

14. План рахунків бухгалтерського обліку - це:

- а) класифікатор загальної номенклатури синтетичних показників бухгалтерського обліку;
- б) перелік аналітичних рахунків, які використовуються в обліку;
- в) сукупність синтетичних, аналітичних рахунків та субрахунків;
- г) сукупність синтетичних та аналітичних рахунків.

ТЕМА 6. Первинне спостереження, документація та інвентаризація

1. Відповідальність за зберігання оброблених документів на підприємстві несе:

- а) головний бухгалтер або орган (особа), уповноважений вести бухгалтерський облік на підприємстві;
- б) матеріально-відповідальна особа;
- в) власник або уповноважений ним орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством;
- г) архів.

2. Який із перелічених елементів методу бухгалтерського обліку розглядається як спосіб безперервного суцільного нагляду за об'єктами обліку:

- а) інвентаризація;
- б) подвійний запис;
- в) документація;
- г) бухгалтерський баланс і звітність.

3. Обов'язкові реквізити будь-якого документа:

- а) номер документа, назва підприємства;
- б) назва підприємства, печатка підприємства;
- в) назва підприємства, дата документа;
- г) дата документа, підпис керівника.

4. Первинний обліковий документ - це будь-який матеріальний носій даних про:

- а) об'єкти обліку;
- б) об'єкти обліку, який зафіксував операцію в момент її здійснення;
- в) об'єкти обліку, який дозволяє юридично підтвердити факт здійснення операції.

5. Формальна перевірка документів - це перевірка:

- а) повноти і правильності заповнення реквізитів;

- б) правильності підрахунку вартісних показників;
- в) законності здійснення операції;
- г) факту здійснення операції.

6. Арифметична перевірка документів - це перевірка:

- а) повноти і правильності заповнення реквізитів;
- б) правильності підрахунку вартісних показників;
- в) законності здійснення операції;
- г) факту здійснення операції.

7. Інвентаризація - це:

- а) звіряння облікових даних з фактичною наявністю майна;
- б) перевірка наявності і стану матеріальних цінностей, грошових коштів;
- в) перевірка наявності і стану матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків тощо та визначення правильності облікових записів;
- г) перевірка наявності майна з метою крадіжок.

8. Інвентаризацію залежно від підстави проведення поділяють на:

- а) часткову;
- б) планову та раптову;
- в) повну;
- г) повну та часткову.

9. Інвентаризацію за обсягами охоплення поділяють на:

- а) часткову;
- б) планову та раптову;
- в) повну;
- г) повну та часткову.

ТЕМА 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

1. На поточний рахунок надійшли грошові кошти від покупців у сумі 15 000,00:

- а) Д-т 301 К-т 311
- б) Д-т 302 Д-т 362
- в) Д-т 311 К-т 681

2. Частина прибутку в сумі 20000,00 залишено в розпорядженні підприємства та приєднано до резервного капіталу:

- а) Д-т 441 К-т 43
- б) Д -т 311 К-т 501

в) Д-т 441 К-т 40

3. Від постачальників надійшло паливо на суму 10 000,00:

а) Д-т 201 К-т 361

б) Д-т 203 К-т 631

в) Д-т 631 К-т 203

4.3 поточного рахунку частково погашено заборгованість банку за довгостроковою позикою в національній валюті в сумі 30000,00:

а) Д-т 301 К-т 601

б) Д-т 501 К-т 311

в) Д-т 311 К-т 501

5.3 поточного рахунку до каси надійшли грошові кошти в сумі 5 000,00:

а) Д-т 301 К-т 311

б) Д-т 311 К-т 302

в) Д -т 301 К -т 372

6. Від постачальників надійшли матеріали на суму 12 000,00:

а) Д-т 201 К-т 372

б) Д-т 631 К-т 20

в) Д-т 201 К-т 631

7. Відпущено зі складу матеріали для виробництва продукції в сумі 90 000,00:

а) Д-т 23 К-т 201

б) Д-т 23 К-т 104

в) Д-т 201 К-т 23

8. Нараховано заробітну плату робітникам за виробництво продукції в сумі 30 000,00:

а) Д-т 661 К-т 23

б) Д-т 23 К-т 651

в) Д-т 23 К-т 661

9. Перераховано в бюджет податки у сумі 1200,00:

а) Д-т 641 К-т 311

б) Д-т 301 К-т 641

в) Д-т 311 К-т 641

10. Видано Іванченко І.І. під звіт на господарські потреби 200,00:

а) Д-т 372 К-т 301

б) Д-т 311 К-т 372

в) Д-т 301 К-т 311

ТЕМА 8. Облік основних господарських процесів

1. До кількісних показників діяльності підприємства належать:

- а) обсяг виробництва в натуральних вимірниках;
- б) обсяг виробництва у вартісних вимірниках;
- в) кількість придбаних матеріалів;
- г) все вище перелічене.

2. До якісних показників діяльності підприємства належать:

- а) прибуток;
- б) рентабельність;
- в) збиток;
- г) все вище перелічене.

3. Процес постачання є сукупністю операцій із:

- а) виготовлення продукції в результаті використання природних ресурсів,] сировини, матеріалів, енергії, трудових ресурсів тощо;
- б) забезпечення суб'єкта господарювання матеріальними та нематеріальними активами, необхідними для виробництва;
- в) реалізації зайвої сировини і матеріалів покупцям;
- г) правильної відповіді не наведено.

4. До складу собівартості продукції не включаються такі витрати:

- а) адміністративні;
- б) загально виробничі;
- в) прямі виробничі;
- г) матеріальні витрати.

5. Виробничі запаси оцінюють в обліку:

- а) за виробничою собівартістю;
- б) за залишковою вартістю;
- в) за фактичною собівартістю;
- г) правильної відповіді не наведено.

6. Витрати на навантажувально-розвантажувальні роботи відносять до:

- а) транспортно-заготівельних витрат;
- б) виробничих витрат;
- в) збутових витрат;
- г) загальновиробничих витрат.

7. Витрати на збут є витратами від:

- а) операційної діяльності;
- б) фінансової діяльності;

- в) інвестиційної діяльності;
- г) надзвичайної діяльності.

8. Об'єктом обкладання податком на додану вартість є:

- а) фонд заробітної плати;
- б) виручка;
- в) прибуток;
- г) собівартість.

9. Готова продукція – це:

- а) вся виготовлена продукція;
- б) продукція, обробка якої закінчена та яка пройшла випробування, приймання, укомплектування згідно з умовами договорів, відповідає затвердженим стандартам, пройшла технічний контроль і здана на склад або замовнику;
- в) продукція, яка здана на склад;
- г) все сказане вище.

10. Які витрати не включаються до первісної вартості запасів:

- а) витрати на транспортування, навантаження і розвантаження;
- б) суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;
- в) суми, що сплачуються за інформаційні, посередницькі та інші послуги, пов'язані з придбанням запасів;
- г) все сказане вище.

11. До складу собівартості продукції не включаються такі витрати:

- а) адміністративні;
- б) загально виробничі;
- в) прямі виробничі;
- г) матеріальні.

12. Облік прямих виробничих витрат ведеться на рахунку:

- а) 26 „Готова продукція”;
- б) 23 „Виробництво”;
- в) 901 „Собівартість реалізованої готової продукції”;
- г) 91 “Загально виробничі витрати”.

13. Калькуляція - це:

- а) групування витрат за статтями;
- б) обчислення собівартості одиниці продукції за встановленою номенклатурою витрат;
- в) групування витрат виробництва за елементами;
- г) економічний показник

14. Витрати на виробництво, які включаються до собівартості конкретного виду продукції на підставі первинних документів, називаються:

- а) постійними;
- б) непрямими;
- в) прямими;
- г) накладними.

15. Яка проводка відповідає операції: «Списана фактична собівартість реалізованої продукції»:

- а) Д-т 79 - К-т 90;
- б) Д-т 90 - К-т 26;
- в) Д-т 90 - К-т 79;
- г) Д-т 90 - К-т 23.

16. На рахунку 70, «Доходи від реалізації» відображають:

- а) за дебетом і кредитом купівельну вартість проданої продукції;
- б) за дебетом - собівартість реалізованої продукції, а за кредитом - продажну вартість продукції;
- в) за дебетом - суму непрямих податків (акцизний збір, ПДВ), а за кредитом - продажну вартість продукції;
- г) правильної відповіді не наведено.

17. Ціна обладнання без ПДВ становить 1200 грн. Ціна з ПДВ становитиме (грн.):

- а) 1440;
- б) 1600;
- в) 1000;
- г) 1800.

18. Ціна шафи з ПДВ становить 1200 грн. Сума ПДВ становитиме (грн.)

- а) 200;
- б) 300;
- в) 150;
- г) 250.

19. Податок на додану вартість - це:

- а) місцевий податок;
- б) прямий податок;
- в) непрямий податок; ^
- г) правильної відповіді не наведено.

20. Найчастіше за базу розподілу загальновиробничих витрат беруть:

- а) обсяг виготовленої продукції;
- б) масу виготовленої продукції;
- в) витрати по переділах;
- г) заробітну плату робітників основного виробництва.

21. Нарахування заробітної плати відображають:

- а) по Д661;
- б) по Д662;
- в) по К661;
- г) по К662.

22. Дохід від продажу продукції відображають на рахунку:

- а) 70;
- б) 71;
- в) 31;
- г) 63.

23. Чистий дохід визначають за формулою:

- а) дохід - собівартість;
- б) виручка - собівартість;
- в) дохід - витрати;
- г) дохід - ПДВ.

24. В резервний капітал, як правило, проводять відрахування у розмірі:

- а) 10%;
- б) 5%;
- в) 2%;
- г) 15%.

25. До витрат періоду належать:

- а) виробничі витрати;
- б) матеріальні витрати;
- в) адміністративні витрати;
- г) загально виробничі витрати.

ТЕМА 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах

1. Спеціальна таблиця, призначена для відображення господарських операцій у системі рахунків, накопичення та зберігання облікової інформації - це:

- а) обліковий реєстр;

- б) план рахунків;
- в) баланс;
- г) звіт про фінансові результати.

2. Регістри бухгалтерського обліку мають містити:

- а) назву;
- б) період реєстрації господарських операцій;
- в) прізвища і підписи;
- г) все викладене вище.

3. Облікові регістри поділяються на книги, картки і окремі листівки за:

- а) обсягом змісту;
- б) зовнішнім виглядом;
- в) видами бухгалтерських записів;
- г) будовою.

4. Облікові регістри поділяються на регістри синтетичні, аналітичного обліку та комбіновані за:

- а) обсягом змісту;
- б) зовнішнім виглядом;
- в) видами бухгалтерських записів;
- г) будовою.

5. Облікові регістри поділяють на хронологічні, синтетичні та комбіновані за:

- а) обсягом змісту;
- б) зовнішнім виглядом;
- в) видами бухгалтерських записів;
- г) будовою.

6. Облікові регістри поділяють на односторонні, двосторонні, багатосторонні та шахові за:

- а) обсягом змісту;
- б) зовнішнім виглядом;
- в) видами бухгалтерських записів;
- г) будовою.

7. Облікові регістри зберігаються протягом:

- а) 1 року;
- б) 3 років;
- в) 5 років;
- г) 10 років.

8. Перекручення інформації тільки в одному обліковому регістрі називається:

- а) локальною помилкою;
- б) випадковою помилкою;
- в) транзитною помилкою;
- г) тимчасовою помилкою.

9. За допомогою якого способу неправильний запис закреслюють однією рискою так, щоб можна було прочитати закреслене, а зверху пишуть правильну суму або текст:

- а) „червоного сторно”;
- б) додаткових записів;
- в) коректурного способу;
- г) немає правильної відповіді?

10. У формі обліку Журнал-Головна відображається:

- а) хронологічний запис;
- б) синтетичний запис;
- в) хронологічний і синтетичний записи;
- г) немає правильної відповіді.

11. Основними обліковими регістрами журнально-ордерної форми є:

- а) журнали-ордери;
- б) Головна книга;
- в) меморіальні ордери;
- г) реєстраційний журнал.

12. Реєстраційний журнал використовується при:

- а) формі обліку Журнал-Головна;
- б) меморіально-ордерній;
- в) журнально-ордерній;
- г) немає правильної відповіді.

13. Журнали-ордери побудовані за:

- а) дебетовою ознакою;
- б) кредитовою ознакою;
- в) дебетово-кредитовою ознакою;
- г) немає правильної відповіді.

14. Кожен журнал-ордер містить:

- а) постійний номер;
- б) кореспонденцію рахунків;
- в) однорідні синтетичні рахунки;

г) все вище вказане.

15. До журналів-ордерів відкривають:

- а) окремі відомості;
- б) меморіальні ордери;
- в) реєстраційний журнал;
- г) немає правильної відповіді.

16. Яка форма бухгалтерського обліку є найбільш поширеною:

- а) Журнал-Головна;
- б) меморіально-ордерна;
- в) журнально-ордерна;
- г) комбінована?

17. Касова книга - це:

- а) бухгалтерський документ;
- б) бухгалтерська книга;
- в) бухгалтерська картка;
- г) облікова відомість.

18. Дані облікових реєстрів є інформацією:

- а) для оперативного керівництва підприємством;
- б) для аналізу господарської діяльності;
- в) для складання звітності, для проведення аудиту;
- г) все сказане вище.

19. Для відображення аналітичних даних за кожним номенклатурним номером виробничих запасів застосовують:

- а) бухгалтерські книги;
- б) картки;
- в) журнали-ордери;
- г) накопичувальні відомості.

20. Коли неправильно складено запис або сума на рахунках більша, ніж вона мала місце, у господарській операції використовується:

- а) метод додаткових проводок;
- б) коректурний метод;
- в) метод „червоне сторно”;
- г) немає правильної відповіді.

21. Відомості, які відкривають до журналів-ордерів, побудовані за:

- а) дебетовою ознакою;
- б) кредитовою ознакою;
- в) дебетово-кредитовою ознакою;
- г) немає правильної відповіді.

22. Записи в облікових регістрах бувають:

- а) простими і копіювальними;
- б) поточними і постійними;
- в) простими і складними;
- г) правильної відповіді не наведено.

23. Залишки в облікових регістрах визначають:

- а) на 1 січня звітного року;
- б) на 1 число звітного місяця;
- в) на 1 число звітного кварталу;
- г) правильної відповіді не наведено.

24. Форму бухгалтерського обліку підприємство:

- а) обирає за рішенням вище стоячої організації;
- б) обирає за рішенням контролюючих органів;
- в) обирає самостійно;
- г) правильної відповіді не наведено.

25. Метод “червоного сторно” означає:

- а) збільшення неправильної суми;
- б) збільшення правильної суми;
- в) знищення неправильно зазначеної суми;
- г) всі наведені відповіді є правильними.

ТЕМА 10. Облік касових операцій

1. Приміщення або місце, що призначене для приймання, видачі тимчасового зберігання грошових коштів, інших цінностей та документів, називається:

- а) кабінет;
- б) каса;
- в) склад.

2. В касі можуть зберігатися:

- а) власні кошти касира;
- б) бланки суворої звітності;
- в) матеріальні цінності.

3. Бланками суворої звітності є:

- а) бланки довіреностей;
- б) головна книга;
- в) бланки рахунків.

4. Касові операції веде:

- а) бухгалтер;
- б) касир;
- в) керівник підприємства.

5. З касиром укладається договір;

- а) про сумлінну працю;
- б) про повну матеріальну відповідальність;
- в) про правильність оформлення документів.

6. Ліміт каси - це:

- а) розмір готівки, яка може залишатися в касі на кінець робочого дня;
- б) розмір готівки, яка може залишатися в касі в кінці звітного періоду;
- в) розмір готівки, яка може залишатися в касі перед інвентаризацією

каси.

7. Розрахунок встановленого ліміту підприємство подає до:

- а) Податкової інспекції;
- б) банку;
- в) Органів Державної реєстрації.

8. Ліміт каси розраховується для кожного підприємства з урахуванням:

- а) кількості працюючих працівників;
- б) обсягу готівкового обігу;
- в) місця його знаходження.

9. За перевищення ліміту в касі накладається штраф:

- а) у подвійному розмірі від понадлімітних сум;
- б) у потрійному розмірі від понадлімітних сум;
- в) у розмірі понадлімітних сум.

10. Залишок готівки може перевищувати ліміт під час видачі з: робітної плати протягом:

- а) 2-ьох днів;
- б) 3-ьох днів;
- в) 4-ьох днів,

11. Протягом одного дня підприємство може розраховатися з іншим підприємством у готівковій формі сумою не більше:

- а) 300 тис. грн.;
- б) 3 тис. грн.;
- в) 10 тис. грн.

12. Готівкову виручку підприємство має право використовувати не здаючи в банк для своїх потреб:

- а) при відсутності податкової заборгованості;
- б) у будь-якому випадку;
- в) для погашення заборгованості по заробітній платі. '

13. Для здачі грошових коштів у банк оформлюють:

- а) ПКО;
- б) заяву на переказ готівкою;
- в) супровідну відомість.

14. Для здачі готівки в банк через інкасатора оформлюють:

- а) ПКО;
- б) заяву на переказ готівкою;
- в) супровідну відомість.

15. Квитанція від прибуткового касового ордера видається:

- а) особі, яка внесла гроші;
- б) особі, яка отримала гроші;
- в) всі відповіді вірні.

16. Видача ПКО реєструється:

- а) в головній книзі;
- б) журналі реєстрації;
- в) у відомості.

17. ВКО підписується:

- а) бухгалтером і касиром;
- б) керівником і бухгалтером;
- в) керівником і касиром.

18. Для узагальнення, інформації про наявність і рух грошових коштів призначений рахунок:

- а) 32;
- б) 31;
- в) 30.

19. По дебету рахунка 30 „Каса” відображають:

- а) нестачу грошових коштів;
- б) надходження грошових коштів;
- в) видачу грошових коштів.

20. По кредиту рахунку 30 „Каса” відображають:

- а) нестачу грошових коштів;
- б) надходження грошових коштів;
- в) видачу грошових коштів.

ТЕМА 11. Облік дебіторської заборгованості

1. Бухгалтерський запис Д-т 949, К-т 372 означає:

- а) відображення недостачі матеріальних цінностей у підзвітної особи;
- б) списання недостачі матеріальних цінностей;
- в) відображення виданого підзвітній особі і неповернутого в строк авансу;
- г) списання неповернутих підзвітних сум.

2. Компанією реалізовано продукції на 10000 грн і отримано вексель номінальною вартістю 10000 грн під 8% річних строком погашення 60 днів. Яку суму відсотків отримає підприємство в момент погашення векселя?

- а) 133 грн;
- б) 800 грн;
- в) 244 грн.

3. В якому Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку викладено методичні основи бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості:

- а) П(С)БО 10;
- б) НП(С)БО 1;
- в) П(С)БО 9;
- г) П(С)БО 20.

4. Дебіторську заборгованість за термінами можна поділити:

- а) на поточну і довгострокову;
- б) на сумнівну і безнадійну;
- в) немає правильної відповіді;
- г) правильні відповіді наведено в а) та б).

5. Довгострокова дебіторська заборгованість - це:

- а) сума дебіторської заборгованості фізичних та юридичних осіб, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після 12 місяців з дати балансу;
- б) сума дебіторської заборгованості фізичних та юридичних осіб, строк позовної давності якої минув;
- в) сума дебіторської заборгованості фізичних та юридичних осіб, яка виникає в ході нормального операційного циклу, та буде погашена після 12 місяців з дати балансу;
- г) немає правильної відповіді.

6. Поточна дебіторська заборгованість - це:

- а) сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального

операційного циклу або буде погашена протягом 16 місяців;

б) сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом 6 місяців;

в) сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом 11 місяців 15 днів;

г) немає правильної відповіді.

7. У фінансовому обліку покупцями визначаються:

а) люди, які мають гроші на купівлю товарів;

б) фізичні або юридичні особи, які купують товари (роботи, послуги);

в) особи, які є учасниками ринку;

г) немає правильної відповіді.

8. Для обліку товарної та нетоварної поточної дебіторської заборгованості використовують такі рахунки 3-го класу Плану рахунків бухгалтерського обліку:

а) рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовникам»;

б) рахунок 38 «Резерв сумнівних боргів»;

в) рахунок 37 «Розрахунки з різними дебіторами»;

г) всі наведені вище.

9. Підставою для здійснення розрахунків із покупцями є:

а) усна домовленість керівника;

б) договір;

в) участь бухгалтера в прийнятті рішення.

10. Продаж товарів, робіт або послуг відображається записом:

а) Д-т 36 - К-т 70;

б) Д-т 36 - К-т 71;

в) Д-т 36 - К-т 72;

г) Д-т 36 - К-т 73.

ТЕМА 12. Облік основних засобів

1. Що з названого не належить до необоротних активів:

а) земельні ділянки;

б) природні ресурси;

в) програмне забезпечення ЕОМ;

г) права користування майном, природними ресурсами;

д) малоцінні та швидкозношувані предмети (МШЛ)?

2. Які з перелічених засобів належать до необоротних:

а) відра, лопати, молотки;

б) бібліотечні фонди (книги);

- в) меблі, призначені для продажу;
- г) спеціальний одяг і взуття;
- д) зерно, крупи, борошно на складі?

3. Що з названого не належить до основних засобів:

- а) будівля, збудована на замовлення іншого підприємства;
- в) меблевий гарнітур для клубу;
- г) Усе-вказане в пп. а, б, в;
- д) немає правильної відповіді?

4. Що з названого належить до основних засобів:

- а) сільськогосподарські машини і знаряддя;
- б) будівельний механізований інструмент;
- в) засоби пересування, призначені для переміщення людей і вантажів;
- г) усе вказане в пп. а, б, в;
- д) немає правильної відповіді?

5. За якою ознакою поділяють основні засоби на виробничі і невиробничі:

- а) за належністю;
- б) за призначенням і характером виконуваних функцій;
- в) за характером участі у процесі суспільного відтворення;
- г) за галузевою приналежністю;
- д) немає правильної відповіді?

6. За якою ознакою поділяють основні засоби на будівлі, споруди, транспортні засоби, передавальні пристрої тощо:

- а) за належністю;
- б) за призначенням і характером виконуваних функцій;
- в) за характером участі у процесі суспільного відтворення;
- г) за галузевою, приналежністю;
- д) немає правильної відповіді?

7. Які з названих витрат у бухгалтерському обліку недоцільно відносити на збільшення первісної вартості основних засобів:

- а) на транспортування придбаних об'єктів до господарства;
- б) на монтаж і наладку придбаних об'єктів;
- в) на капітальний ремонт;
- г) на реконструкцію, дообладнання;
- д) немає правильної відповіді?

8. Як оцінюються основні засоби, отримані підприємством безоплатно:

- а) за залишковою вартістю;
- б) за первісною (історичною) вартістю;

- в) за вартістю, вказаною дарувальником;
- г) за договірною вартістю;
- д) за справедливою вартістю?

9. Як називається вартість основних засобів, визначена як різниця між їх первісною вартістю та накопиченою сумою їх амортизації (зносу):

- а) залишкова (балансова) вартість;
- б) відновлювальна (переоцінена) вартість;
- в) ліквідаційна вартість;
- г) амортизована вартість;
- д) індексована вартість?

10. Що з названого не може вважатися самостійним інвентарним об'єктом основних засобів:

- а) автомобільний причіп;
- б) двигун автомобіля;
- в) санітарно-технічне обладнання виробничого приміщення;
- г) витрати на модернізацію орендованих основних засобів;
- д) огорожа території підприємства?

11. Що з названого належить до обов'язкових реквізитів первинних документів, якими оформлюють надходження основних засобів:

- а) назва документа;
- б) дата і місце складання документа;
- в) зміст, обсяги господарської операції та одиниці її вимірювання;
- г) особисті підписи осіб, що брали участь у здійсненні операції та її оформленні;
- д) усе вказане у пп. а, б, в, г?

12. Дотримання яких вимог є обов'язковим при оформленні первинних документів про рух основних засобів:

- а) своєчасність оформлення;
- б) відсутність підчисток, помарок та незастережних виправлень;
- в) чіткість і розбірливість написання чисел, заповнення усіх реквізитів (відсутні показники мають бути прокреслені);
- г) лаконічність і конкретність формулювання змісту операції, запобігання можливості його подвійного розуміння;
- д) усе вказане у пп. а, б, в, г?

13. Який термін зберігання в архіві підприємства первинних документів на оприбуткування основних засобів:

- а) три роки з дати придбання;

- б) три роки після списання (вибуття);
- в) до перевірки податковим органом;
- г) до проведення ревізії;
- д) до аудиторської перевірки?

14. Документом якої типової форми оформлюють приймання-передавання куплених основних засобів:

- а) т. ф. № 03-1;
- б) т. ф. № 03-2;
- в) т. ф. № 03-3;
- г) т. ф. № 03-4;
- д) т. ф. № 03-6?

15. Документом якої типової форми оформлюють списання основних засобів (крім автотранспортних):

- а) т. ф. № 03-1;
- б) т. ф. № 03-2;
- в) т. ф. № 03-3;
- г) т. ф. № 03-4;
- д) т. ф. № 03-6?

16. Документом якої типової форми оформлюють приймання-передавання відремонтованих або реконструйованих об'єктів основних засобів:

- а) т. ф. № 03-1;
- б) т. ф. № 03-2;
- в) т. ф. № 03-3;
- г) т. ф. № 03-4;
- д) т. ф. № 03-6?

17. Документом якої типової форми оформлюють списання автотранспортних засобів:

- а) т. ф. № 03-1;
- б) т. ф. № 03-2;
- в) т. ф. № 03-3;
- г) т. ф. № 03-4;
- д) т. ф. № 03-6?

18. У регістрах якої форми ведуть інвентарний облік основних засобів:

- а) т. ф. № 03-6;
- б) т. ф. № 03-7;
- в) т. ф. № 03-8;
- г) т. ф. № 03-9;

д) т. ф. № 03-14?

19. Яка з названих робіт не впливає на збільшення первісної вартості основних засобів у бухгалтерському обліку:

- а) реконструкція;
- б) модернізація;
- в) капітальний ремонт;
- г) дообладнання, добудова;
- д) монтаж придбаних об'єктів?

20. Яка з названих операцій не може бути віднесена до капітальних інвестицій:

- а) придбання основних засобів за кошти або інші активи;
- б) будівництво будівель власними силами;
- в) будівництво будівель підрядним способом;
- г) безоплатне отримання основних засобів від сторонніх організацій;
- д) закладка і вирощування багаторічних насаджень?

21. Яка з названих операцій належить до капітальних інвестицій:

- а) переведення молодняка тварин у доросле стадо;
- б) безоплатне отримання основних засобів від сторонніх організацій;
- в) отримання основних засобів як внесок до статутного капіталу;
- г) оприбуткування лишків, виявлених при інвентаризації;
- д) немає правильної відповіді?

22. Яким бухгалтерським записом буде відображено в обліку операцію отримання від постачальника машин і обладнання, які потребують монтажу та налагоджування:

- а) Дт 104 Кт 631;
- б) Дт 104, 641 Кт 631;
- в) Дт 152 Кт 631;
- г) Дт 152, 641 Кт 631;
- д) Дт 202 Кт 631?

23. Яким бухгалтерським записом буде відображено в обліку операцію списання матеріалів, витрачених на монтаж нового обладнання:

- а) Дт 104 Кт 201;
- б) Дт152 Кт201;
- в) Дт233 Кт201;
- г) Дт911 Кт201;
- д) Дт 105 Кт 201?

24. Яким бухгалтерським записом буде відображено в обліку операцію передавання в експлуатацію після виконаного монтажу нового

обладнання, отриманого від постачальника:

- а) Дт104Кт202;
- б) Дт 104 Кт 207;
- в) Дт 202 Кт 151;
- г) Дт104Кт152;
- д) Дт104Кт631?

25. Яким бухгалтерським записом буде відображено в обліку операцію списання будівельних матеріалів, витрачених на спорудження будівлі заводууправління:

- а) Дт103Кт205;
- б) Дт 103 Кт 151;
- в) Дт151Кт205;
- г) Дт152Кт205;
- д) Дт151Кт201?

ТЕМА 13. Облік нематеріальних активів

1. Яким бухгалтерським записом необхідно відобразити в обліку оприбуткування надлишків господарського інвентарю, виявлених при проведенні інвентаризації:

- а) Дт 106 Кт 719;
- б) Дт 109 Кт 719;
- в) Дт106 Кт746;
- г) Дт 109 Кт 713;
- д) Дт 106 Кт 424?

2. Яким бухгалтерським записом необхідно відобразити в обліку оприбуткування машин і обладнання, що надійшли від засновників як внесок до статутного капіталу:

- а) Дт105 Кт424;
- б) Дт104 Кт745;
- в) Дт104 Кт424;
- г) Дт104 Кт46;
- д) Дт105Кт746?

3. Яким бухгалтерським записом необхідно відобразити в обліку оприбуткування безоплатно отриманого (подарованого) комп'ютера:

- а) Дт 104 Кт424;
- б) Дт 106 Кт 718;
- в) Дт 104 Кт719;

г) Дт 106 Кт 745;

д) Дт 104 Кт 746?

4. Як називають систематичний розподіл вартості активу протягом терміну його корисного використання (експлуатації):

а) дисконтування;

б) амортизація;

в) реновація;

г) капіталізація;

д) немає правильної відповіді?

5. Термін корисного використання (експлуатації) об'єктів основних засобів для нарахування амортизації визначається:

а) заводом-виробником, постачальником;

б) рекомендаціями органів державного управління;

в) підприємством самостійно;

г) вищим органом господарського управління;

д) немає правильної відповіді?

6. Коли починають нараховувати амортизацію на нові основні засоби, що вперше надійшли на підприємство:

а) з початку наступного місяця після оприбуткування;

б) з початку наступного кварталу після оприбуткування;

в) з початку наступного року;

г) з дати оприбуткування;

д) з дати введення в експлуатацію?

7. У бухгалтерському обліку розрахунок амортизації проводять:

а) подекадно;

б) помісячно;

в) поквартально;

г) один раз на рік;

д) будь-яким із наведених варіантів за рішенням бухгалтера?

8. Коли припиняється нарахування амортизації на основні засоби, що вибули (списані):

а) з дати оформлення документів на вибуття (списання);

б) з початку наступного місяця після списання;

в) з початку наступного кварталу після списання;

г) з початку наступного року;

д) будь-яким із наведених варіантів за рішенням бухгалтера?

9. Яким П(С)БО визначається методика відображення в обліку і звітності інформації про наявність та рух основних засобів:

а) 2; б) 3; в) 7; г) 8; д) 14?

10. Яким П(С)БО визначається методика відображення в обліку і звітності інформації про наявність та рух нематеріальних активів:

- а) 2; б) 3; в) 7; г) 8; д) 14?

11. Як називається вартість основних засобів, яку встановлюють при проведенні їх переоцінки:

- а) балансова (залишкова);
б) ліквідаційна;
в) амортизаційна;
г) відновлювальна;
д) первісна?

12. Як називається вартість основних засобів, яка визначається як різниця між їх первісною або відновлювальною вартістю та сумою коштів, які підприємство розраховує отримати від їх реалізації після закінчення терміну корисного використання:

- а) балансова (залишкова);
б) ліквідаційна;
в) амортизаційна;
г) відновлювальна;
д) первісна?

13. На які з наведених груп основних засобів амортизація не нараховується:

- а) земельні ділянки;
б) витрати на модернізацію орендованих основних засобів;
в) продуктивна і робоча худоба;
г) багаторічні насадження;
д) будівлі не виробничого призначення?

14. Як називається метод нарахування амортизації основних засобів, за допомогою якого річна сума амортизації визначається як частка від ділення вартості, що амортизується, на очікуваний період корисного використання (експлуатації) об'єкта:

- а) прямолінійний;
б) зменшення залишкової вартості;
в) прискореного зменшення залишкової вартості;
г) кумулятивний;
д) виробничий?

15. Як називається метод нарахування амортизації основних засобів, за допомогою якого річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року та річної норми амортизації, яка розраховується, виходячи з терміну корисного

використання об'єкта і подвоюється:

- а) прямолінійний;
- б) зменшення залишкової вартості;
- в) прискореного зменшення залишкової вартості;
- г) кумулятивний;
- д) виробничий?

16. Як називається метод нарахування амортизації основних засобів, за допомогою якого річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року та річної норми амортизації, розрахованої як різниця між одиницею і результатом кореня степені кількості років корисного використання об'єкта з частки від ділення його ліквідаційної вартості на первісну вартість:

- а) прямолінійний;
- б) зменшення залишкової вартості;
- в) прискореного зменшення залишкової вартості;
- г) кумулятивний;
- д) виробничий?

ТЕМА 14. Облік запасів

1. Яке П(С)БО регулює облік запасів:

- а) 7;
- б) 9;
- в) 10.

2. Запаси зараховуються на баланс підприємства:

- а) за ринковою вартістю;
- б) первісною вартістю;
- в) залишковою вартістю;
- г) будь-якою з названих вартостей.

3. Облік запасних частин ведеться на рахунку:

- а) 22;
- б) 203;
- в) 207;
- г) 28.

4. На рахунку 26 ведеться облік:

- а) виробничих запасів;
- б) товарів;
- в) готової продукції;

г) свій варіант відповіді.

5. Вибуття запасів за методом ФІФО передбачає їх облік:

- а) за ідентифікованою собівартістю;
- б) нормативною собівартістю;
- в) свій варіант відповіді.

6. У січні придбано 20 одиниць запасів по 35 грн., у лютому - 15 по 27 грн, у березні - 30 по 29 грн. У квітні було реалізовано 33 одиниці. Собівартість запасів на кінець квітня за методом середньозваженої собівартості становить:

- а) 972 грн;
- б) 924 грн;
- в) 1024 грн.

7. Надходження запасів відображається за:

- а) Д-т 20;
- б) К-т 20;
- в) Д-т 10;
- г) Д-т 15.

8. Що означає бухгалтерський запис Д-т 23 - К-т 201?

- а) видача матеріалів на виробництво;
- б) використання матеріалів у виробництві;
- в) списання матеріалів на загальновиробничі або загальногосподарські потреби.

9. Результат дооцінки матеріалів відображається бухгалтерським проведенням:

- а) Д-т 719 - К-т 20;
- б) Д-т 20 - К-т 41;
- в) Д-т 41 - К-т 20.

10. Списання нестач МШП, виявлених при інвентаризації та визначенні винних осіб відображається бухгалтерським проведенням:

- а) Д-т 375 - К-т 22;
- б) Д-т 22 - К-т 375;
- в) Д-т 372 - К-т 22.

ТЕМА 15. Облік фінансових інвестицій

1. За формою вкладень довгострокові інвестиції поділяються на:

- а) довгострокові;
- б) позикові;

- в) поточні;
- г) пайові.

2. Фінансові інвестиції в балансі входять до розділу:

- а) оборотні активи;
- б) необоротні активи;
- в) витрати майбутніх періодів;
- г) довгострокові зобов'язання;
- д) немає правильної відповіді.

3. Виберіть визначення, які стосуються довгострокових фінансових інвестицій (пайових):

- а) приносять дохід у вигляді відсотків;
- б) приносять дохід у вигляді дивідендів;
- в) утримуються інвестором до строку погашення;
- г) не мають встановленого терміну обігу.

4. Залежно від чого ведеться бухгалтерський облік фінансових інвестицій?

- а) змісту операцій;
- б) методу;
- в) місцезнаходження фінансових інвестицій;
- г) ознак?

5. За дебетом рахунка 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» відображають:

- а) їх вибуття;
- б) вартість;
- в) собівартість;
- г) одержання дивідендів від об'єкта інвестування.

6. Якими записами оприбутковуються надлишки фінансових інвестицій:

- а) Д-т 14 - К-т 46;
- б) Д-т 975 - К-т 14;
- в) Д-т 14 - К-т 421;
- г) Д-т 14 - К-т 35.

7. До фінансових інвестицій, що надають право власності належать:

- а) боргові цінні папери;
- б) довгострокові векселі;
- в) внески до статутного капіталу.

8. Інвестиційна діяльність - це:

- а) операції з грошовими коштами;

б) сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій;

в) операції з кредитування перспективних підприємств;

г) немає правильної відповіді.

9. Фінансові інвестиції, що утримуються підприємством до їх погашення відображаються на дату балансу:

а) за первісною вартістю;

б) за справедливою вартістю;

в) за амортизованою собівартістю.

10. Переведення поточної фінансової інвестиції в довгострокову відображається записом:

а) Д-т 35, - К-т 14;

б) Д-т 14, - К-т 35;

в) Д-т 141, - К-т 143;

г) Д-т 14, - К-т 37

ТЕМА 16. Облік власного капіталу

1. Яке з наведених визначень власного капіталу є правильним:

а) власний капітал = чисті активи;

б) власний капітал = активи - зобов'язання;

в) власний капітал = підсумок першого розділу пасиву балансу;

г) усе вказане у пп. а, б, в;

д) немає правильної відповіді?

2. Що з наведеного зумовлює розміри і склад власного капіталу підприємства:

а) вимоги законодавства до надійності підприємства;

б) умови засновницьких документів;

в) привабливість підприємства для інвесторів (імідж підприємства);

г) фінансові результати діяльності підприємства;

д) усе вказане у пп. а, б, в, г?

3. Який вид капіталу належить до вкладеного:

а) статутний;

б) резервний;

в) інший додатковий;

г) неоплачений;

д) нерозподілений прибуток?

4. Який вид капіталу належить до коригуючого:

- а) статутний;
- б) резервний;
- в) інший додатковий;
- г) неоплачений;
- д) нерозподілений прибуток?

5. Який вид капіталу належить до накопиченого:

- а) статутний;
- б) пайовий;
- в) додатковий вкладений;
- г) резервний;
- д) вилучений?

6. Який з перелічених видів власного капіталу підлягає державній реєстрації:

- а) статутний;
- б) додатковий вкладений;
- в) резервний;
- г) інший додатковий;
- д) вилучений?

7. Для якого виду власного капіталу характерне таке визначення: це сума, на яку вартість реалізації випущених власних акцій перевищує їх номінальну вартість:

- а) статутного;
- б) додаткового вкладеного;
- в) вилученого; л.
- г) неоплаченого; '
- д) нерозподіленого прибутку?

8. Для якого виду власного капіталу характерне таке визначення: це сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу:

- а) статутного;
- б) додаткового вкладеного;
- в) вилученого;
- г) неоплаченого;
- д) нерозподіленого прибутку?

9. Для якого виду власного капіталу характерне таке визначення: це зафіксована установчими документами загальна вартість активів, які є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства:

- а) статутного;
- б) додаткового вкладеного;

- в) вилученого;
- г) неоплаченого;
- д) нерозподіленого прибутку?

10. Для якого виду власного капіталу характерне таке визначення: це фактична собівартість акцій власної емісії, викуплених товариством у його учасників:

- а) статутного;
- б) додаткового вкладеного;
- в) вилученого;
- г) неоплаченого;
- А) нерозподіленого прибутку?

11. За якою класифікаційною ознакою поділяють підприємства на товариства, установи та інші:

- а) порядком створення;
- б) організаційно-правовою формою;
- в) формою власності;
- г) способом заснування та формування статутного капіталу;
- д) кількістю працюючих та обсягом доходу?

12. За якою класифікаційною ознакою поділяють підприємства на малі, середні та великі:

- а) порядком створення;
- б) організаційно-правовою формою;
- в) формою власності;
- г) способом заснування та формування статутного капіталу;
- д) кількістю працюючих та обсягом доходу?

13. За якою класифікаційною ознакою поділяють підприємства на юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права:

- а) порядком створення;
- б) організаційно-правовою формою;
- в) формою власності;
- г) способом заснування та формування статутного капіталу;
- д) кількістю працюючих та обсягом доходу?

14. За якою класифікаційною ознакою поділяють підприємства на державні, комунальні, приватні тощо:

- а) порядком створення;
- б) організаційно-правовою формою;
- в) формою власності;
- г) способом заснування та формування статутного капіталу;
- д) кількістю працюючих та обсягом доходу?

15. До якої класифікаційної групи за формою власності належить вказане підприємство:

- а) державних;
- б) комунальних;
- в) приватних;
- г) змішаної форми власності;
- д) немає правильної відповіді?

16. До якої класифікаційної групи за організаційно-правовою формою відносять акціонерні товариства:

- а) виробничих кооперативів;
- б) об'єднань громадян;
- в) об'єднань підприємств;
- г) господарських товариств;
- д) немає правильної відповіді?

ТЕМА 17. Облік зобов'язань

1. В якому законі України дано визначення поняття «банківський кредит»:

- а) Закон України «Про банки і банківську діяльність»;
- б) Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»;
- в) Господарський Кодекс України;
- г) Закон України «Про підприємництво».

2. Яка з позик не належить до банківської за строком повернення:

- а) строкова;
- б) до запитання;
- в) прострочена;
- г) за вимогою кредитора.

3. До якого з видів кредиту належить визначення: «... - це відносини між юридичними особами, які виникають у разі оренди майна»:

- а) банківський кредит;
- б) комерційний кредит;
- в) державний кредит;
- г) лізинговий кредит.

4. Яка кореспонденція означає: отримано кредит на купівлю обладнання в розмірі 50 тис грн на 4 місяці:

- а) Д-т 311 - К-т 601;

- б) Д-т 311 - К-т 501;
- в) Д-т 312 - К-т 601;
- г) Д-т 312 - К-т 501.

5. На підставі якого Положення (стандарту) бухгалтерського обліку позичальник відображає в бухгалтерському обліку інформацію про отримані кредити:

- а) 10 «Дебіторська заборгованість»;
- б) 11 «Зобов'язання»;
- в) 15 «Дохід»;
- г) 20 «Консолідована фінансова звітність».

6. Яка проводка означає: сплачено відсоток за користування кредитом:

- а) Д-т 951 - К-т 684;
- б) Д-т 792 - К-т 951;
- в) Д-т 684 - К-т 311;
- г) Д-т 601 - К-т 311.

7. Серії однакових платежів, що здійснюються через однакові проміжки часу впродовж певного періоду називаються:

- а) теперішня вартість;
- б) ануїтет;
- в) сума погашення.

8 Які з перелічених нижче груп облігацій належать до типів:

- а) державні, корпоративні, облігації підприємств;
- б) відсоткові та безвідсоткові (дисконтні);
- в) забезпечені та незабезпечені.

9. Як відобразити в бухгалтерському обліку погашення довгострокового кредиту:

- а) Д-т 50 - К-т 31;
- б) Д-т 50 - К-т 71;
- в) Д-т 31 - К-т 50.

10. Емітентами облігацій можуть бути:

- а) акціонерні товариства;
- б) об'єднані підприємства;
- в) підприємства різних форм власності;
- г) всі зазначені вище.

11. Залежно від емітента векселі поділяються:

- а) на комерційні і торгові;
- б) комерційні і фінансові;
- в) комерційні, торгові, казначейські;

г) комерційні, казначейські, фінансові.

12. Який закон подає визначення облігації:

а) Закон України «Про цінні папери та фондову біржу»;

б) Закон України «Про випуск облігацій внутрішньої державної позики»;

в) Податковий Кодекс України.

13. Аналітичний облік довгострокових зобов'язань за облігаціями ведеться за:

а) терміном видачі;

б) видами та термінами погашення;

в) сумою нарахованих відсотків.

14. Нараховані відсотки за облігаціями відображаються:

а) Д-т 521 - К-т 61;

б) Д-т 952 -К-т 684;

в) Д-т 684 - К-т 311.

15. Погашення заборгованості з облігацій відображається:

а) Д-т 311 - К-т 521;

б) Д-т 684 - К-т 311;

в) Д-т 521 - К-т 311.

ТЕМА 18. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

1. Заробітна плата виплачується:

а) всім громадянам України;

б) всім працівникам підприємства;

в) працівникові підприємства за виконану ним роботу;

г) працівникові за прогули.

2. Виділяють наступні форми оплати праці:

а) погодинно-преміальна, відрядно-преміальна;

б) відрядно-прогресивна, акордна;

в) преміальна, акордна;

г) погодинна, відрядна.

3. Яка бухгалтерська проводка не стосується заробітної плати:

а) Д-т 661 – К-т 651;

б) Д-т 93 – К-т 641;

в) Д-т 301 – К-т 311;

г) Д-т 93 – К-т 653.

4. Щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю:

- а) не менше 20 календарних днів;
- б) не менше 24 календарних днів;
- в) не менше 26 календарних днів;
- г) не менше 30 календарних днів.

5. Об'єднання громадян оплачують працю найманих працівників з коштів, які:

- а) є частиною доходу одержаного внаслідок діяльності госпрозрахункових підприємств;
- б) є кошти, які виділяються з відповідних бюджетів;
- в) є частиною інших коштів одержаного внаслідок діяльності госпрозрахункових підприємств;
- г) є кошти, які формуються згідно з їх статутами.

6. Виплачено заробітну плату директору підприємства:

- а) Д-т 661 – К-т 92;
- б) Д-т 92 – К-т 661;
- в) Д-т 661 – К-т 301;
- г) Д-т 92 – К-т 301.

7. Депоновані суми виплачуються за:

- а) платіжними відомостями;
- б) розрахунково-платіжними відомостями;
- в) прибутковими касовими ордерами;
- г) видатковими касовими ордерами.

8. Винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці - це:

- а) додаткова заробітна плата;
- б) премія;
- в) основна заробітна плата;
- г) заохочувальні виплати.

ТЕМА 19. Облік витрат діяльності підприємства**1. Підприємство передплатило періодичну пресу. Сума передплати відноситься до:**

- а) інших операційних витрат;
- б) адміністративних витрат;
- в) витрат на збут;
- г) витрат майбутніх періодів.

2. Не визнаються витратами звітного періоду:

- а) погашення одержаних позик;
- б) гонорари за професійні послуги;
- в) після продажне обслуговування клієнтів;
- г) відсотки за позиками.

3. Бухгалтерський запис Дт 901 – Кт 26 означає:

- а) відвантажена готова продукція;
- б) повернення продукції покупцем;
- в) списана собівартість реалізованої продукції;
- г) випуск продукції.

4. До витрат на збут не належать:

- а) витрати на рекламу та дослідження ринку;
- б) надання знижок покупцям;
- в) витрати на дослідження та розробки;
- г) після продажне обслуговування клієнтів.

5. До витрат іншої звичайної діяльності належать:

- а) витрати на рекламу та дослідження ринку;
- б) витрати на утримання персоналу офісу;
- в) витрати на дослідження та розробки;
- г) уцінка необоротних активів.

6. Рахунки класу 8 класифікують витрати за:

- а) функціональною ознакою;
- б) елементами;
- в) центрами виникнення;
- г) центрами відповідальності.

7. Яка проводка відповідає операції "списано собівартість реалізованої продукції":

- а) Дт 36 - Кт 70;
- б) Дт 26 - Кт 23;
- в) Дт 901 - Кт 26;
- г) Дт 902 - Кт 28.

8. Закриття рахунку 901 "Собівартість реалізованої продукції" відображають бухгалтерською проводкою?

- а) Дт 901 - Кт 791;
- б) Дт 23 - Кт 901;
- в) Дт 701 - Кт 901;
- г) Дт 791 - Кт 901.

9. Схема обліку витрат за функціональною ознакою зумовлює використання рахунків:

- а) класу 8;

- б) класу 9;
- в) класів 8 та 9;
- г) немає правильної відповіді.

10. Бухгалтерський запис Д-т 93 - К-т 685 означає операцію:

- а) відображення суми витрат на рекламу;
- б) відображення суми орендної плати за приміщення офісу;
- в) оплата послуг;
- г) нарахування заробітної плати працівникам відділу збуту.

11. Бухгалтерський запис Д-т 23 - К-т 91 означає операцію:

- а) списання на собівартість виготовленої продукції суми розподілених загальновиробничих витрат;
- б) відображення суми орендної плати за приміщення складу;
- в) нарахування пені;
- г) списання на фінансовий результат суми розподілених загальновиробничих витрат.

12. Яким бухгалтерським записом відображаються витрати на відрядження адміністративного персоналу підприємства?

- а) Дт 93 - Кт 372;
- б) Дт 93 - Кт 371;
- в) Дт 92 - Кт 372;
- г) Дт 377 - Кт 93.

13. Норми П(С)БО 15 поширюються на:

- а) доходи підприємств від звичайної діяльності;
- б) доходи підприємств від видобування корисних копалин;
- в) доходи підприємств від звичайної діяльності, реалізації цінних паперів, оренди;
- г) усі відповіді правильні.

14. Для визнання доходу необхідне:

- а) надходження активу;
- б) зменшення зобов'язань, які зумовлюють збільшення власного капіталу;
- в) збільшення власного капіталу, зумовлене збільшенням активів;
- г) збільшення активу або зменшення зобов'язань, які зумовлюють збільшення власного капіталу.

15. Дохід, пов'язаний з наданням послуг, має визнаватись:

- а) тільки якщо послуги надані на якісному високому рівні;
- б) тільки в сумі витрат, пов'язаних із цим фінансуванням, причому в тих періодах, коли ці витрати виникли;

в) виходячи зі ступеня завершеності операцій з надання послуг на дату балансу;

г) якщо є можливість надходження економічних вигод.

16. Згідно П(С)БО 15 "плата за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, заборгованих підприємству" - це:

а) роялті;

б) платежі за використання нематеріальних активів;

в) проценти;

г) дивіденди.

17. Сальдо на рахунків класу 7 є:

а) тимчасовим, тобто таким, що використовується для накопичення інформації про доходи за звітний період;

б) дебетовим;

в) пасивним;

г) активним.

18. Чи коригується дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на величину сумнівної і безнадійної заборгованості:

а) так, але лише в частині простроченої заборгованості;

б) безумовно, так;

в) ні, сума такої заборгованості визнається витратами підприємства;

г) немає правильної відповіді?

19. Дохід визнається:

а) при здійсненні обміну подібними активами;

б) здійсненні обміну подібними і неподібними активами;

в) здійсненні обміну тільки неподібними активами;

г) при здійсненні бартерних операцій дохід не визнається.

20. Дохід при отриманні коштів цільового фінансування відображається:

а) при отриманні коштів цільового фінансування;

б) після повного використання коштів цільового фінансування за призначенням;

в) одночасно з витратами у сумі понесених витрат.

21. Фінансовий результат визначають за допомогою рахунку:

а) № 47;

б) № 48;

в) №70;

г) № 79.

22. Дохід списаний на фінансовий результат відображається записом:

- а) Дт 79 - Кт 702;
- б) Дт 902 - Кт 791;
- в) Дт 79 - Кт 93;
- г) Дт 746 - Кт 793.

23. На кінець року рахунок 79 "Фінансові результати":

- а) може мати залишок;
- б) не може мати залишку;
- в) може мати залишок лише за дебетом;
- г) може мати залишок лише за кредитом.

ТЕМА 20. Основи бухгалтерської звітності

1. Звітна форма Балансу в Україні побудована:

- а) в порядку збільшення ліквідності засобів;
- б) в порядку зменшення ліквідності засобів;
- в) без будь-якої ознаки.

2. Джерелами інформації для складання Балансу є:

- а) бухгалтерські рахунки;
- б) реєстри обліку;
- в) економічні показники роботи підприємства.

3. Фінансова звітність повинна надавати можливість користувачу порівнювати:

- а) фінансові звіти підприємства за різні звітні періоди;
- б) фінансові звіти різних підприємств;
- в) відповіді а) і б).

4. Звітним періодом для складання річної фінансової звітності є:

- а) календарний рік;
- б) поточний рік;
- в) операційний цикл;
- г) правильної відповіді не запропоновано.

5. Звітність, що відображає фінансовий стан і результати діяльності юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці, називається:

- а) фінансовою;
- б) консолідованою;
- г) підсумковою.
- в) податковою;

6. Фінансова звітність є:

- а) періодичною;

- б) систематичною;
- в) хронологічною.

7. Баланс в Україні складається в таких грошових одиницях:

- а) гривні;
- б) тисяч гривен;
- в) на власний вибір бухгалтера.

8. Організація, що ліквідується, або реорганізовується, складає звітність по типових формах річної звітності за період:

- а) з початку року до моменту ліквідації;
- б) з початку року до найближчого квартального звіту,
- в) за два роки до моменту ліквідації.

9. Бухгалтерська звітність підписується:

- а) головним бухгалтером підприємства;
- б) керівником підприємства;
- в) головним бухгалтером і керівником підприємства.

10. виправлення звітних даних як поточного, так і минулого року здійснюється в звітності, складеній за той період:

- а) в якому були виявлені помилки;
- б) в якому були допущені помилки;
- в) який слідує за періодом, в якому допущені помилки.

11. До якісних характеристик фінансової звітності не належить:

- а) зрозумілість;
- б) доречність;
- в) автономність;
- г) зіставність;
- д) достовірність.

12. Принцип періодичності передбачає, що:

а) підприємство не має ні наміру, ані потреби бути ліквідованим або суттєво зменшувати масштаби своєї діяльності, і залишатиметься таким у подальшому;

б) результати господарської діяльності визнаються, коли вони відбуваються і відображаються в бухгалтерському обліку та фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться;

в) діяльність підприємства розподіляється на певні періоди часу (звітні періоди) з метою складання фінансової звітності.

13. Принцип доречності інформації передбачає:

- а) відсутність інформації щодо капіталу та необ'єктивних суджень;
- б) корисність інформації та її суттєвість;
- в) зрозумілість та простоту сприйняття;

г) можливість порівняти інформацію за різні звітні періоди.

14. Принцип обачності полягає в тому, що:

а) активи або дохід не повинні бути завищені, а зобов'язання чи витрати - занижені;

б) сутність операцій або інших подій не завжди відповідає тому, що випливає з їх юридичної форми;

в) результати господарських операцій визначаються тоді, коли вони відбуваються (а не тоді, коли отримуються або сплачуються грошові кошти), і відображаються в бухгалтерському обліку та фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться.

15. Розділ III Звіту про фінансові результати заповнюється:

а) товариствами з обмеженою відповідальністю;

б) приватними підприємствами;

в) акціонерними товариствами;

г) акціонерними товариствами, прості акції яких відкрито продаються або купуються на фондових біржах; товариствами, що знаходяться в процесі випуску таких акцій.

16. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції визначається шляхом, вирахування з доходу:

а) собівартості продукції;

б) всіх витрат, крім податку на прибуток;

в) відповідних податків, знижок.

17. Форма «Звіт про рух грошових коштів» є:

а) річною;

б) квартальною;

в) місячною.

18. Рух коштів відображається в Звіті про рух грошових коштів в розрізі наступних видів діяльності:

а) операційної, фінансової, інвестиційної;

б) основної, операційної, фінансової;

в) звичайної, надзвичайної;

г) звичайної, фінансової, інвестиційної.

19. Метою складання Звіту про рух грошових коштів є:

а) надання інформації про зміни, які виникли в грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період в результаті операційної, інвестиційної і фінансової діяльності;

б) надання користувачам правдивої неупередженої інформації про операційну, інвестиційну і фінансову діяльність;

в) надання інформації користувачам про платоспроможність

підприємства;

г) відповіді а) і б) правильні.

20. Не грошові операції:

а) не включаються до Звіту про рух грошових коштів;

б) включаються;

в) розкриваються в Примітках до річної фінансової звітності.

21. Форма «Звіт про власний капітал» є:

а) річною;

б) квартальною;

в) місячною;

г) піврічною.

22. Звіт про власний капітал містить інформацію про:

а) доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період;

б) зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду;

в) наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством на дату балансу;

г) генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду.

23. За об'єктом відображення баланс поділяється на:

а) баланс-брутто, баланс-нетто;

б) інвентарний, ліквідаційний;

в) самостійний, окремий.

5. ПИТАННЯ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Змістовий модуль 1- 2

1. Роль бухгалтерського обліку в управлінні і контролі
2. Суть оперативно – технічного обліку.
3. Суть бухгалтерського обліку.
4. Суть статистичного обліку.
5. Фінансовий, управлінський та податковий облік, їх суть і призначення.
6. Завдання і вимоги до бухгалтерського обліку.
7. Вимірники, що застосовуються в обліку.
8. Дайте визначення предмета бухгалтерського обліку. Назвіть його основні об'єкти.
9. На які групи поділяють господарські засоби за їх складом і розміщенням? Дайте їх характеристику.
10. На які групи поділяють джерела утворення господарських засобів.
11. Назвіть джерела утворення (формування) власних засобів. Дайте їх характеристику.
12. Назвіть джерела залучених засобів. Дайте їх характеристику.
13. Назвіть основні процеси кругообігу господарських засобів – як об'єкти бухгалтерського обліку.
14. Дайте визначення методу бухгалтерського обліку. Назвіть його елементи. Розкрийте їх взаємозв'язок.
15. Бухгалтерський баланс, його зміст і будова.
16. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями.
17. Форма, структура і зміст балансу.
18. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова.
19. Подвійний запис, його суть і значення.
20. Прості і складні бухгалтерські проводки.
21. Хронологічний і систематичний облік.
22. Обороти і залишки (сальдо) на рахунках.
23. Систематичний і аналітичний облік. Призначення субрахунків.
24. Призначення і будова оборотної відомості по рахунках синтетичного обліку.
25. Шахова оборотна відомість, її будова, переваги і недоліки.
26. Призначення і будова оборотних відомостей по аналітичних рахунках.
27. Основи класифікації рахунків та її значення.
28. Класифікація рахунків за економічним змістом.

29. Що собою являє група основних рахунків?
30. Що собою являє група регулюючих рахунків?
31. Що собою являє група операційних рахунків?
32. Що собою являє група фінансово-результативних рахунків?

Призначення і відмінні особливості забалансових рахунків.

33. Що розуміють під Планом рахунків? Яке його значення?

Змістовий модуль 3-4

1. Принципи будови Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій..
2. Оцінка – як елемент методу бухгалтерського обліку. Її суть і значення.
3. Калькуляція – як елемент методу бухгалтерського обліку. Її суть і значення.
4. Суть процесу постачання і завдання його обліку. Оцінка матеріалів.
5. Порядок відображення в обліку процесу постачання.
6. Облік і описання витрат, пов'язаних з обслуговуванням виробництва й управлінням.
7. З яких затрат складається виробнича собівартість продукції?
8. Як визначають фактичну виробничу собівартість випущеної із виробництва готової продукції?
9. Охарактеризуйте систему рахунків, які використовуються для відображення процесу виробництва.
10. Охарактеризуйте систему рахунків, які використовуються для відображення процесу реалізації.
11. Порядок відображення в обліку процесу реалізації та визначення фінансового результату від реалізації продукції (робіт, послуг).
12. На яких рахунках та в якому порядку ведеться облік фінансових результатів підприємства та використання прибутку протягом року? Списання сум непокритих збитків наприкінці звітного періоду.
13. Документація, її значення.
14. Вимоги до змісту й оформлення документів. Реквізити документів.
15. Порядок складання й оформлення документів.
16. Що розуміють під уніфікацією і стандартизацією документів? Яке їх значення?
17. Який порядок виправлення помилок в документах згідно з діючим законодавством?

18. За якими ознаками класифікують документи? Дайте характеристику документів розпорядчих, виконавчих (виправдних) і бухгалтерського оформлення.
19. Порядок перевірки і опрацювання документів.
20. Документообіг, його організація.
21. Організація зберігання документів.
22. Інвентаризація, її значення і види.
23. Порядок проведення й оформлення інвентаризації.
24. Виявлення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку.
25. Облікові реєстри, їх види.
26. Форми облікових реєстрів.
27. Техніка облікової реєстрації.
28. Суть, форми бухгалтерського обліку. Історичний аспект розвитку форм бухгалтерського обліку.
29. Порядок ведення Бухгалтерського обліку за меморіально-ордерною формою. Основні її переваги і недоліки.
30. Відмітьте особливості форми бухгалтерського обліку журнал-голова. Її переваги і недоліки.
31. Порядок ведення обліку при журнально-ордерній формі. Її відмінні особливості і переваги.
32. Автоматизована (комп'ютерна) форма бухгалтерського обліку її особливості і переваги.
33. Особливості спрощеної форми бухгалтерської форми бухгалтерського обліку, що застосовується на малих підприємствах.
34. Способи виявлення та виправлення помилок в облікових реєстрах згідно діючого законодавства. Суть кожного з них.
35. Основні передумови раціональної організації бухгалтерського обліку.
36. План організації бухгалтерського обліку.
37. Державне управління обліком і звітністю в країні.
38. Організація і ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.
39. Права й обов'язки головного бухгалтера н(або особи на яку покладено ведення бухгалтерського обліку на підприємстві).
40. Значення звітності, основні вимоги до фінансової звітності та принципи її побудови.
41. Види звітності, основні її показники.
42. Порядок складання, подання і затвердження звітності.

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Особливим видом позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) - завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять, охоплює кілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

У відповідності до встановленого варіанту, розрахуйте та опишіть результати даної таблиці.

Змістовий модуль 1-2

1. Вихідні дані для початкового балансу підприємства

№ рахунка	Найменування рахунків	Сума, грн.	Сума, грн.	Сума, грн.	Сума, грн.	Сума, грн.
	Основні засоби	1100	1270	1300	1500	1700
	Статутний капітал	1130	1100	980	900	1200
	Знос основних засобів	220	210	250	150	300
	Резервний капітал	1300	1450	1500	1780	1630
	Каса в національній валюті	400	370	450	300	500
	Машини та обладнання	250	230	320	450	300
	Короткострокові кредити банків у національній валюті	120	110	150	200	320
	Забезпечення майбутніх витрат і платежів	1980	2000	2150	2200	2300
	Прибуток нерозподілений	320	410	390	440	450
	Поточні рахунки в національній валюті	3 000	3100	3150	3300	3400
	Малоцінні та швидкозношувані предмети	300	250	280	250	290
	Довгострокові кредити банків у національній валюті	2 000	1955	2100	2120	2200
	Готова продукція	420	450	480	490	470
	Поточні рахунки в іноземній валюті	720	690	700	750	850
	Розрахунки за податками й платежами	70	85	80	90	100
	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	200	240	250	300	350
	Знос інших необоротних матеріальних активів	20	30	40	50	100
	Сировина і матеріали	410	450	490	500	550
	За соціальним страхуванням	40	60	50	70	180
	Паливо	200	250	280	300	450

	Розрахунки за заробітною платою	200	250	280	300	450
	Запасні частини	100	300	350	400	420
	Розрахунки за авансами одержаними	100	220	230	250	400
	Виробництво	2980	3100	3150	3290	3300
	Інші довгострокові позики в національній валюті	2000	2100	2350	2400	2500
	Витрати майбутніх періодів	520	480	600	720	800
	Розрахунки з іншими кредиторами	2600	2720	2550	2800	2500
	Розрахунки з іншими дебіторами	1900	2000	1800	1800	1950

2. Господарські операції:

№	Зміст операцій	Сума, грн.	Сума, грн.	Сума, грн.	Сума, грн.	Сума, грн.
1.	З поточного рахунка до каси надійшли витрати на відрядження	1480	1530	1550	1600	1650
2	Матеріали передано в основне виробництво	320	250	280	350	400
3	Надійшла на поточний рахунок заборгованість від дебітора	1470	1620	1750	1780	1820
4	Видано з каси Іванову І.І. грошові кошти на відрядження	490	480	520	540	580
5.	Надійшли на поточний рахунок від покупців кошти	210	220	250	300	350
6.	Оприбутковано матеріали, що надійшли від постачальника	210	220	250	300	350
7.	Оприбутковано основні засоби, що надійшли від постачальника	1010	1050	1100	1150	1200
8	Зараховано суму зносу на виробничі основні засоби	130	140	150	200	220
9	Надійшло паливо на склад від постачальників	150	200	250	300	250
10	Надійшли запасні частини на склад від постачальника	90	70	80	100	110
11	Оприбутковано готову продукцію, випущену із виробництва	210	220	280	350	400
12	Відвантажено готову продукцію покупцю	210	220	280	350	400
13	Перераховано з поточного рахунку постачальникам за матеріали, паливо, запчастини	300	380	390	420	340

3. Скласти бухгалтерські проводки за господарськими операціями.

4. На основі початкового балансу відкрити рахунки, проставити початкове сальдо, із змісту господарських операцій відобразити суму подвійним записом, підрахувати обороти, визначити кінцеве сальдо.

5. Скласти оборотно-сальдову відомість.

6. Скласти кінцевий баланс підприємства.

Змістовий модуль 3-4

Господарські операції в сільськогосподарському підприємстві “Колос” за звітний період:

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.				
		Варіанти				
		I	II	III	IV	V
1	Початкове сальдо на рахунку : 23 “Виробництво”, субрахунок “Ремонт основних засобів”, аналітичний рахунок “Капітальний ремонт тваринницького приміщення”	21500	23400	31200	32000	27800
2	Нараховано оплату праці працівникам, зайнятим на: – капітальному ремонту тваринницького приміщення – поточному ремонту зерноскладу	57600	53400	52100	59800	57000
		13000	13500	14000	14500	15000
3	Проведені нарахування на оплату праці у розмірі, передбаченим діючим законодавством <i>(суму визначити)</i>					
4	Витрачено будівельні матеріали на: – капітальний ремонт тваринницького приміщення – поточний ремонт зерноскладу	72300	75000	79000	74500	77400
		19000	19500	18000	18500	17000
5	Списано малоцінні і швидкозношувані предмети на: – капітальний ремонт тваринницького приміщення – поточний ремонт зерноскладу	1500	2000	2100	2200	2300
		1200	1300	1400	1500	1600
6	Нараховано вартість капітального ремонту тракторів, виконаного об’єднанням “Агротехсервіс”	39500	38000	37500	35500	39500
7	Визначено і списано фактичну вартість виконаних робіт:					
	– по капітальному ремонту тваринницького приміщення <i>(суму визначити)</i>					
	– по поточному ремонту зерноскладу <i>(суму визначити)</i>					

	– по капітальному ремонту тракторів (суму визначити)					
--	---	--	--	--	--	--

Необхідно:

1. Відкрити аналітичні рахунки на ремонтні роботи до синтетичного рахунку 23 “Виробництво”.

2. Визначити кореспонденцію рахунків і рознести суми господарських операцій на відкриті аналітичні рахунки. Розрахувати вартість виконаних ремонтних робіт і списати їх.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

1. Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік. 2-вид., перероб. і доп. [текст] Навч. посіб. / Н.В. Гудзь, П.Н. Денчук, Р.В. Романов. - К. : «Центр учбової літератури», 2016. - 424 с.
2. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. - К., 2000.
3. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: 3-тє видання. Навч. пос.- К.: Центр учбової літератури, 2008. - 608с.
4. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Київ: Вид-во „Центр навчальної літератури”, 2006. - 659 с.
5. Мисака Г.В., Шарманська В.М. Бухгалтерський облік. Навч. пос.- К.: Центр учбової літератури, 2007. - 400 с.
6. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : Підручник.- 2- ге вид. доповнене і перероблене. - К.: Алерта, 2007.- 954 с.

Допоміжні

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. - Житомир: ЖГП, 2000.
2. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / За ред. М.В.Кужельного. - 6-те вид. - К.: А.С.К., 2003. - 266 с.
3. С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, І.Ю. Кравченко, Г.А. Ямборко Фінансовий облік: Підручник. - К.: Лібра, 2005 р. - 976 с.
4. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посіб. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
5. Звітність підприємства [текст] : підручник. / [М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко та ін.] - К. : «Центр учбової літератури», 2015. - 570 с.
6. Очеретько Л.М. Формування обліково-інформаційного забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства / Л.М. Очеретько, М.О.Кончева // Сталий розвиток економіки. - 2015.- № 2 [27].- с. 221-226
7. Очеретько Л.М. Удосконалення обліково-інформаційного забезпечення процесу управління власним капіталом підприємства / Л.М. Очеретько, М.Ю. Болюта// Сталий розвиток економіки . - 2016.- № 3 [32]. - с. 150-156.
8. Очеретько Л.М. Удосконалення документального відображення операцій з капітальними інвестиціями / Л.М. Очеретько, О.О. Сімановська// Сталий розвиток економіки.- 2016.- № 4 [33]. – С.125-132.

9. Свиноус І.В., Гаврик О.Ю., Іванова Л.С. Економічний зміст витрат виробництва в системі управління сільськогосподарським підприємством // І.В. Свиноус, О.Ю. Гаврик, Л.С. Іванова. // Науково – виробничий журнал. Інвестиції: Практика та досвід. Київ: – №17. – 2016. – С. 17-21.

10. Свиноус І.В., Хомовий С.М., Гаврик О.Ю. Методичні засади формування системи управління витратами на сільськогосподарських підприємствах // І.В. Свиноус, С.М. Хомовий, О.Ю. Гаврик // Економіка та держава. Київ: Україна ФДКС, – №9. – 2016. – С. 9-12.

11. Свиноус І.В., Гаврик О.Ю., Хомяк Н.В. Теоретико-методичні підходи до калькулювання собівартості зернових культур // І.В. Свиноус, О.Ю. Гаврик Н.В. Хомяк. // Науково – виробничий журнал. Агросвіт Київ: – №22. – 2016. – С. 3-7.

12. Свиноус І. В., Гура А. М. Організаційно-економічні засади формування інформаційно-консультативного забезпечення збуту продукції сільськогосподарськими підприємствами. Зб. наук. праць Таврійського держ. агротех. ун-ту. Екон. науки. 2017. № 1 (33). С. 97-104.

13. Гаврик О.Ю., Свиноус І.В., Хомяк Н.В. Методичні підходи щодо удосконалення первинного обліку витрат виробництва зернових культур // О.Ю. Гаврик, І.В. Свиноус, Н.В. Хомяк. // Науково – виробничий журнал Агросвіт, №21. – 2016. – С. 3-7..

14. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000.

15. Сопко В.В., Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу. - К., 2000.

16. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 444 с.

Інформаційні ресурси

Все про бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://vobu.ua/>

Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/>